

MIEJ SWÓJ UDZIAŁ W ANULOWANIU JAŁTY!
 PETYCJA STR.8
 WYWIAD Z JACKIEM KACZMARSKIM

ECHO TYGODNIA

ECHO
 WEEKLY

Niecenzurowany magazyn dla każdego

\$1

53 Toronto 13 października 1983 r.

WAŁĘSA NATCHNIENIEM I PRZYKŁADEM

Oslo, 5 października (Reuter) - Oto tekst oświadczenia, które tego dnia ogłosił Norweski Komitet Nobla. Nasz polski tekst oparty jest na oficjalnym tłumaczeniu angielskim.

Norweski Komitet Nobla przyznał Pokojową Nagrodę Nobla za rok 1983 Lechowi Wałęsie.

Podejmując tę decyzję, komitet wziął pod uwagę zasługi Wałęsy, poniesione kosztem znacznych poświęceń osobistych, dla zapewnienia robotnikom prawa do tworzenia własnych organizacji.

Są to zasługi najwyższej wagi w szerszej kampanii o zapewnienie powszechnego prawa do organizowania się - jednego z praw człowieka, określonych przez Narody Zjednoczone.

Działalność Lecha Wałęsy odznaczała się zdecydowaniem, by rozwiązać problemy swego kraju na drodze negocjacji i współpracy, bez uciekania się do przemocy.

Usiłował on nawiązać dialog między organizacją, którą reprezentuje - Solidarnością - z władzami. Komitet uważa Wałęsę za wyraziciela przejawiającego się w czynie pragnienia pokoju i wolności, które mimo nierównych warunków, istnieje, nie pokonane, we wszystkich narodach świata.

Przyznając Nagrodę Pokojową, komitet kilkakrotnie podkreślał, że walka o prawa człowieka jest walką o pokój. Ponadto, komitet jest przekonany, że starania Wałęsy, by znaleźć pokojowe rozwiązanie problemów swego kraju, przyczyni się do rozluźnienia międzynarodowego napięcia.

W epoce kiedy odprężenie i pokojowe rozwiązanie konfliktów jest bardziej niezbędne, niż kiedykolwiek w przeszłości, zasługi Lecha Wałęsy są zarówno natchnieniem jak i przykładem.

*Lech Wałęsa pierwszy w historii robotnik laureat Nobla
 Obok Danuta Wałęsowa przyjmuje telefon z wiadomością o nagrodzie*

RADOŚĆ W POLSCE

Wiadomość o Pokojowej nagrodzie dla Lecha Wałęsy, założyciela i przewodniczącego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Solidarnosc, wywołała powszechną radość w społeczeństwie, a przez władze została przyjęta ponurym milczeniem, z rzadka tylko przerywanym przez zgryźliwy, oficjalny komunikat o identycznej treści, odczytany w telewizji i rozpowszechniony przez Polską Agencję Prasową

Wieczorem, na dworcu głównym w Warszawie, tłumy czekające na pociągi dowiedziały się o Noblu dla Wałęsy z rozmieszczonych na stacji telewizorów, które normalnie

zalewają widzów reżimową propagandą i są na ogół ignorowane. Tym razem słowa spikera, wypowiedziane zupełnie bez entuzjazmu, wywołały powszechną owację i burzę oklasków

Na dworcu znajdował się w tym momencie amerykański reporter. Oczywiście, że na to zasłużył, powiedziała stojąca obok, rozradowana kobieta, do męża

Spiker dziennika telewizyjnego odczytywał tekst stwierdzający, że przyznawanie nagród Nobla postaciom kontrowersyjnym wywołało głosy światowej opinii, że dla ce-

low walki politycznej nadużywa się humanitarnych idei przyswiecających nagrodzie pokojowej
 'Agresja propagandowa'

Tekst informacji w dzienniku telewizyjnym, tak jak i identycznie sformułowany tekst depeszy Polskiej Agencji Prasowej, stwierdzał dalej, że komitet norweski przyznał nagrodę w warunkach gwałtownego wzrostu napięcia międzynarodowego i eskalacji agresji propagandowej przeciw Polsce i innym krajom socjalistycznym

Informacja o Noblu dla Wałęsy była czwartą z kolei wiadomością dziennika telewizyjnego. Stwierdzono w niej też, że kandydaturę Lecha Wałęsy wysunęli przedstawiciele zachodniemieckiego parlamentu - chwyt propagandowy o zrozumiałych intencjach Parlament zachodniemiecki zaprzeczył później tej wiadomości

Ciąg dalszy str. 4

ECHO TYGODNIA

Nieczekowany magazyn dla każdego

wydają:

JACEK ADOLF I ZBIGNIEW FARMUS

redagują:

**Jacek Adolf, Grazyna Farmus, Zbigniew Farmus,
Zofia Boncza, Leszek Mech, Magdalena i Marek
Czyżycy i inni**

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji

393 SHAW St.

M6J 2X4 TORONTO, Ontario

531-5523

UWAGA dyżury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5

Stale ogłoszenia w kątku handlowym

2 kolumny x 1 cal - \$ 10

3 miesiące \$ 42

1 kolumna x 2 cale - \$ 10

Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy

1/2 strony - \$ 175

i jej poszukiwaniu bezpłatnie

1 strona - \$ 350

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w artykułach i materiałach

Prenumerata półroczna \$ 25, roczna \$ 50

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

• **10 osób zginęło w pakistanskiej prowincji Sind** gdy doszło do starcia pomiędzy uczestnikami demonstracji przeciwko stanowi wojennemu a wojskiem. Starcia miały miejsce w wiosce Mirpur Bhutto, z której pochodził powieszony byłym premier Pakistanu Zulfikar Ali Bhutto. Prezydent Pakistanu Zia spotkał się z przywódcami partii religijnych rozmawiając długo o oczekiwany dialog ze społeczeństwem.

• **Członkowie Tudeh oskarżyli swą partię o prosowiecką działalność w wrotową** 19 członków zdelegalizowanej komunistycznej partii Iranu Tudeh oczekujących na proces sądowy wystąpiło na ekranach telewizji irańskiej oskarżając ze Tudeh od samego początku istnienia działała w Iranie jako agentura sowiecka. 6 z nich podało długą listę przykładów świadczących o sowietach demontowaniu Iranu. Jeden z nich przeczytał oświadczenie w którym stwierdził ze Tudeh z polecenia Moskwy organizowała bunt Kurdów. Trzech członków Tudeh oświadczyło ze nie byli torturowani w więzieniu.

• **Eden Pastora kokietowany przez Kubę?** Z inicjatywy kubanckiej doszło w ciągu ostatnich kilku miesięcy do pewnej liczby spotkań pomiędzy wysokim przedstawicielem Kuby a Edenem Pastora dowódcą partyzantów zwalczających komunistyczny reżim w Nikaragui. Za chodni dyplomaci w Nikaragui podali ze rząd nikaraguński wyraził głębokie niezadowolenie z tych kontaktów.

• **Egipt wyprodukował własną rakietę na podstawie sowieckiej** Na pokazie dla zachodnich dziennikarzy Egipt zadeklarował jak wyprodukowana przez to państwo rakietą typu ziemia-powiecie trze zniszczyła ćwiczebny obiekt latający. Władze wojskowe Egiptu podały ze budowę rakiety wzorowano na podstawie sowieckich rakiet SAM 7 które za czasów nieporozumień stosunków egipsko-sowietkich ZSRR dostarczyły do Egiptu.

• **Dziękujemy prezydentowi Reagan za poparcie demokracji** Taki był główny transparent niesiony przez uczestników ponad 20-tysięcznej antyrządowej demonstracji w Managui wyrażający wdzięczność i uznanie dla odwołania przez prezydenta Reagana zaplanowanej na listopad oficjalnej wizyty na Filipinach.

• **Świat wydaje co minutę 1,3 mln dol na zbrojenia** Studium sponsorowane przez kilka amerykańskich instytucji prywatnych (m.in. Fundacja Rockefellera) podało ze świat wydaje co minutę 1,3 mln dol na zbrojenia. Inne dane świat zgromadził 50 tys bomb i rakiet atomowych. 25 mln ludzi znajduje się stale w wojsku. miliard ludzi żyje pod władzą militarnych rządów w wojnach konwencjonalnych od czasów Hiroshimy.

zginęło ponad 9 mln cywilów. światowe zapasy broni nuklearnych mają siłę wybuchową większą 5 tys razy niż amunicja użyta w czasie II wojny światowej. koszt budowy jednej atomowej łodzi podwodnej równa się budżetowi oświaty 23 krajów rozwijających się ze 160 mln uczniów.

• **ZSRR rozpoczął wysyłkę do Syrii nowych rakiet SS-21s ignorując amerykańskie ostrzeżenie przed potęgowaniem napięcia na Środkowym Wschodzie** Rakiety SS 21s o większym zasięgu i większej celności niż dotychczasowe będące w posiadaniu przez Syrię umożliwią niszczenie celów w noćnym Izraelu.

• **Przywódca PLO Y Arafat oświadczył ze spodziewa się wkrótce wojny między lojalnymi wobec niego oddziałami PLO i wiernymi mu 40 tys uchodźców palestyńskich a wojskami Syrii**

• **Y Shamir został zaprzysiężony jako premier Izraela** Po głosowaniu w Kneset (60/53) i zaprzysiężeniu Shamira nowy rząd zastępujący koalicyjny rząd Begin spotkał się na 9 godzinnej naradzie w efekcie której zdevaluowano izraelski szekel o 23% i wprowadzono ostry cios budżetowy które spowodują wzrost cen żywności w Izraelu o 50%. Dewaluacja szekela zmniejszy gwałtownie rosnący izraelski deficyt handlowy i ustali jego wartość na poziomie 80 szekeli = 1 dol. US

• **Nigdy nie ulegniemy komunistom!** Takie było przesłanie prezydenta Tajwanu 73 letniego Chiang Ching kuo wygłoszone przez niego z okazji święta narodowego Tajwanu do 250 tys tłumy zgromadzonego w Tamer.

• **Premier Indii I Gandhi przejęła bezpośrednie sprawowanie władzy w Pendzabie** W ostatnim ruchu mającym ewentualnie zapobiec rozlewowi krwi pomiędzy Sikhami a Hindusami w Pendzabie.

bie premier Gandhi rozwiązała stan wojny jej partii w Pendzabie a przejęła sama bezpośrednie sprawowanie władzy z pomocą pięćosobowej administracji kierowanej przez jej zaufanego gubernatora stanu B Pande. Przejmując władzę Gandhi wprowadziła w Pendzabie surowe środki policyjne. Prawo wizji i aresztu bez nakazu sądowego oraz prawo zastrzelenia na miejscu osoby zachowującej się gwałtownie bądź uciekającej Sikhowie którzy zintensyfikowali swą walkę o autonomię Pendzabu w ostatnich kilkunastu miesiącach podali ze w ciągu ostatniego roku zginęło w starciach z policją i wojskiem ponad 200 Sikhów.

• **H Kissinger udał się z 6-dniową wizytą do krajów Ameryki Środkowej** jako przewodniczący amerykańskiej komisji powołanej przez prezydenta Reagana dla opracowania polityki USA w tym regionie. Kissinger i komisja spotkają się z przywódcami Panamy, Gwatemali, Salwadoru, Hondurasu, Kostaryki i Nikaragui.

• **Terror w Burmie 19 osób ginie na skutek wybuchu bomby** Bomba która eksplodowała przy Mauzoleum Męczenników w pobliżu stolicy Burmy Rangun zabila 19 osób w tym 16 obywateli południowokoreańskich oraz 3 Burmńczyków. Wśród zabitych Koreańczyków znalazł się 1 wicepremier i 3 ministrów oraz 10 innych wysokich funkcjonariuszy rządu i państwa. Wszyscy zabici Burmanczykowie byli dziennikarzami obsługi wizytę na szczęblu państwowym. Prezydent Korei Południowej Chun Doo Hwan który przybył pod mauzoleum krótko po wybuchu bomby, oskarżył komunistyczną Koreę o próbę dokonania zamachu na jego życie. W stosunkach pomiędzy obydwojoma państwami koreańskimi powstało największe napięcie od czasów wojny koreańskiej i obydwie strony postawiły część swych wojsk w stan ostrego nogotowania bojowego. Policja burmńska wszczęła śledztwo by ustalić sprawców zamachu.

PROSTA SPRAWA

Są dwa rodzaje pokoju. Jest pokój oparty na układzie między panem a niewolnikiem. Niewolnik akceptuje swój ucisk i wyzysk jako zło konieczne. Nie walczy o wolność, przestał myśleć o protestach. Pan nie ma powodów do niezadowolenia, wyciąga wszelkie możliwe korzyści z nieludzkiego układu. Panuje pokój.

Drugi rodzaj pokoju, to pokój między ludźmi zachowującymi swą wolność i godność, wolnymi od wyzysku i ucisku, pokój bez panów i niewolników, pokój między równymi sobie w prawach i obowiązkach.

Pierwszy rodzaj pokoju jest złudny. Jak podkreślają politycy i publicyści, poruszeni przyznaniem Nobla Lechowi Wałęsie, nie sposób bez końca utrzymywać niewolnika w przekonaniu, że lepiej godzić się z niewolniczym losem, niż dążyć do wolności. Tęsknota za wolnością leży, jak się wydaje, u samego podłoża natury ludzkiej. Głupotą jest budować system społeczny na założeniu, że naturę tę można zmienić, że uda się wykorzystać tęsknotę za wolnością.

Pokój oparty na założeniu, że można ludzi - zwłaszcza ludzi u progu XXI wieku - przemienić na stałe w niewolników - jest konstrukcją, której fundament spoczywa na ogromnej beczce prochu. Taką konstrukcją jest cały powojenny podział na strefy wpływów między Wschodem a Zachodem, oparty o Jaltę.

Zachodowi nareszcie zaczynają się otwierać oczy. Komitet nagrody pokojowej Nobla uświadomił sobie, że walka Wałęsy i Solidarności o wolność dla ludzi żyjących z pracy najemnej (a tych jest większość w każdym współczesnym społeczeństwie) to jedyna prawdziwa i skuteczna walka o pokój. Dlatego Wałęsa dostał nagrodę. Sprawa jest bardzo prosta.

Jacek Adolf

SZWECJA

socjaldemokracji

na

komunistycznym

szlaku

Największa demonstracja w Szwecji od początku stulecia miała miejsce we wtorek 4 października w Sztokholmie. Ponad 100 tys ludzi udało się ulicami Starego Miasta pod budynek Riksdagu, by zaprotestować przeciwko przygotowywanej przez socjaldemokratyczny rząd Olofa Palme ustawie umożliwiającej związkom zawodowym wykupywanie udziałów i akcji w przedsiębiorstwach szwedzkich.

Jeśli Palme nie ulegnie sondażom opinii publicznej wykazującym, że większość Szwedów jest przeciwko ustawie i jak zapowiedział, podda projekt ustawy pod głosowanie w listopadzie. Już tym krokiem socjaldemokrati udowodnią, że bliższe są im ideały Marksa i Lenina niż jakiekolwiek inne. Jeśli zaś Riksdag odda swe głosy za ustawą, Szwecja wykona olbrzymi krok na komunistycznym szlaku typu sowieckiego.

Oczywiście, socjaldemokrati szwedzcy utrzymują, że wykupywanie przez związki zawodowe udziałów i akcji w szwedzkich przedsiębiorstwach nie jest niczym groźnym. Przeciwnie stanowiąc nową formę własności społecznej (nową formę uspołecznienia środków produkcji) zwiększy poczucie bezpieczeństwa pracowników szwedzkich (pracujących kolektywnie na swoim) i podniesie ich produktywność oraz troskę o przedsiębiorstwo.

Socjaldemokracja szwedzka znalazła również rozwiązanie, gdzie związki zawodowe mają zdobywać fundusze na wykonywanie akcji i udziałów. Nie prostszego - opodatkować (im wyżej tym lepiej) na ten cel 20% zysków przedsiębiorstwa. Jest to w rzeczy samej rozwiązanie marksistowskie - wyłączenie wyłączenieli, gdyż Marks zawsze uczył, że wyłączenie kapitalisty niekoniecznie musi przybrać postać jednorazowej likwidacji własności prywatnej, może przebiegać również stopniowo - np. na drodze stopniowego wykupu.

A to ze związki zawodowe mają brać niemiędzy na wykonanie z zysków przedsiębiorstw, to przecież również według Marksa odzyskanie tego, co kapitalista skradł pracownikom obciążając tylko część zastosowanej przez nich siły roboczej podczas pracy.

Ponad 100 tys Szwedów na demonstracji to wielkie wydarzenie. Szwedzi nie lubią tłumy i krzykliwej masy. Jeszcze większe ze główny transparent głosił: Fundusz zakupu akcji początkiem komunizm koncem.

Sami Szwedzi uświadomili sobie wielkie niebezpieczeństwo. A może do prostu przypomnieli sobie, że wszystkie w tym wieku wprowadzone na dłuższy czas formy własności kolektywnej wiodły do własności państwowej będącej podstawą komunizmu i jego totalitarnych reżimów.

KANADA

POGODA DLA FRANKOFONOW

W ślad za Manitobą, która otrzymała konstytucyjne gwarancje równouprawnienia języka francuskiego, pojedzie prawdopodobnie Ontario

Z propozycją taką wyszedł przywódca NDP Ed Broadbent poparł go ontaryjski lider tej partii Bob Rae

Przywódca Liberalów w Ontario, Peterson wykazał zniecierpliwienie w tej kwestii, którą określił jako wojnę językową i działalność partyzancką Peterson uważa, że sprawy językowe należy załatwić na poziomie ontaryjskiego parlamentu bez uciekania się do konstytucyjnych gwarancji

W sprawach dwujęzyczności przychylnie stanowisko wbrew pewnym tradycjom swej partii zajmuje Brian Mulroney, a wraz z nim część konserwatywnych posłów

Bill Davis premier Ontario przebywający na Dalekim Wschodzie nie zajął stanowiska w obecnym soorze

ODEJŚC, NIE ODEJŚC

Premier Trudeau zamierza w styczniu przyszłego roku przedyskutować ze swymi doradcami decyzję rezygnacji lub pozostanie u władzy Wygląda na to, że zarówno niechęć części członków jego partii ani wyniki badań opinii publicznej nie skłonią go do szybkiej rezygnacji Niedawno takie badania w prowincji Quebec wykazały, że ponad 50 procent badanych pragnęło odejścia premiera

PAMIĘĆ WIELKIEGO GŁODU

Tysiące Kanadyjczyków pochodzenia ukraińskiego wzięło udział w dniu upamiętnienia głodu, który ogarnął ich ojczysty kraj w 1933 roku

Podczas centralnych uroczystości w Winnipegu śpiewano odesni, modlono się za dusze zgłodzonych 7 milionów mieszkańców Ukrainy

Głód na Ukrainie był według historyków efektem zamierzeń Stalina, który tą drogą zmusił Ukraińców do kolektywizacji wsi

WU XUEGIAN W KANADZIE

W Kanadzie przebywał minister spraw zagranicznych Chinskiej Republiki Ludowej Wu Xuegian Szczegółów wizyty nie ujawniono Wiadomo jednak, że chiński delegat interesował się pokojową techniką nuklearną i odwiedził siłownię atomową w Pickeringu

WIZYTA PREZYDENTA SENEGALU

Abdou Diouf, prezydent Senegalu przebywa z trzydniową oficjalną wizytą w Kanadzie w dniach 11-13 października Na lotnisku w Ottawie powitał go gubernator generalny Kanady Edward Schreyer Prezydent na spotkaniu z przedstawicielami rządu kanadyjskiego zabiega o gospodarczą, naukowo-techniczną i medyczną pomoc dla swego kraju

ROBOTY PUBLICZNE DLA MŁODYCH

Rząd federalny w ciągu najbliższych kilku tygodni wprowadzi

nowy program zatrudnienia młodych osób w sektorze państwowym Program kosztować ma 40 milionów i zapewni pracę 4000 osobom zapewniając im roczne uposażenie w wysokości 10 000 dolarów Prace obejmą roboty publiczne przy drogach i autostradach w parkach narodowych i w historycznych miejscach

Nowy minister zatrudnienia i emigracji John Roberts jest zaniepokojony, że o ile bezrobocie w Kanadzie spadło w ubiegłym miesiącu do 11,3% to bezrobocie młodych utrzymuje się wciąż na poziomie 19%

KANADYJSKI BANK W USA

Jeden z najbardziej zmodernizowanych i dynamicznych banków kanadyjskich "Bank of Montreal" nabył w ubiegły czwartek amerykański bank Harris Bankcorp Inc of Chicago jeden z największych działających w środkowej i zachodniej części USA

Operacja uczyniła Bank of Montreal szóstą co do wielkości inwestycją zagraniczną na rynku amerykańskim

W Kanadzie bankiem o największych obrotach jest Royal Bank a B of M plasował się na drugiej pozycji

STABILNE CENY ŻYWNOSCI

Badania rynku wskazują, że ceny żywności w Kanadzie utrzymują się na niezmiennym poziomie przynajmniej do końca tego roku Obecnie występuje równowaga popytu i podaży na mięso jarzyny i owoce, co zdaniem kanadyjskiego Ministerstwa Rolnictwa wroży stabilizację cen W 1984 roku jednak spodziewany jest wzrost cen pszenicy i produktów zbożowych, a lekki spadek cen mięsa Na wzrost cen zboża złoży się wysoce prawdopodobny spadek eksportu do Chin i ZSRR, gdzie spodziewany jest wzrost produkcji zboż

MORGENTALER PRZED SĄDEM

Dr Henry Morgentaler, ginekolog założyciel niezalegalizowanych prywatnych klinik przerywania ciąży stanął przed sądem, tym razem w Winnipegu, gdzie przesłuchiwany jest wraz z osmioma członkami personelu jego kliniki Morgentaler stanie przed sądem w Toronto w grudniu,

oskarżony o przerywanie ciąży, które w Kanadzie, bez aprobaty komitetu szpitalnego jest nielegalne

Morgentaler utrzymuje klinikę w Montrealu, przeszkolił tam ponad 20 lekarzy

Jezeli jednak sąd uzna Morgentalera winnym wykonywania nielegalnego przerywania ciąży, kara za to przestępstwo przewiduje nawet dożywocie

MARNOTRASTWO I ROZWIĄZANIE

Żywność wartosci 2 miliardów dolarów - 5 procent ogółu produkcji wyrzucana jest na smieci W związku z tym 8 miast kanadyjskich wprowadziło program rządowy, którego celem jest zbieranie żywności z fabryk i restauracji oraz przekazywanie jej organizacjom charytatywnym

W tym tygodniu zapadnie decyzja czy program wymagający funduszy rządowych w wysokości 50 000 dolarów wprowadzi się też w Toronto, gdzie jeden na sześciu mieszkańców w tym ponad 100 000 dzieci żyje w nędzy

NA PIWO Z TRUDNOSCMIAMI

Dziki strajk sprzedawców piwa w Toronto w sobotę zaskoczył tych, którzy tym trunkiem chcieli celebrować Dzień Dziękczynienia Na 100 sklepów zaledwie 16 nie udało się na strajk, którym chcą wywalczyć podwyżkę płac

Jeden z Torontonczyków tak bardzo zdenerwował się trudnościami w nabyciu piwa, że wjechał samochodem do zamkniętego sklepu

ZŁA WRÓŻBA

Rita Burns, wrożka, która usiłowała zaszkodzić Peterowi Pocklingtonowi na sumę 7 milionów dolarów przegrała w sądzie

Właściciel drużyny hokejowej Edmonton Oilers zaprzeczył jakoby czynił jej obietnicę wypłaty 10% wartości udanych operacji finansowych, które podjął kierując się jej radami

Z tej historii w wyższych sferach płynie jednak nauka dla nas wszystkich Sąd uznał bowiem argumentację Pocklingtona, że nigdy nie otrzymał oficjalnego rachunku za udzielone mu porady Pani Burns będzie natomiast musiała zapłacić 15 tysięcy kosztów sądowych

TRAGICZNY ZGON JERZEGO ANDERSA

6 września obłąkany osobnik zastrzelił na ulicy w Ottawie przejeżdżającego na rowerze Jerzego Andersa po czym popełnił samobójstwo Polak poniósł śmierć na miejscu od dwóch strzałów w plecy

S p Jerzy Anders urodził się 17 stycznia 1927 na Wołyniu Podczas okupacji hitlerowskiej ukonczył tajne studia gimnazjalne i otrzymał maturę Gdy ojciec Jerzego gen Władysław Anders rozpoczął tworzyć w ZSRR wojsko polskie młody człowiek musiał zmienić nazwisko i ukrywać się starannie

W maju 1945 udał się pieszo na Zachód Po przybyciu do Frankfurtu i zidentyfikowaniu się na zlecenie gen Eisenhowera został wysłany samolotem do Rzymu We Włoszech skończył szkołę podchorążych artylerii 2 Korpusu Następnie już w Londynie, studiował ekonomię na Polish University College (PUC)

Po wyemigrowaniu do Kanady w roku 1954 zamieszkał chwilowo w Montrealu Pokonawszy zwycięsko trudności w nowym kraju osiedlał się w Kaniowie w prowincji Ontario i został zatrudniony przez rząd federalny w Ottawie Dzięki przyznanej mu urlopowi na studia zdobył stopień magistra ekonomii na Uniwersytecie Waterloo (Ontario) W chwili przedwczesnej śmierci był dyrektorem biura rozprowadzającego czeki zasiłków rodzinnych i rent starczych

Dyskretny, pracowity, mało mowny Jerzy odznaczał się przede wszystkim zamiłowaniem do nauk matematycznych Nie gardził też sportami gdzie jego największym hobby były tenis i narciarstwo

S p Jerzy zostawił po sobie dorosłe dzieci Barbarę i Władysława siostrę Hankę i Annę Marię 21 letni Władysław Anders z Ottawy jest obecnie jedynym spadkobiercą historycznego nazwiska

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

OSRODKI POMOCY IMIGRANTOM MIĘDZYORGANIZACYJNE BIURO IMIGRACYJNE
192 Garden Ave.
Tel. 532-1126

OSRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM
206 Beverley St.
Tel 979-9634

KOMITET POMOCY POLSKIM UCHODŹCOM
357 Runnymede Rd.
Tel. 766-6191

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
128 Fern Ave.
Tel. 533-9471

BIURO POMOCY NOWO PRZYBYŁYM
192 Garden Ave Toronto
Tel (416) 532-1126, 532-4058

czynne **Poniedziałek, Czwartek, Piątek 10 - 17**
Wtorek - Sroda 10 - 19

Oferujemy pomoc nowo przybyłym w następujących sprawach

- informacja ogólna,
- sprawy imigracyjne, porady,
- akcja sponsorowania,
- pośrednictwo w poszukiwaniu pracy i mieszkania,
- pisanie "resume", aplikacji o prace oraz podan,
- tłumaczenia, wypełnianie urzędowych form,
- informacja o szkolnictwie,

- tłumaczenie w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc tłumacza przy wyrobieniu licencji,
- pomoc w załatwianiu zasiłku dla bezrobotnych i "welfare",
- sprawy i porady socjalne

Zwracamy się z prośbą do Wszystkich chętnych, którzy mogliby udzielić pomocy nowo przybyłym o skontaktowanie się z naszym biurem Szczególnie liczymy na pomoc ochotników przy tłumaczeniu i kontaktach z urzędami kanadyjskimi

Dziękujemy

Magazyn czynny tylko w czwartki 1-8

Informujemy, że Biuro Pomocy Społecznej mieszczące się w budynku Fern Public School, 128 Fern Ave zostało przeniesione z pokoju 313 do pokoju 103 Numer telefonu pozostaje ten sam tj 533-9471

Godziny urzędowania
poniedziałki, czwartki, piątki
od 10am 4 pm
wtorki, srody od 10 am - 7 pm

OSRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

przy **KPK okręg TORONTO**
206 Beverley St tel 979-9634

Założony w 1974 r oferuje szeroki asortyment informacji i pomocy Polonii zamieszkałej w Toronto i okolicy, a szczególnie nowym Imigrantom (do 36 miesięcy pobytu w Kanadzie) i osobom z Pozwoleństwem Ministra

Na naszą pomoc składają się

- ogólna informacja o Kanadzie
- skierowanie do właściwych instytucji (kanadyjskich i polskich)
- wypełnianie formularzy, pisanie listów i podan
- pośrednictwo w załatwianiu spraw z różnych dziedzin życia,
- poszukiwania mieszkań i pracy
- ustne i pisemne tłumaczenia
- uwierzytelnianie podpisów
- legalizowanie kopu

Biuro otwarte od poniedziałku do piątku w godzinach 10 rano - 4 po południu

Usługi bezpłatne

Prosimy o telefoniczne uzgodnienie terminu wizyty

KOMUNIKAT

ZADUSZKI W TORONTO

Dnia 1 i 2 listopada 1983 r od godz 16 do 21 zapalanie świeczek i składanie kwiatów pod pomnikiem katyńskim

Dnia 2 listopada o godz 18 zostanie zaciągnięta warta honorowa przed pomnikiem katyńskim, a o 19 odbędą się modły żałobne z udziałem księży

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Dnia 6 listopada w 65 rocznicę odzyskania niepodległości o godz 11 45 zbiórka sztandarów na sali parafialnej Kościoła Sw Stanisława

O godz 12 15 Msza Sw w Kościele

Po Mszy Sw zostanie uformowany pochod na ulicy Augusta, który uda się ulicą Queen pod pomnik Nieznanego Żołnierza, gdzie odbędzie się ceremonia złożenia wienca O godz 16 30 - Akademia w szkole na rogu ulic Bloor i Dundas

Prosimy wszystkich o wzięcie udziału w tych uroczystościach

Kongres Polonii Kanadyjskiej - Okręg Toronto

Ciąg dalszy ze str. 1

Wiadomość rozchodziła się po Polsce noweli Przez znaczną część dnia, Radio Wolna Europa było tak silnie zagłuszone że odbiór był praktycznie niemożliwy

Wałęsa na grzybach

Wałęsa zbierał grzyby w lasach pod Gdanskim i o zaszczyt, który go spotkał, dowiedział się od zachodnich dziennikarzy, ciekawych jego reakcji

Radio nadało wiadomość dopiero o czwartej po południu, opatrząc ją krytycznym komentarzem. Na krótko przed nadaniem tej wiadomości przez radio, redaktor reżymowej agencji prasowej oświadczył reporterowi *New York Times'a*, że nie wie nic o przyznaniu nagrody Wałęsie

W dniach poprzedzających nagrodę, władze prowadziły kolejną, gwałtowną kampanię propagandową, zmierzającą do zdyskredytowania Wałęsy. W ubiegłym tygodniu telewizja nadała specjalny program, zatytułowany PIENIADZE, RZĘKOMO OPARTY NA ROZMOWIE Wałęsy z bratem, nagranej skrycie na taśmie magnetofonową. Rozmowa miała się odbyć w czasie internowania Wałęsy, w lesniczowce w Arłamowie, w pobliżu granicy sowieckiej

Warszawski korespondent *New York Times'a* pisze, że wielu Polaków i zachodnich dyplomatów odnosi się do tego nagrania sceptycznie. Znana dziennikarka oświadczyła w szwedzkiej telewizji, że nagranie jest fałszerstwem, a Wolna Europa w ostatnich dniach informowała, że oskarżenia wysuwane przeciw Wałęsie Polacy powszechnie uważają za kłamliwe i że kampania oczerniania odnosi skutek odwrotny od zamierzonego i tylko zwiększa popularność Wałęsy w społeczeństwie

W odtwarzanej z taśmy rozmowie głos, przypisywany Wałęsie, mówi o milionie dolarów za granicą i o tym, że mógłby się nimi zająć bank watykański. Głos narzeka dalej, że Papież marnuje mu szansę na przyznawaną w ubiegłym roku nagrodę Nobla. Głos posługuje się ordynarnym językiem. Poprzednio już władze próbowały posługiwać się tym nagraniem. Dotarła do nas wiadomość, że kiedy na zebraniu robotniczym w zakładzie próbowano zapoznać z nią przedstawicieli załogi, zebrani demonstracyjnie opuszcili salę

W ubiegłym tygodniu na konferencji prasowej w Warszawie rzecznik rządu Jerzy Urban bronił nagrania twierdząc, że jest ono częścią materiału gromadzonego w ramach dochodzeń prowadzonych przez władze finansowe, badające sytuację Wałęsy. Urban powiedział, że Wałęsa nie jest problemem politycznym, lecz osobą, która ma teraz raczej mniej zwolenników, niż dawniej

Ogólna aproba

Na wiadomość o nagrodzie, zachodni reporterzy wyruszyli na ulice, by zbadać opinię. Niemal wszyscy zapytani o reakcję, wyrazili aprobatę. **DOBRA! WY— KRZYKNĘŁA PEWNA PANI, NASTĘPNIE WYKRZYWIŁA TWARZ I SPLUNĘŁA, DODAJĄC Komunisty pfu!**

Na warszawskim dworcu kolejowym, ktoś powiedział korespondentowi *Teraz przynajmniej nik nie będzie mógł go aresztować*

Pieniądze idą na fundusz kościelny

Wałęsa powiedział w środę 5 października, że łącząc się z nagrodą sumę 200 tys. dolarów przekazuje na kościelny fundusz pomocy dla rolników

Dodał, że na uroczystość wręczenia nagrody prawdopodobnie wysle żonę, Danutę, mimo że władze oświadczyły, że może w każdej chwili wyjechać za granicę. Wałęsa obawia się, że mógłby nie zostać potem wpuszczony do Polski. Powiedział, że przedyskutuje tę sprawę ze swymi doradcami

POD WIECZOR, PRZED BLOKIEM MIESZKALNYM Wałęsy na osiedlu Zaspia w Gdanskę zebrali się przeszło 500 osób, by laureatowi uroczystość oświadczyć. Wznoszono entuzjastyczne okrzyki i odśpiewano *Jeszcze Polska*

Były rzecznik Solidarności, Janusz Onyszkiewicz, powiedział, że nagroda będzie miała wielkie znaczenie

Pomoże utrzymać idee Solidarności, da ludziom pewną nadzieję, że nie zostali zapomniani, że ich walka jest w jakiś sposób doceniana i dostrzegana. Jestem szczególnie zadowolony, że nagroda została przyznana w tym właśnie momencie, kiedy władze organizują przeciw niemu kampanię. Myślę, że wspaniale się złożyło, bo to z pewnością zrukuje tę kampanię i podniesie ludzi na duchu, w tym raczej ciężkim okresie, który przeżywamy

Najbliższy przyjaciel i doradca Lecha Wałęsy, ks. Henryk Jankowski, wypowiedział się w podobnym duchu, podkreślając, że ostatnio tak bardzo na Wałęsę pluło i tak bardzo obrzucano go błotem. *Jestem bardzo szczęśliwy, bo w osobie Lecha Wałęsy uhonorowany został cały, umię - czony naród*

Jerzy Urban, rzecznik rządu, normalnie zawsze gotów do jadawych komentarzy, tego dnia był dla zachodnich dziennikarzy nieosiągalny, mimo licznych telefonów do jego biura przez cały dzień

TELEGRAM OD OJCA ŚW.

Na wiadomość o zaszczyt, który spotkał Lecha Wałęsę, Jan Paweł II wysłał mu telegram gratulacyjny

Z okazji przyznania Pokojowej Nagrody Nobla, pragnę przekazać moje serdeczne gratulacje. Szczególną wymowę ma fakt, że w ten sposób uczczono wolę i wysiłki w intencji rozwiązania trudnych problemów robotników i społeczeństwa w Polsce

Treść telegramu podało do publicznej wiadomości biuro prasowe Watykanu

PREZYDENT REAGAN

TRIUMF SIŁY MORALNEJ

WASZYNGTON, 5 października. Prezydent Reagan, apelując do rządu PRL o zakończenie konfrontacji ze swymi obywatelami, powitał przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie jako **triumf siły moralnej nad siłą brutalną**

W przemówieniu wygłoszonym w Departamencie Pracy, prez. Reagan powiedział, że nagroda wykazała, iż **zaden rząd nie jest w stanie zniszczyć nadziei, jaka płonie w sercach narodu. Nagroda ta to triumf siły moralnej nad siłą brutalną. To zwycięstwo dla tych, co dążą do podniesienia ducha ludzkiego, nad tymi, co chcą tego ducha zniszczyć. Z pewnością jest to też zwycięstwo dla pokoju**

I dalej: **Zbyt długo rząd PRL próbował zrobić z Lecha Wałęsy zero i zniszczyć ruch wolnych związków zawodowych, które stworzono przy jego udziale. Ale zaden rząd nie jest w stanie zgasić nadziei płonącej w sercach narodu. Narod polski dał dowód poparcia dla Solidarności, tak samo, jak poparł Jego Świątobliwość Papieża Jana Pawła II w czasie wizyty w Polsce. Narod polski wykazał w ten sposób, że rząd nie jest w stanie sprowadzić Lecha Wałęsy do roli zera. Nie są w stanie przekreslić jego idei**

EUROPA BIJE BRAWO

Przywódcy związków zawodowych i parlamentarzysty Francji, Niemiec, Zachodnich, Hiszpanii i Włoch, niezwłocznie wystąpili z wyrazami uznania dla Lecha Wałęsy. W brawach dla laureata zgodnie połączyli się przedstawiciele różnych ideologii i kierunków politycznych

Premier Francji Pierre Mauroy oświadczył w parlamencie, że **Lech Wałęsa jest człowiekiem, który walczy o wolność w sposób niemal uniwersalny**

Giorgio Benvenuto, przywódca UIL, włoskiego związku zawodowego cieszącego się poparciem socjalistów, powiedział: **Wyrocznie to jest słusznym i zasługującym na pochwałę hołdem dla wytrwałości i samozaparcia, które wykazał Wałęsa i cała Solidarność, ryzykując osobistym losem po to, by dowiedzieć, że pokój i poszanowanie praw obywatelskich i pracowniczych są nierozdzielne**

W Sztokholmie, Alva Myrdal, współlaureatka Pokojowej Nagrody Nobla w roku ubiegłym, serdecznie gratulowała swemu następcy. *Decyzja wywrze ogromny wpływ, jako źródło natchnienia dla wszystkich tych, w Polsce i gdzie indziej we Wschodniej Europie, którzy w bardzo ciężkich warunkach walczą o prawa człowieka, o wolność i pokój*, powiedziała pani Myrdal, która była głównym przedstawicielem Szwecji w ONZ

W Genewie, dyr. generalny Międzynarodowej Organizacji Pracy, która osro krytykowała władze PRL za zdelegalizowanie Solidarności, stwierdził, że wybór Lecha Wałęsy jest sukcesem dla robotników na całym świecie. Powiedział:

Jestem zadowolony, że raz jeszcze komitet Pokojowej Nagrody Nobla dał wyraz swego uznania dla robotnika i dla wagi podstawowej zasady wolności zrzeszeń, powiedział Francis Blanchard, dyrektor generalny MOP

Lane Kirkland, przewodniczący potężnej amerykańskiej federacji związków zawodowych AFL-CIO, orzekał zjazd organizacji związkowych w Hollywood, by ogłosić, że Lech Wałęsa został laureatem nagrody Nobla 800 delegatów zareagowało owacją

L. Kirkland powiedział: **Lech Wałęsa, w stopniu większym, niż jakikolwiek człowiek w dzisiejszym świecie, symbolizuje podstawową zasadę wolności zrzeszeń jako fundamentalne prawo człowieka, na którym opierają się pozostałe prawa, przywileje i wolności, do których dążą ludzie**

KONFERENCJA PRASOWA LAUREATA

Z okazji przyznania Lechowi Wałęsie pokojowej nagrody Nobla, w bombeszczeniu przy kościele św. Brygidy w Gdanskę, odbyła się konferencja prasowa dla zagranicznych dziennikarzy. Wałęsa powiedział m. in.

Faktycznym laureatem tej nagrody jest cały naród polski

I to, jak powiedział z nie ukrywaną goryczą, **naród cierpiący, narazony na upokorzenia. To, co się dzieje w mojej ojczyźnie, napawa mnie uczuciem wstydu. Jest rzeczą hanbiącą, bo ludzi wtrąca się do więzień, za przynależność do związku, za dochowanie wierności ideałom. Rzeczą hanbiącą było zdelegalizowanie związku**

Wyraził też, jak przy każdej okazji od czasu zwolnienia z ośrodka internowania w Arłamowie, troskę o więzionych działaczy i członków Solidarności. **Z tego powodu wykluczył też możliwość wyjazdu do Oslo, na uroczystość wręczenia mu nagrody Nobla. Powiedział zagranicznym dziennikarzom:**

Jak mogłbym uczestniczyć w radosnej uroczystości i wznosić kielich szampana, podczas gdy moi koledzy przebywają w więzieniach? Dodał, że nigdy nie zrezygnuje z ideałów o które zawsze walczył i powiedział, że w przyszłości będzie o nie nadal walczył, wykluczając użycie gwałtu i siły, przy pomocy środków pokojowych. Tę determinację prowadzenia dalszej walki o przywrócenie praw należnych robotnikom i społeczeństwu, wyłącznie przy pomocy pokojowych nacisków na Władzę, Lech Wałęsa podkreślał trzykrotnie, z naciskiem, w czasie swej konferencji prasowej

ZAPOWIEDZ NOWEJ KAMPANII

Mówił o tym, gdy zapowiadał nową kampanię na rzecz **PONOWNEGO UZNANIA SOLIDARNOSCI**, którą zamierza rozpocząć w dniu 16 grudnia, w rocznicę grudniowych strajków i protestów robotniczych na Wybrzeżu w 1970 roku. Do udziału w tej kampanii chciałby, jak powiedział, zmobilizować jak największą liczbę członków związku, a z apelem o poparcie wystąpi niezależnie od tego, czy przekazywać go będzie **z celi więzienia, czy przed kamerami telewizyjnymi**

Lech Wałęsa, laureat pokojowej nagrody Nobla, w czwartek wieczorem, już po konferencji prasowej, ponownie zaapelował o pokojowe uczczenie przypadającej w sobotę rocznicy delegalizacji Solidarności. W ten sposób ostrzegł przed próbami prowokacji ze strony Służby Bezpieczeństwa

W MOSKWIE

ZAPANOWAŁA CISZA

Kompletne cisza zapanowała w Moskwie, Berlinie, Wschodnim, Bukareszcie, na wiadomość o przyznaniu pokojowej nagrody Nobla przewodniczącemu NSZZ Solidarność Lechowi Wałęsie. Ani prasa, ani radio, ani telewizja, w tych trzech stolicach, przynajmniej przed pierwsze dwie doby, nie podały informacji na ten temat

W pozostałych krajach bloku wschodniego, oświadczone, że przyznanie nagrody pokojowej Nobla Wałęsie to **provokacja polityczna wymierzona przeciw krajom socjalistycznym**

PROWOKACYJNY GEST POLITYCZNY

Określenia *provokacyjny gest polityczny* użył czechosłowacki organ partyjny **Rude Prawo** i dalej: *Wybor Lecha Wałęsy okrywa hanbą nagrodę pokojową Nobla. Nie po raz pierwszy komitet norweski takim wyborem sprzeciwia się intencji oraz woli założyciela i fundatora nagrody Alfreda Nobla*

Czechosłowacka prasa napadła na Wałęsę szczególnie gwałtownie. Używano sformułowań o **kontrrewolucji, zamachu stanu i wojnie domowej**, które rzekomo przygotowywał Wałęsa, są też nawiązania do Stany Zjednoczone, które organizują *antysocjalistyczną krucjatę* oskarżenia o antypolską kampanię prowadzoną przez Zachód

Czechosłowacka telewizja nadała w czwartek wieczorem komentarz, w którym znalazły się te wszystkie stwierdzenia: *Dlaczego zachodnie media tak wychwalają Wałęsę? Zapytał czechosłowacki komentator. Nie dlatego, że jest on bojownikiem o pokój, lecz dlatego, że chciał obalić socjalistyczne państwo i przygotowywał wojnę domową*

Praski komentator telewizyjny wspominał też o **nielegalnym, milionowym koncercie dolarowym Wałęsy, które teraz powiększy się o następne tysiące**. Dla komentatora czechosłowackiej telewizji jasne jest, że pieniądze te otrzymuje Wałęsa w zamian za **przygotowywanie kontrrewolucji w celu przechwycenia władzy**

Według tego samego schematu wyrażają swoje oburzenie partyjne środki przekazu na Węgrzech. Węgierski odpowiednik **Trybuny Ludu, Nepszabadsag**, nie mógł wprost pojąć, jak to się stało, że wybór padł na Wałęsę, bo *co on ma wspólnego ze światowym pokojem?*

Węgierska telewizja, którą zresztą skwapliwie zacytowało **radio warszawskie** jeszcze w środę wieczorem, oświadczyła: *jest niemal niewiarygodne, że dziś, kiedy cały świat stoi w obliczu zbrojeni na niewyobrażalną skalę, gdy ludzie żyją w atmosferze zagrożenia i na całym świecie*

PRASA ZACHODNIA O NAGRODZIE

Francuski dziennik **Le Figaro** podsumowuje reakcje w świecie na decyzję komitetu w Oslo. Stwierdza, że można je streszczyć w kilku słowach: **radość i satysfakcja**, a po drugiej stronie **złość lub milczenie**. Te postawy wiele mówią o samych ludziach, ale są także odbiciem podziałów natury geopolitycznej. I tak, nastąpił wybuch wielkiej radości wśród Polaków, którzy dumni są z tego, że w ciągu pięciu lat ich rodak został zwierzchnikiem kościoła katolickiego a drugi laureatem pokojowej nagrody Nobla. W całym świecie zachodnim, z wyjątkiem głosów komunistycznych, wezbrała fala zadowolenia i satysfakcji. Nie sposób wymienić wszystkich pełnych aprobaty wypowiedzi osobistości o autorytecie moralnym, intelektualnym i politycznym.

Natomiast na Wschodzie, rządy komunistyczne zachowały lodowate milczenie lub okazują irytację. W Moskwie mówi się o prowokacji.

Dziennik podkreśla, że uhonorowując Lecha Wałęsę, komitet pokojowej nagrody Nobla oddał hołd Solidarności i jej walce o wolność.

SPISEK

Jeszcze nie tak dawno dr Goebbels i jego współpracownicy usiłowali przekonać opinię, że narodowi niemieckiemu zagroza światowy spisek żydowsko-masonski. Jeśli wierzyć prasie PRL, mamy dziś do czynienia z podobnym, jeszcze szerzej zakrojonym, międzynarodowym spiskiem, wymierzonym w naród polski i w socjalizm. Komentarze Polskiej Agencji Prasowej w związku z przyznaniem pokojowej nagrody Nobla Lechowi Wałęsę, przynoszą na ten temat coraz to nowe, mrozące krew w zylach szczegóły. Nie przebiegające w srodkach wrocie Polsce siły, na wszystkich kontynentach, spryskiwały się potajemnie, aby zaszkodzić PRL, a w szczególności uniemożliwić owocnie prowadzony przez władzę dialog z narodem. Inicjatorem tego ponurego zamierzenia, który pociąga za coraz to nowe sznurki, by słać PRL figla, jest prezydent Reagan. On to właśnie wydaje dyrektywy działającym w ukryciu sztabom dywersji, w których to sztabach tysiące specjalistów z różnych dziedzin głośnią się, jak zaszkodzić Polakom. Taki obraz przedstawia komunikat PAP-a z 6 października. Wkrótce potem inny komunikat tej samej agencji, z okazji Nobla dla Wałęsy, pisze o antypolskiej i antysocjalistycznej działalności, stwierdza, że karta polska jest instrumentem planowej i systematycznie realizowanej przez administrację Reagana kampanii.

REAKCJE W OBOZIE

Ciąg dalszy ze str. 4

rozwiła się ruch pokojowy, nie znaleziono odpowiedniejszej osoby dla tej nagrody, niż właśnie Wałęsa.

Bułgarzy bez komentarza powtórzyli komunikat Polskiej Agencji Prasowej, że nagroda pokojowa dla Wałęsy jest wykorzystywana jako instrument w antypolskiej, antysocjalistycznej grze. Owa antysocjalistyczna gra jest prowadzona przez administrację Reagana, bo chodzi o to, by Polska nadal pozostała ogniskiem niepokojów i destabilizacji w Europie. Atak na oboz socjalistyczny, zwłaszcza na nasz kraj, jest bezpardonowy, totalny, pisała Polska Agencja Prasowa, cytowana w Bułgarii. Według Polskiej Agencji Prasowej, nagrodzenie Wałęsy to akt antypolski.

Pewną mekonsekwencją wobec takiej reakcji na Nobla dla Wałęsy jest pomniejszanie znaczenia samej nagrody. Pisze się, że jest to nagroda kontrowersyjna, przyznawana takim osobom jak Begin i Kissinger i same te nazwiska miały już nagrodę tę dyskwalifikować. Wspomniany przed chwilą komentator czechosłowackiej telewizji oświadczył, że brakuje do tego kompletu Reagana. Komentatorzy oburzają się też, że nagrodę dostał Andrzej Sacharow, ten zagorzały przeciwnik porozumienia i współpracy między Wschodem a Zachodem.

PRZEWIĄCZYĆ JAJŁĘ

Francuski minister spraw zagranicznych Claude Chaisson wyraził przekonanie, że na krótką metę wyróżnienie Wałęsy być może nie ułatwi stosunków między Wschodem a Zachodem. Jednak sprawa przedstawia się inaczej w dłuższej perspektywie. Nadanie tej nagrody może pozytywnie zawazyć na sytuacji europejskiej. Minister Chaisson nawiązał do stanowiska prezydenta Francji Mitterranda, który uważa, że w interesie pokoju należy dążyć do przewrótowania pojaltańskiego status quo.

Chor pochwał

Inny czołowy dziennik paryski **Le Monde**, zamieścił artykuł, w krótkim czytamy:

W sercach i umysłach ludzi wolnych, Lech Wałęsa uzyskał nagrodę pokojową Nobla już dawniej, dwa czy trzy lata temu. Teraz przypadła mu oficjalnie i choć nieco późno, nie zmienia to faktu, że ona mu się słusznie należy. Z przyjemnością można się wsłuchiwać w chor pochwał, z jakimi spotkała się decyzja z Oslo. Można sobie tylko życzyć, aby nie zapomniano również i o tych wszystkich, którzy w Chile czy gdzie indziej, w atmosferze obojętności krajów wolnych, prowadzą ciężką walkę z reżimami także depreczającymi wolność butem wojskowym.

Cios dla reżimu

Belgijski dziennik **Le Soir** podkreśla, że wiadomość o nagrodzie dla Lecha Wałęsy przekazana przez rozgłosnie zachodnie, podziałała w Polsce jak bomba. Przyjęta została z radością przez opozycję i przez całe społeczeństwo. Natomiast stanowiła ciężki cios dla reżimu.

Radość narodu polskiego

Amerykański dziennik **USA TODAY** pisze, że Stany Zjednoczone w pełni podzielają radość narodu polskiego.

Wolność warunkiem pokoju

Niemiecki dziennik **Stuttgarter Zeitung** stwierdza, że decyzja komitetu w Oslo miała podłoże polityczne i on sam z tym się nie kryje. Nagradzając Wałęsę, komitet w Oslo zwrócił uwagę, że jeden często zapożyczany fakt warunkiem pokoju jest wolność. Norwedy oddadzą wielką przysługę ludzkości, jeśli swą tegoroczną decyzją sprawią, że odtąd w umysłach bardziej kojarzyć się będą te dwa pojęcia, te dwie wartości - pokój i wolność.

Dziennik stwierdza, że żaden naród na kontynencie Europy tak wytrwale nie walczył i nie walczy o wolność, jak naród polski. Okres Solidarności przyniósł niebezpieczeństwa i wstrząsy, a jednak był to najpiękniejszy okres w powojennej historii kraju. NOBLA DLA Lecha Wałęsy jest hołdem dla odwagi i wytrwałości wszystkich jego rodaków.

Pierwsze reakcje rządu w Warszawie były takie, jakich można się było spodziewać. Były to reakcje ludzi, o których z całą pewnością jedno można powiedzieć: pojdą oni w zapomnienie, jak tyłu władców. W pamięci Polaków trwają święci i bohaterowie i w ich pamięci trwać będzie, by wyrazić się mniej patetycznie, i elektromonter Lech Wałęsa.

Nobel dla robotnika

Inny niemiecki dziennik **Neue Rheinzeitung** pisze: Coż za wydarzenie! Robotnik uzyskał Pokojową Nagrodę Nobla.

Jak z kroniki socjalistycznej

Amerykański dziennik **Baltimore Sun**

Brzmi to niemal jak heroiczna opowieść z kroniki socjalistycznej. Bohater marksistowski, zwykły robotnik, wyniesiony przez falę historii na barykady, prowadzi innych robotników i intelektualistów do walki ze zgniłymi rządami. Ta anachroniczna dyktatura, przeciw której walczył Lech Wałęsa na czele świata pracy, jest dyktaturą komunistyczną.

Zasłużył na nagrodę

Holenderski dziennik **Telegraaf** komentuje:

Lech Wałęsa w pełni zasłużył na nagrodę. Działając w oparciu o przesłankę, że wolność i sprawiedliwość jest warunkiem prawdziwego pokoju. Albowiem pokój to zupełnie coś innego niż godzenie się z jakoby nieuchron-

nym istnieniem totalitarnego, represyjnego reżimu. Wprost przeciwnie. Dopoty, dopóki istnieje taki reżim, marzenia pacyfistów pozostaną złudą. Walką przeciw tyranom w Moskwie i Warszawie, Wałęsa stara się usunąć jedną z największych przeszkód na drodze pokoju światowego.

Wyrozniono miliony polskich robotników

Hiszpański dziennik **El Paese**

W osobie Lecha Wałęsy wyroznienie spotkało miliony robotników polskich. Połączyli się w ruch Solidarnosc, aby drogą pokojową dążyć do większej wolności i udziału w rządach.

Słuszna decyzja

Inny hiszpański dziennik **ABC**

Nigdy bodajże decyzja komitetu w Oslo nie była tak słuszna i trafna, jak w wypadku przyznania pokojowej nagrody Nobla Lechowi Wałęsę.

Odmienne zdanie

Odmiennego zdania jest brytyjski dziennik **Guardian**. W pojęciu dziennika, nagroda pokojowa Nobla powinna przypaść tylko temu, który na tym czy innym froncie wojny przyczynił się do trwałego pokoju między narodami. Doprawdy, nikt w dzisiejszym świecie nie ma takiej zasługi i najlepiej byłoby zawiesić przyznawanie nagród w Oslo. Zdaniem **Guardiana**, Lech Wałęsa zasługuje na uznanie opinii światowej i wyroznienia międzynarodowe, ale z innych względów niż te, które ściśle biorąc, podpadają pod definicję nagrody pokojowej.

Pokój łączy się z wolnością

Natomiast szwedzki dziennik **Dagens Nyheter**, podobnie jak inne gazety podkreśla, jak bardzo pokój łączy się z wolnością i poszanowaniem praw człowieka. A o to właśnie walczył przewodniczący Solidarności i to stałe środkami pokojowymi, wytrwale kładąc nacisk na zasadę dialogu. Tylko ta droga prowadzić może do prawdziwego pokoju wewnętrznego w Polsce.

Hołd dla polskich pracowników

Belgijski dziennik **Libre Belgique**

Nagroda pokojowa Nobla, przyznana Lechowi Wałęsę, w pierwszym rządzie jest hołdem dla milionów pracowników polskich, których był rzecznikiem. Jest to piękny gest, na jaki świat nie często się zdobywa. Stanowi podkreślenie walorów ruchu Solidarnosc, które, jak sobie wyobrażał Sejm w Warszawie, można było przekreślić jednym pociągnięciem pióra. Wszystkim ludziom w świecie ten hołd przypomina też o transcendentalnej sprawiedliwości, w której istnienie zaczynają niekiedy wątpić pod wpływem ciężkich doświadczeń życia.

Dlaczego dopiero teraz?

Francuski dziennik **Liberation** zastanawia się nad tym, dlaczego komitet w Oslo nie przyznał nagrody Lechowi Wałęsę już w ubiegłym roku. Stwierdza, że być może komitet sądził, że rządy w Polsce dążyć będą do pojednania narodowego. Teraz najwyraźniej Norwedy z Oslo nie żywią już pod tym względem żadnych złudzeń.

Moralne poparcie dla Solidarności

Szwajcarski dziennik **Neue Zurich Zeitung** stwierdza, że przyznanie nagrody pokojowej Nobla Lechowi Wałęsę stanowi moralne wsparcie nie tylko dla niego, ale i dla ruchu Solidarnosc i całego narodu polskiego. Dlatego tak bardzo nie podoba się rządowi w Warszawie. Dziennik podkreśla, że Lech Wałęsa jest prawdziwym przywódcą robotniczym, trybunem ludu. W ostatnich czasach władze podjęły orzeciw niemu zaciekłą kampanię, ostentacyjnie się nim zajmując mimo, że jak twierdzą, jest zwykłą osobą prywatną. Te rządowe próby oczerniania i zniesławiania Wałęsy, motywowane złością i nienawiścią, wzbudziły oburzenie w społeczeństwie. Wyroznienie Wałęsy tak wysoką nagrodą międzynarodową stanowi dla Wałęsy rewanz moralny.

Jedność Kościoła katolickiego z narodem, konieczność dialogu jako metody i warunku trwałego i pomysłnego rozwiązania polskiego kryzysu - to są dwa istotne elementy aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w Polsce, i o nich obu mówił Kościół w minioną niedzielę

MSZA DZIĘKCZYNNNA

Biskup Lech Kaczmarek, ordynariusz gdański przemawiał na mszy u św. Brygidy w Gdańsku

Była to msza dziękczynna, za przyznanie nagrody pokojowej Nobla Lechowi Wałęsie. Biskup Kaczmarek powiedział, że niektórzy ludzie zarzucają Kościołowi jego bliskie związki z narodem. Kościół jednak oświadczył, że z narodem pozostanie, bowiem to jest jego powołanie. I żadne oszczerstwa nie pomogą w próbach zmiany tego stanu rzeczy. **Katolikom jest razem 800 milionów, zawołał ordynariusz gdański, i jest to wielka armia.**

Biskup Kaczmarek mówił o jedności Kościoła z narodem. Widomą manifestacją tej jedności była cała niedziela uroczystości u św. Brygidy. Po mszy, zebrani, których liczbę ocenia się na 8 do 10 tysięcy, urządzili Lechowi Wałęsie owację. Sam biskup też mu naturalnie winał, nazywając przywódcę Solidarności **pierwszym robotnikiem, który otrzymał w historii nagrodę Nobla.**

Ludzie skandowali **LECH! LECH! SOLIDARNOSC ZYJE I ZWYCIĘZY! NIE MA WOLNOSCI BEZ SOLIDARNOSCI!**

Delegacje robotników z całego kraju składały Lechowi Wałęsie gratulacje.

Delegacja Stoczni Gdańskiej, z Alojzym Szybinkim na czele, podarowała z tej okazji kościołowi św. Brygidy kielich i patenę, których motywy dekoracyjne stanowią nawiązanie do pomnika stoczniovców.

SPISEK

Reagan nacisnął na kolejny guzik, a posłowie w norweskim parlamencie pospiesznie przyznali nagrodę Wałęsie. Wybitne osobowości na całym świecie pospeszyły, na rozkaz, z gratulacjami dla przewodniczącego Solidarności. W kampanii tej uczestniczy między innymi Jan Paweł II, episkopat polski i episkopat Niemiec Zachodnich, przywódcy związkowi w wolnym świecie, dyrektor Międzynarodowego Biura Pracy, premier Francji, przewodniczący popieranej przez socjalistów włoskiej koalicji związków zawodowych, grupy domagające się rozmieszczenia amerykańskich rakiet w Europie i grupy im przeciwnie, pani Thatcher, oraz jeden z głównych twórców polityki odprężenia były kanclerz Willy Brandt. Także nowo wybrany przywódca brytyjskiej partii pracy.

Nie sposób wymienić wszystkich osobowości i organizacji, które wyraziły uznanie dla postawy przewodniczącego Solidarności i radość z powodu przyznania mu pokojowej nagrody Nobla.

Według interpretacji podawanej przez oficjalną propagandę PRL, mamy więc do czynienia z największą chyba w dziejach świata koalicją, potężniejszą od antyfrancuskiej koalicji w czasach wojen napoleońskich i od koalicji antyfaszystowskiej w okresie II Wojny światowej, powstałej w wyniku spisku uknutego przez prezydenta Reagana.

WYROK

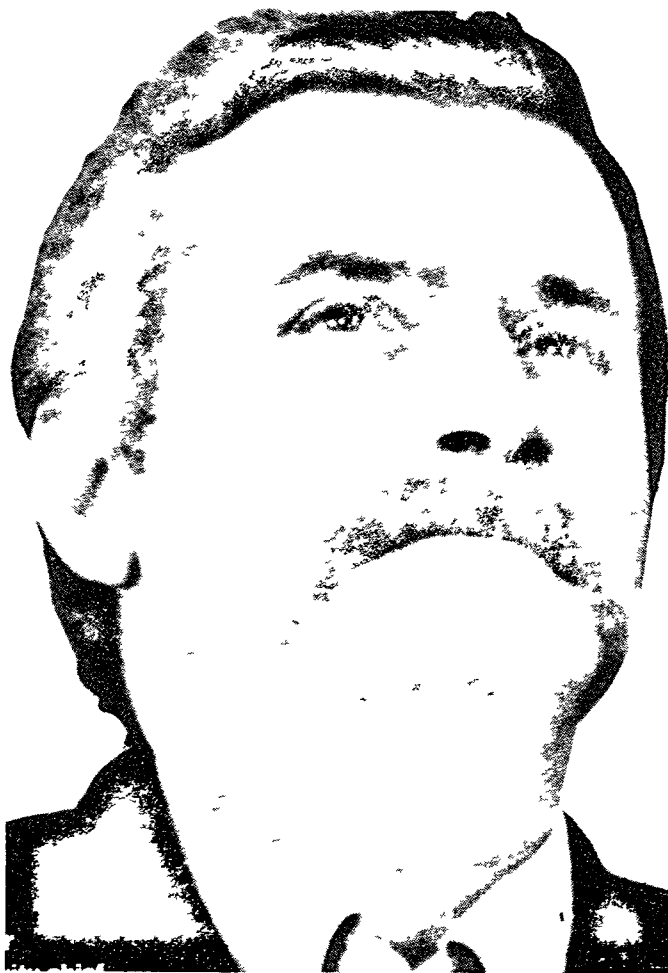
Przywódca Solidarności regionu Wielkopolska, **Janusz Pałubicki**, skazany został przez sąd wojskowy w Poznaniu na 2 lata więzienia. Oskarzenie zarzucało mu naruszenie przepisów stanu wojennego i rozpowszechnianie materiałów o podburzającej treści. Formalnie dostał 4 lata więzienia, wyrok został jednak skrócony o połowę, na podstawie przepisów o amnestii.

Pałubicki aresztowany został w grudniu. W wygłoszonym na rozprawie przemówieniu, **działacz związkowy ostro skrytykował postępowanie władz.** Między innymi określił jako **marionetkowe, tworzone odgórnie przez władze, organizacje związkowe mające zastąpić Solidarnosc.**

ZABAWA JESIENNA

odbędzie się 22 października o godzinie 8 wieczor, w sali parafii św. Teresy, numer 100, 10-th Street, Toronto (przy Lakeshore Boulevard). Wstęp \$ 8. W cenie kolacja oraz występ piosenkarzy Grace. Informacje oraz rezerwacja tel 769-8293

Solidarity Support Committee of Toronto

Leszek Michał Wałęsa urodził się 23 września 1943, we wsi Popowo, nad Wisłą, na północ od Warszawy. Ojciec, cieśla, zginął w hitlerowskim obozie koncentracyjnym. Leszek uzyskał przeszkolenie w zawodzie elektryka w państwowej szkole rolniczej, odbył dwuletnią służbę wojskową i w 1967 zamieszkał w Gdańsku i zaczął pracować w Stoczni im. Lenina. Z opozycją polityczną zetknął się w grudniu 1979, kiedy ginęli od kul robotnicy protestujący na ulicach przeciw podwyżkom cen żywności.

Wałęsa podjął wtedy niezłomne postanowienie wybudowania pomnika ku czci pomordowanych robotników. Dzisiaj trzy krzyże pomnika wznoszą się w niebo - codzienny wyrzut wobec władzy.

W czasie kolejnego protestu robotniczego w 1976, Lech Wałęsa był członkiem komitetu strajkowego. Po krótkotrwałym strajku, został wyrzucony z pracy i cały swój czas zaczął poświęcać kolportowaniu podziemnego pisma

LAUREAT

ROBOTNIK WYBRZEZA, redagowanemu go, agitowanemu, współorganizowanemu nielegalnego Bałtyckiego Wolnego Ruchu Związków Zawodowych. W tym okresie nawiązał kontakt z utworzonym właśnie Komitetem Obrony Robotników - Komitetem Samoobrony Społecznej KOR, który odegrał ważną rolę jako doradca i propagator Solidarności.

W 1980 stanął na czele strajku, który doprowadził do powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Solidarnosc i do upadku rządów Edwarda Gierka, następcy Gomułki.

Bezpośrednią przyczyną strajku było zwolnienie z pracy operatorki dźwigu Anny Walentynowicz. Strajk rozszerzył się jak pożar w czasie suszy, od Wybrzeża po Nową Hutę i kopalnie Śląska, objął cały prawie kraj. Przyłączyli się do strajku kierowcy autobusów, pisarze, chłopcy, uczniowie szkół strażackich, a także członkowie partii.

W czasie szesnastu miesięcy Solidarności, Wałęsa poświęcił wiele wysiłku dla uspokojenia robotników i uniknięcia konfrontacji. Krytykowany go za to ostro we własnych szeregach, zarzucając zbyt dużą kompromisowość wobec władz Wałęsa, i inni, z uporem powtarzali, że chodzi o 'samoograniczającą się rewolucję' i że ich celem jest zreformowanie systemu, a nie obalenie go. Ale i społeczeństwo i władza rozumiały, że w istocie szło o coś więcej.

Od miesięcy władza prowadzi kampanię dyskredytowania Wałęsy. O jej skuteczności może świadczyć przyjęcie Wałęsy na niedawnym meczu piłkarskim w Gdańsku, kiedy polska drużyna grała z Włochami. Jak tylko go rozpoznano na trybunach, cały wielki stadion zgłotował mu entuzjastyczną owację.

W 1969 Wałęsa ożenił się z Danutą Wałęsową. Pracowała dawniej w kwaciarni. Mają trzy córki i czterech synów.

Lech Wałęsa nadal jest przewodniczącym Solidarności, uznanym przez działającą w podziemiu Tymczasową Komisję Koordynacyjną i przez tajne organizacje związkowe w całym kraju.

Wydział Języków i Literatur Słowiańskich Uniwersytetu Torontonskiego
uprzejmie zawiadamia, że

W PIĄTEK 21 października, 1983 r
w budynku INNIS COLLEGE, TOWN HALL, 2 Sussex Avenue (rog St George Street)

goscic będzie

STANISŁAWA BARAŃCZAKA

POLSKIEGO POETĘ, TŁUMACZA, KRYTYKA LITERACKIEGO, JEDNEGO Z ZAŁOZYCIELI KOR-u, współredaktora ZAPIS-u i innych pism podziemnych, obecnie profesora języka i literatury polskiej na uniwersytecie HARVARD

o godz 4:00 odczyt w języku angielskim
"POLISH POETRY UNDER MARTIAL LAW"

o godz 8:00 wiecz. Wieczor poetycki Stanisława Barańczaka

UPRZEJMIE ZAPRASZAMY WSZYSTKICH ZAINTERESOWANYCH

SPODZIEWALISMY SIĘ, ZE NAGRODA ZIRYTUJE RZĄD PRL

Norweski Komitet Nobla, który 5 października przyznał nagrodę pokojową za rok 1983 Lechowi Wałęsie, składa się z dwu pisarzy, profesora prawa, farmera i cenzora filmowego. Przewodniczącym jest Egil Aarvik, były dziennikarz, b polityk chrześcijańsko-demokratyczny i b minister spraw społecznych. Jego zastępcą jest też dziennikarz i pisarz, Gidske Anderson.

Alfred Nobel ustanowił nagrodę w swym testamencie, który upoważnia parlament Norwegii do mianowania członków komitetu.

W rozmowie z reporterami, przewodniczący komitetu Egil Aarvik porównał Wałęsę do dwu poprzednich laureatów, Martina Luthra Kinga i Andrzeja D Sacharowa. Powiedział, że każdy z nich wniósł wkład do sprawy pokoju, poprzez swą działalność na rzecz praw człowieka. Elektryk Lech Wałęsa prowadził strajk w stoczni w Gdanku w sierpniu 1980, strajk, który doprowadził do stworzenia wolnego związku zawodowego, wydarzenia bez precedensu w historii Europy Wschodniej, opisanego przez Sowiety Związek, nazwany Solidarnością, został w końcu zakazany, wprowadzono stan wojenny, a o Wałęsę został internowany na jedenastym miesiącu. Od czasu zwolnienia w listopadzie ubiegłego roku, stał się celem ataków ze strony kontrolowanych przez państwo źródeł informacji.

Zgodnie z wolą Alfreda Nobla, 19-wiecznego przemyślowca, nagrodę przysługują tym, którzy uczynili najwięcej dla braterstwa między narodami.

Nagrodę przyznano p Wałęsie spodziewając się w pełni, że zirytuje to rząd PRL. Egil Aarvik powiedział: *Nie oczekujemy żadnych podziękowań ani wdzięczności ze strony polskich władz, ale mogą sobie wyobrazić, że postawa polskiego narodu będzie bardzo odmienna.* Powiedział, że w okresie gdańskiego strajku, władze zostały zmuszone do kapitulacji i do rokowania z Wałęsą.

Członkowie Komitetu Nobla byli ostrożni, mówiąc o możliwości przyjazdu Lecha Wałęsy na uroczystość wręczenia nagrody, w dniu 10 grudnia. Laureat otrzymał medal i półtora miliona koron szwedzkich (\$190 tys.).

Andrzej Sacharow, laureat nagrody w 1975 roku, odmówił przyjazdu do Oslo, w obawie, że władze sowieckie nie pozwolą mu na powrót do domu.

Sekretarz komitetu Jakob Sverdrup powiedział: *Po prostu nie wiemy, czy p Wałęsa będzie mógł przybyć. Na pół godziny przed ogłoszeniem o przyznaniu nagrody, wysłaliśmy do jego domu telegram informujący, że został laureatem i chcielibyśmy go ująć na uroczystości wręczenia nagrody.*

Kandydatów do pokojowej nagrody Nobla mianują członkowie norweskiego parlamentu, laureaci Nobla z lat ubiegłych, niektórzy uczeni oraz komitet nagrody, który został mianowany przez część członków parlamentu, spośród 79 kandydatów.

Propaganda PRL podała fałszywie, że kandydaturę Lecha Wałęsy wysunął zachodniemiecki Bundestag.

Oprócz Lecha Wałęsy, kandydatami do tegorocznej nagrody pokoju byli Elie Wiesel, pisarz i przewodniczący amerykańskiego *Holocaust Committee*, Filio Habib, specjalny wysłannik amerykański na Bliskim Wschodzie, biskup Desmond Tutu i Helen Suzman, południowoafrykańscy przeciwnicy *apartheidu*, oraz Szymon Wiesenthal, który tropi i stawia przed oblicze sprawiedliwości hitlerowskich przestępców wojennych.

SWIAT UZNAJE IDEALY I WALKĘ SOLIDARNOSCI

John Kifner, warszawski korespondent New York Times'a, napisał, że nagroda Nobla dla Wałęsy - racji tym Polakom, którzy w czasie wizyty Papieża rozwijali sztandary Solidarności i jemu samemu, założycielowi pierwszego wolnego związku zawodowego w bloku sowieckim - a jednocześnie policzek, wymierzony władzy komunistycznej.

Wałęsa dowiedział się o nagrodzie na gzymsach pod Gdanskim. Danuta Wałęsowa powiedziała dziennikarzom, że kiedy dowiedział się o swej kandydaturze, był tak podniecony, że nie mógł spać i udał się w odwiedziny do przyjaciół za miasto, by się zrelaksować.

Znalazły go zachodnie ekipy telewizyjne, które nieustannie denerwują władze swym zainteresowaniem jego osobą. Uczestnicy wyprawy na grzyby, na wiadomość o nagrodzie, porwali natychmiast Lecha na ręce i triumfalnie podrzucali go w górę.

Wałęsa, w szarym swetrze, złapanwszy oddech, powiedział dziennikarzom: **Świat uznaje ideały i walkę Solidarności.**

Do absolutnego kuriozum w propagandzie wschodnioeuropejskiej należy jednak wielki artykuł w sowieckich *Izwestiach*, które zaatakowały Lecha Wałęsę, powołując się m.in. na program polskiej telewizji, pod tytułem PIENIĄDZE. Ani jednym słowem gazeta nie wspomniała natomiast, że atakowany jest laureatem nagrody Nobla.

Choc od przyznania Wałęsie pokojowej nagrody Nobla minęło już kilka dni, francuski świat polityczny i związkowy nadal poświęcał tej sprawie wiele uwagi. W niedzielę wieczor, 9 października, francuski minister spraw zagranicznych, zabierając głos przed mikrofonami rozgłosni radiowej **Europa nr 1**, określił mianem *pięknej decyzji* nadanie owej nagrody Lechowi Wałęsie.

FALSZERSTWO

Oswiadczenie Zbigniewa Brzezinskiego, byłego doradcy prezydenta USA Cartera do spraw bezpieczeństwa państwa, w sprawie przygotowywanego procesu członków KOR-u

Doszło do mojej wiadomości, iż do aktu oskarżenia przeciwko działaczom KOR-u, dołączony został artykuł hiszpańskiego tygodnika *Tiempo*, z marca bieżącego roku. Przytacza on tekst rzekomego memorandum ode mnie do prezydenta Cartera, rozwijającego jakoby strategię penetracji Europy Wschodniej.

W związku z tym pragnę stwierdzić kategorycznie:

1 Ze to memorandum jest **całkowitym fałszerstwem**, przygotowanym przez sowieckie KGB.

2 Ze zostało ono już dawno temu potępione publicznie przez niezależną prasę światową.

3 Ze nie było żadnych powiązań między KOR-em a rządem USA.

4 Ze dla Polski jest **poniżającym**, a dla władz PRL-u **osmieszającym** faktem, iż akt oskarżenia oparty jest na fałszerstwach, opracowanych przez mocodawców PRL-u w Moskwie.

MSZA DZIĘKCZYNNĄ

W ub niedzielę u św Brygidy w Gdanku odbyła się msza dziękczynna z okazji nagrody Nobla dla Wałęsy.

Wśród obecnych były delegacje robotników z całego kraju, w tym ubrani w robocze, niebieskie kombinezony stoczniowcy, z przewodniczącym NSZZ Solidarnosc Stoczni Gdanskiej Alojzym Szablewskim, biskup Gdanska Lech Kaczmarek, konsulowie Szwecji i Francji, goście zagraniczni, w tym z Japonii, a nawet z Węgier.

Msza zakończyła się odśpiewaniem przez zebranych hymnu **BOZE COS POLSKĘ**, ze wzniesionymi w górę palcami, na znak zwycięstwa.

Składano życzenia laureatowi Nobla. Podchodzili delegacje robotników, biskup Lech Kaczmarek, ks Henryk Jankowski, z wielkim bukietem czerwonych roz, konsulowie Szwecji i Francji. Ołbrzymia ilość kwiatów, gratulacje, życzenia.

Jak miszą zachodni korespondenci, Lech Wałęsa, z wizerunkiem Czarnej Madonny w klapie, **promieniał ze szczęścia.**

Po wyjściu z kościoła, mimo ulewnego deszczu kilka tysięcy osób witało na dziedzińcu na cześć Lecha Wałęsy.

Po odśpiewaniu hymnu narodowego, tłum rozszedł się spokojnie.

Krakowowi grozi zagłada

Podziemny biuletyn *Serwis Informacyjny* w podwójnym 5151 numerze zamieszcza następujący artykuł pt **KRAKOWI I JEGO MIESZKANCOM GROZI ZAGŁADA**

Prowadzona od lat świadoma polityka reżimu wobec Krakowa doprowadziła do wyjątkowo silnego, katastrofalnego skażenia środowiska w mieście i zagrożenia życia jego mieszkańców. Wskutek nadmiernego, niewłaściwego uprzemysłowienia, urbanizacji, nie kontrolowanego rozwoju przestrzennego, przy całkowitym pominięciu uwarunkowań ekologicznych, stanu arosanitarne, zaopatrzenia w wodę, usuwania odpadów, i innych, nastąpiło **skrajne skażenie środowiska**, przekroczenie barier ekologicznych i przestrzennych oraz **przekroczenie zdolności adaptacyjnych organizmu ludzkiego**.

Środowisko Krakowa charakteryzuje się wyjątkowym, w skali Polski i Europy, stopniem i koncentracją zagrożen i skażeń **Zagrożenie promieniotwórcze**, katastrofalny stopień skażenia powietrza silnie toksycznymi **gazami**, silne skażenie wód powierzchniowych i podziemnych, przy ich potęgającym się silnie deficycie, silne **zagożenie mikrobiologiczne**, hałas, wibracje, i inne zagrożenia te, współdziałają na siebie, dają w Krakowie bardzo silny efekt synergiczny, przejawiający się, między innymi, najwyższymi, **nie tylko w Polsce**, ale i w Europie współczynnikami synergizmu. Powoduje to w konsekwencji bardzo silny efekt biologiczny, wyjątkowo silne oddziaływanie kompleksu zagrożen na organizmy żywe. Ujemny efekt biologiczny potęgują dodatkowe niekorzystne warunki geograficzne w znacznej części obszaru.

Silnie skażone środowisko Krakowa stanowi środowisko patologiczne. W drugiej połowie lat 70-ych nastąpiło w Krakowie, jak wspomniano, **przekroczenie zdolności adaptacyjnych organizmu ludzkiego**, co przejawia się m.in. w **zmianach genetycznych**, w skutkach trudnych wręcz do wyobrażenia i w szybko wciągającym wskaźniku **zachorowań i zgonów**. W licznych naukowych opracowaniach socjologicznych sytuacji w Krakowie, poczynając od lat 60-tych, określa się jako **kryzys środowiska**, obszar katastrofy ekologicznej, **wyspę śmierci**, i wreszcie - w latach 81-82, jako **STREFĘ ZAGŁADY BIOLOGICZNEJ**.

Kilkakrotnie nad Krakowem i jego mieszkańcami pojawiała się realna groźba zawału tlenowego i całkowitej zagłady populacji. U schyłku lat 70-ych stwierdzono, że nieznane siły podjęły przeciwko Krakowowi działania wojenne, stosując bronię środowiskową, **ekocyt** Władze, nie doceniające problemu wagi zagrożen, mimo licznych opracowań naukowych, od wielu lat wysuwanych ostrzeżeń ze strony przedstawicieli nauki i działaczy społecznych, tych, którzy zachowali etykę i odwagę cywilną, nie podejmowały przez długie lata żadnych konkretnych działań dla ratowania środowiska geograficznego miasta i zdrowia oraz życia obywateli. W okresie od sierpnia do grudnia 81 roku, Solidarnosc, wspólnie z Polskim Klubem Ekologicznym, podjęła szereg działań na rzecz ratowania Krakowa przed katastrofą ekologiczną. Podstawę tych działań stanowiła, gromadzona przez lata, obszerna naukowa dokumentacja oraz budzenie się instynktu samozachowawczego w społeczeństwie. W wyniku tych działań zamknięto hutę aluminium w Skawinie. Daleko

zaawansowane były rozmowy na temat całkowitego przeprofilowania Huty im Lenina i tym samym minimalizowania katastrofalnego, toksycznego oddziaływania kombinatu na środowisko, ludzi i zabytki Krakowa.

W połowie 81 roku Państwowa Rada Ochrony Środowiska uznała za **obszary katastrofy ekologicznej** Zatokę Gdanską i Gorny Śląsk, nie biorąc pod uwagę **znacznie gorszego** stanu środowiska i jego skutków biologicznych w Krakowie. Formalne wnioski Polskiego Klubu Ekologicznego i NSZZ Solidarnosc, dotyczące formalno-prawnego uznania Krakowa za obszar katastrofy ekologicznej, nadzwyczajnego zagrożenia środowiska, obszar szczególnego zagrożenia biologicznego, oraz za obszar specjalnie chroniony, nie zostały wzięte pod uwagę. Stan zagrożenia ekologicznego środowiska i populacji Krakowa **po 13 grudnia 81 roku** ulega dalszemu pogorszeniu. Do realnego już przed 13 grudnia katastrofalnego zagrożenia biologicznego populacji Krakowa, jego biologicznego wyniszczenia i degeneracji, doszło w **czasie stanu wojennego** postępującego **medożywnie** znacznej części populacji, wyjątkowo silne stresy oraz kilkakrotne stosowanie wobec mieszkańców Krakowa i Nowej Huty, środków o bardzo silnym **toksycznym, chemicznym i biologicznym** działaniu.

Tendencja i dynamika negatywnych zmian w środowisku geograficznym Krakowa wskazuje na dalsze, dramatyczne pogorszenie się sytuacji, co **niesie groźbę zagłady populacji Krakowa**.

W związku z opisanym stanem systematycznie łamane jest obowiązujące prawo, ludzkie prawa środowiskowe, zagwarantowane przez konstytucję PRL i międzynarodowe paktów praw człowieka i obywatela. Nie są też realizowane uchwały Rady Narodowej miasta i dzielnicy, dotyczące ochrony środowiska. W lutym 1983 roku przyjechał do Krakowa przedstawiciel Państwowej Rady Ochrony Środowiska prof. Kołodziejwski, były wojewoda gdański i nowy odkrywca Ameryki, jako że został szefem Rady do Spraw Katastrofy Ekologicznej w Krakowie. Czas pokaze, czy to tylko kolejne spektakularne pociągnięcie władz Przeciecz przez długie lata nic nie pomagały opracowania naukowe, apele, życzenia. W tym i wysyłane do najwyższych władz A osoby, które wykonywały te opracowania naukowe czy podejmowały interwencje były i są **represjonowane** oraz narazone na rozliczne przykrości ze strony realnego socjalizmu.

Wywiad "Echa Tygodnia"

Jacek Kaczmarski i Krzysztof Guga

w Toronto

() bo dla mnie mają tam jeszcze osmy krag
Osmy krag, w którym nie ma już nic
JACEK KACZMARSKI
"Epitafium dla W Wysockiego"

Po sutym proszonym obiedzie w Dzień Dziękczynienia wybrałem się na Lansdown Ave na koncert zaangażowanej sztuki pieśniarza-balladzysty JACKA KACZMARSKIEGO i mima KRZYSZTOFA GUGI. Stosunek do ich sztuki, sztuki, która tak nierozdzielnie spleciała się z dramatem Polski z ostatnich trzech lat musi być sprawą osobistą każdego Polaka. Dlatego nie sposób pisać o ich sztuce, tak jak nie sposób pisać recenzji o religii. To są sprawy zbyt intymne. W przerwie koncertu, za kulisami, udało mi się przeprowadzić krótką rozmowę z autorami wieczoru, przerywaną co chwila przez amatorów autografów.

Pytam pana Jacka Kaczmarskiego

E T Najpierw osobiscie cos o rodzinie

J K Mam w Paryżu zone, która oczekuje dziecka

E T A plany emigracyjne na przyszłosc

J K Mam zamiar jak najwięcej szwendać się po świecie, w grudniu po powrocie stąd chcemy przenieść się do Niemiec na rok, półtora, a potem na trochę do Kalifornii

E T Czy zamierza Pan tworzyć w innych językach?

J K Myślałem o tym, ale chyba jeszcze nie czas

E T Kiedy?

J K Jak przestanie mieć dla mnie sens pisanie po polsku

E T Ja nie sądzę, żeby to były rzeczy się nawzajem wykluczające, myślę, że pisząc w innych językach dotrze Pan do ludzi, którzy powinni nas i o nas usłyszeć

J K Rozumiem, na razie będę starał się to osiągnąć, pisząc felietony, zabierając głos, czy ewentualnie jeżdżąc po uniwersytetach amerykańskich

E T Jak długo jest Pan w Kanadzie?

J K Tydzień

E T a w Toronto?

J K Wczoraj przyjechalismy i będziemy tu do końca tygodnia, mamy koncerty w Oshawie, London i Hamilton

E T Wiem, że dużo Pan podróżuje, gdzie Pan jeszcze nie był?

J K W Afryce, w Ameryce Płd, w Japonii i w Australii, ale właśnie się tam wybieramy

E T Gdzie przyjmowano Pana najcieplej?

J K W Izraelu

E T Jak Pan myśli, dlaczego tam?

J K Pewnie dlatego, że od 17 lat nie było tam polskiego słowa, które mogłoby ludzi zających tam zainteresować polską kulturą i tradycją literacką. Odbior tam był niesłychany i przyjęcie ludzi również wspaniałe, koncerty bardzo udane

E T Czy emigracja wojenna (ta z lat 40-tych) tak samo reaguje na piosenki jak emigracja najnowsza?

J K Ja bym tego nie dzielił na daty, ważniejszy jest odbiór emocjonalny, który uzależnia zrozumienie wszystkich niuansów i to, co ja sobie wymyśliłem, ale który my czujemy jako kontakt z widowiskiem

E T Czy nie spotkał się Pan z opinią, że wydarzenia, o których Pan śpiewa zawierają same w sobie olbrzymią dawkę tragizmu, a Pan nadaje im jeszcze szalenie ekspresyjny wyraz. Czy nie jest tego za dużo?

J K To się bierze z mojego temperamentu. Spotkałem się już z tą opinią. Kiedy zaczynałem śpiewać - to był rok 76-77, szczytowy okres epoki gierkowskiej, zarzucano mi czarnowidztwo, katastrofizm i ponuractwo, kiedy wokół wszystko było przecież "wspaniałe i piękne". Moją gorzką satysfakcją jest, że wyszło na moje, ale tak jak śpiewam w piosence "Spełniona przepowiednia nie przynosi chwały"

E T Mnie chodziło o co innego, czy nie sądzi Pan, że nadmiar ekspresji może osłabić wymowę tekstu?

J K Możliwe, ja to robię nie tylko dlatego, żeby przekazać ludziom to, co czuję, myślę, ale żeby sobie ulżyć, to jest dla mnie oczyszczenie. Uważam, że skoro mam ochotę krzyczeć, to mam do tego prawo

E T Ile płyt Pan wydał?

J K To nie ja. Pierwszą płytę "Strącenie Aniołów" wydano w Sztokholmie, drugą "Carmaniola" wydał jeden z moich znajomych w Niemczech w niewielkim nakładzie, no i w tej chwili w Chicago w przygotowaniu jest album z ubiegłorocznych koncertów. Natomiast w Paryżu, wysiłkiem klubu "Nasza Wiosna", z którym współpracuję, regularnie ukazują się kolejne moje piosenki w formie kro-

nikarskiej, tak żeby jak najszybciej dostały się do kraju

E T Ostatnie, najważniejsze dla mnie pytanie dlaczego Pan wyjechał z kraju?

J K Stan wojenny zastał mnie na tournée w Francji. Wiedziałem, że po powrocie nie będę mógł robić tego, co lubię i chcę - śpiewać. Uważam, że tylko zostając na Zachodzie mogę mieć nadzieję na spełnienie, spełnienie zarówno swoich osobistych powołań, jak i mojej części roli w walce o Polskę jaką sobie wymarzyliśmy, w walce o naszą prawdziwą samodzielną świadomość narodową

E T Życzę Panu tego spełnienia, Panie Jacku

Pan Krzysztof Guga tak mówi o sobie

"Pantomimą zajmuję się od 10 lat. Uczylem się jej najpierw w Polsce, później w Szkole Pantomimy w Marsylii, we Francji, a dopiero później otrzymałem uprawnienia zawodowe w Polsce. To trudna sztuka i do tego wymagająca znakomitego przygotowania fizycznego"

E T My wszyscy mamy pewne motywacje dla których opuściliśmy Polskę i na ogół one wszystkie są bardzo zbiedzne, ale każdy z nas na własny użytek wyklada je w inny sposób. Jak pan ją formuluje?

K G Bardzo prosto. W Polsce nie mogłem grać. Mówiono mi "Chce Pan grać, to mech pan powie dwa słowa"

E T Panska sztuka nie wypowiada się przy pomocy słów, zostawia duży margines na interpretację, widza może więc być bardzo trudna w percepcji. Jak Pan myśli, jak my Panską sztukę odbieramy?

K G Przecież to jest zaleta tej sztuki, że pozostawia widzowi swobodę określenia tego, co dzieje się na scenie. W ten sposób najlepiej można zaspokoić osobiste potrzeby, oczekiwania dużej części widowni, mimo że ich odbiór może być zupełnie odmienny. Ale faktem jest, że często spotykam się z opinią, że jestem nierozumiany, że może lepiej byłoby coś powiedzieć, napisać, namalować. Myślę, że to jest zdanie ludzi nastawionych na bierny odbiór. Natomiast młodsza emigracja wszystkie moje gesty kojarzy znakomicie

E T Czy nie należałoby powiedzieć, że występuje Pan przede wszystkim dla najnowszej emigracji, której mechanizmy skojarzeń wyrobione w Polsce są takie samo jak Pana?

K G Tak. Zresztą podjąłem się rzadkiej dziedziny pantomimy, bo pantomima politycznej. W obecnej sytuacji przebiega ona wyraziciej do ludzi świeżo z Polski przybyłych

E T Jakie są piosenki na przyszłość?

K G Uprawiać pantomimę

E T Gdzie?

K G Przenieśliśmy się do Stanów i tu chciałbym pracować, a jak będzie, to zobaczymy

E T Gdzieście się spotkali z Jackiem Kaczmarskim?

K G W "Naszej Wiosnie" w klubie polskim w Paryżu

E T Życzymy dalszej pomysłowej współpracy

ANULOWAC JAŁTĘ

Obok publikujemy oryginalny tekst petycji, którą otrzymaliśmy na I Zjeździe Pomostu w Chicago w niedzielę 9 października z gorącą prośbą o pomoc Organizacja Pomost zebrała tysiące podpisów pod petycją do rządu amerykańskiego z żądaniem anulowania Układów Jałtańskich. Sprawa jest bardzo pilna. Petycja ma być wniesiona w ciągu miesiąca, a obecny moment wydaje się najstosowniejszy, jak twierdzi Duncan Hunter, kalifornijski kongresmen i promotor rezolucji.

Gorąco apelujemy do naszych czytelników w Kanadzie o szybkie poparcie akcji "Pomostu". Wystarczy wpisać nazwisko, adres i podpisać i wysłać na adres umieszczony pod petycją z dopiskiem USA.

Organizacje, które chciałyby skopiować petycję w celu zebrania podpisów, muszą uprzednio zgłosić się telefonicznie do "Pomostu".

DZIĘKUJEMY
REDAKCJA

POMOST SOCIO-POLITICAL MOVEMENT CAMPAIGN COMMITTEE

Petition

WHEREAS During World War II representatives of the United States took part in secret agreements which resulted in Soviet domination of peoples who were not represented and

WHEREAS The Yalta Executive Agreement stands out as perhaps the most cynical and immoral attempt to divide the world into Western and Soviet spheres of influence and

WHEREAS Yalta clearly violated the Atlantic Charter which guaranteed self determination for all people and

WHEREAS The positive aspects of Yalta such as the guarantee of free elections in Poland were clearly violated by Soviet leaders and

WHEREAS The Spirit of Yalta threatens the security of all peace loving people around the world Therefore

We the below signed citizens of CANADA true to our tradition and heritage of freedom call upon our elected officials to express our sincere felt solidarity with the suffering peoples of Bulgaria, Belorussia, Czechoslovakia, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland, Rumania, Russia, Ukraine and all the people of Central and Eastern Europe by formally renouncing the 1945 Yalta Executive Agreement.

YOUR SIGNATURE

PRINT YOUR NAME

YOUR SIGNATURE

PRINT YOUR NAME

RESIDENCE ADDRESS

CITY

ZIP

RESIDENCE ADDRESS

CITY

ZIP

SEND THIS COMPLETED FORM TO **POMOST SOCIO-POLITICAL MOVEMENT 3242 N PULASKI RD CHICAGO IL, 60641**
(312) 725 3985 or (312) 831 4527

A Political Committee dedicated to **the cause of freedom** and organized to renounce the 1945 Yalta Executive Agreement

NA EMIGRACJI

Marek Celinski

Starożytni Rzymianie mówili, że historia jest nauczycielką życia. Potrzeba czerpania z doświadczeń historycznych istnieje w każdym pokoleniu, które chce zachować ciągłość kulturalną i polityczną, ciągłość myśli narodowej, poczucie więzi społecznej i własnej tożsamości, a zarazem jeśli chce uniknąć błędów przeszłości.

Kierując się tym wskazaniem Stowarzyszenie Techników Polskich w Kanadzie, oraz Polski Instytut Naukowy w Toronto rozpoczęły cykl wykładów historycznych z najnowszej historii Polski. Kierownikiem całości jest p. Zbigniew Czudec.

Wykład inauguracyjny odbył się dnia 6 października w sali Credit Union przy 220 Roncesvalles Ave. W każdy pierwszy czwartek miesiąca będą następowały kolejne wykłady.

Mozna zapytać się dlaczego wykłady te są tak ważne. Spodziewamy się, że zgrupują one ludzi, którzy interesują się problematyką polską, oraz celami i możliwościami działania politycznego. Wykłady te mogą być okazją do wzajemnego poznania się, do wywołania dyskusji, do zapoczątkowania działań w ramach organizacji polonijnych, czy też w spontanicznie podejmowanych akcjach.

Liczymy na to, że może ze słuchaczy tych wykładów, wyłonią się działacze polonijni.

W chwili obecnej nie ma sprzeczności między interesami Polski i Kanady. Zagrożenie radzieckie jest znane dobrze Polakom, ale zdaje się nie być w pełni doceniane przez Kanadyjczyków. Otwiera to przed młodym pokoleniem, szczególnie tutaj urodzonym, szansę działania politycznego, które może zyskać poparcie wielu grup etnicznych, reprezentujących narody Europy Wschodniej, oraz tych Kanadyjczyków, którzy mają poglądy zbliżone do naszych.

Podjęciem tej inicjatywy młodzi działacze mają szansę

HISTORIA nauczycielka życia

zyskania dużego poparcia i zolżenia między narodami, które do tej pory nie wypracowały tradycji wspólnej reprezentacji.

Patrzeć na sprawy polityki światowej, polityki kanadyjskiej z perspektywy polskiej, stwarza nowe możliwości widzenia problemów i działania dla ludzi, którzy chcą coś zrobić dla Kanady i Polski. Wierzymy, że ten apel spotka się ze zrozumieniem, czego wyrazem będzie udział w wykładach.

Następne wykłady będą odbywały się w pierwszy czwartek każdego miesiąca o godz. 7:30 wieczorem również w sali Credit Union 220 Roncesvalles Ave. na tematy:

w listopadzie	Partition of Poland
w grudniu	The Role of Literature in Polish History
w styczniu	Insurrections in Polish History
w lutym	Rebirth of Polish State
w marcu	Independent Poland
w kwietniu	Communist Poland
w maju	Forms of Opposition in Postwar Poland

Wykłady organizowane są przede wszystkim dla młodego pokolenia urodzonego i wykształconego za granicą i dla najnowszej imigracji, którym sprawa Polski i idea niepodległości leży na sercu.

ZŁOTY JUBILEUSZ KSIĘDZA PRAŁATA F. PLUTY
W dniu 14 września br. odbyło się sprawozdawcze zebranie Komitetu Organizacyjnego Uroczystości Złotego Jubileuszu Księdza Prałata Pluty.

Podajemy do wiadomości Polonii torontonskiej, że na życzenie Jubilata, pozostałość z uroczystości w sumie \$1 238 00,- została przekazana do Komitetu Skarbu Narodowego na sprawy polskie.

Organizacje polonijne, które brały udział w uroczystościach otrzymają w najbliższym czasie protokół z zebrania sprawozdawczego łącznie z rozliczeniem finansowym.

**KOMITET ORGANIZACYJNY
Złotego Jubileuszu Ks. Prałata Pluty**

Drodzy Przyjaciele,

Canadian Coalition for Peace through Strength, Polish Canadian Action Group oraz inne prowoleńskie organizacje apelują do Państwa o czynne zademonstrowanie poparcia dla obronnego paktu NATO organizacji, która przez blisko czterdzieści lat stoi na straży naszych wolności i dobrobytu.

22 października ugrupowania pacyfistyczne znane z prosowieckich sympatii zamierzają wymusić na rządzie Kanadyjskim rezygnację z udziału we wspólnej obronie. W szczególności pacyfisci domagają się od rządu, by odmówił zgody na próbę z nieuzbrojonym pociskiem CRUISE. Kanada wydaje tylko 1% Dochodu Narodowego na obronę, najniższy współczynnik w naszym pakcie obronnym z wyjątkiem Luksemburga (Sowieci wydają 16% Dochodu Narodowego na zbrojenia). Jednakże dla pacyfistów nawet ten drobny udział Kanady we wspólnej obronie jest nie do przyjęcia. Ich zdania zbieżają do powtórzenia tragedii z Monachium 1938 roku zachęcając agresora do ataku. Pomimo zapewnienia pacyfistów, że celem ich demonstracji jest osiągnięcie pokoju i ocalenia ludzkości, nie protestowali oni nigdy przeciwko jedynemu bromiom nuklearnym skierowanym na nasze miasta, tym które bazują w Rosji Sowieckiej. Faktycznie na konferencji w Montrealu w październiku 1981 roku 41 organizacji ruchu pokoju ogłosiło w swej rezolucji bajki o zagrożeniu ze strony sowieckich pocisków SS20 i czołgów zostały wymyślone przez strategów Amerykan

skich i NATO. Kiedy ostatnio Sowieci zamordowali 269 pasażerów w samolocie Koreanskim usłyszeliśmy wyjaśnienia, że akcja ta była spowodowana strachem Kremla przed atakiem.

Czyżby ten sam "strach" zmusił Sowiety do koalicji z Hitlerem w 1939 roku i napadł na Polskę, Finlandię, Estonię, Litwę, Łotwę i Rumunię? Czy to "strach" spowodował masakrę dziesiątków milionów w obozach koncentracyjnych Archipelagu Gułag? Dlaczego Sowieci militarnie siłami pragnienia wolności w Polsce na Węgrzech i w Czechosłowacji? Czy to "strach" spowodował atak Sowiecki i najemników kubaskich na Afganistan, Angolę, Erytreję? Pacyfistyczny przywódca James Stark odpowiada: "Polityka gowieckiego obozu zabrania użycia siły z wyjątkiem obrony".

Nikt z nas nie ma wątpliwości co do hipokryzji pacyfistów. Jednakże demokratycznie wybrane rządy Wolnego Świata odczuwają ogromną presję ze strony doskonale zorganizowanej kampanii pacyfistów. W naszych wolnych społeczeństwach tylko ci, którzy chcą używać demokratycznych praw mogą być zauważeni. Tak zwana Cicha Większość stanie się uciszona, większość jeżeli pozwolimy ekstremistom zdominować nasze życie polityczne.

Prosimy Państwa o dołączenie razem z innymi społecznościami do demonstracji poparcia Obronnego Paktu NATO. Spotykamy się w sobotę 22 października o 12:15 przed Royal Ontario Muzeum, 100 Queen's Park (stacja metra Muzeum). W sprawie dodatkowych wyjaśnień proszę dzwonić 622-9783.

TEKST PRZEKAZU RADIOWEGO PREZESA KPK I PRZEWODNICZĄ— CEGO RADY KOORDYNACYJNEJ PWS w dniu 5 października 1983 r.

Słowa moje kieruję do Przewodniczącego Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych "Solidarnosc", pana Lecha Wałęsy.

Drogi Panie Lechu,

Dzisiaj, dzień nadania Panu Pokojowej Nagrody Nobla, pozostanie na zawsze w pamięci wszystkich tych, w których piersiach biją prawdziwie polskie serca.

Przesyłając Panu osobiste gratulacje, rozciągamy je na cały Naród Polski, na milionowe rzesze Ruchu Solidarności, który Pan reprezentuje.

Nagroda ta, wyrażająca uznanie całego cywilizowanego świata dla paskiej humanitarnej postawy, paskiego zdecydowania w staraniach o podstawowe prawa człowieka, o jego godność, zobowiązuje nas wszystkich, tak Was w Kraju, jak i nas wywodzących się z dumnego Narodu Polskiego, który umiał stawiać czoło wszelkim przeciwnościom w naszej przeszłości tysiącletniej, chrześcijańskiej historii.

Bądźcie przekonani, że my Polonia Światowa, a w jej ramach Polonia Kanadyjska, byliśmy, jesteśmy i zawsze będziemy z Wami.

Dzisiaj w godzinie tryumfu osobistego Pana, Panie Lechu, który jest zarazem tryumfem całego Narodu Polskiego, przesyłam nasze najserdeczniejsze gratulacje i słowa przekonania, że nikt i nic nie zmoczy Ducha Narodu Polskiego i nie zatrzyma na drodze rzeczywistości ideałów Solidarności.

JAN KASZUBA
Prezes Kongresu
Polonii Kanadyjskiej

Toronto, dn 5 października 1983 r.

**W PAN LECH WAŁĘSA
GDANSK - POLAND**

PRZESYŁAMY WYRAZY UZNANIA I NAJSERDECZNIJSZE GRATULACJE Z OKAZJI OTRZYMANIA POKOJOWEJ NAGRODY NOBLA

J. KASZUBA
PREZES KPK

V Posiedzenie Rady Narodowej R.P. w Kanadzie, odbędzie się w sobotę 29 października 1983 r. o godz. 9:00 w siedzibie Royal Canadian Legion Branch 621 Im Gen W. Andersa, 805 Dover Court Road, Toronto, Ontario.

MAXIM Restaurant

Nowa polska restauracja

poleca wysmienitą kuchnię polską,
europejską i kanadyjską
Codzienne flaczki, pierogi, naleśniki i inne dania polskie
Organizujemy przyjęcia okolicznościowe

542 QUEEN STR. WEST (East of Bathurst)
TEL 365-1409

52 55

WIADOMOŚCI Z ŻYCIA POLONII MONTREALSKIEJ

NAJNOWSZA KSIĄŻKA O WIZYCIĘ PAPIEŻA W POLSCIE

Tytuł "Druga wizyta Jana Pawła II w Polsce", wydana w Paryżu przez wydawnictwo Cana, autorstwa - Jean Offredo i Dominique Le Corre, znanych dziennikarzy francuskich, wybitnych znawców i propagatorów spraw polskich. Teksty w języku polskim i francuskim, 160 str., 75 fotografii, większość kolorowych. Piękne wydanie albumowe na kredowym papierze, cena tylko 16\$.
Do nabycia u p. Jerzego Skrodzkiego, 3465 Hutchison St., # 1002, Montreal, tel 845-46-84.

Adres redakcji
84 90th Ave LaSalle, Que.,
H8R 2Z4
12453 Pavillon, Pierrefonds,
Que., H8Z 1M6
Korespondenci Tel 336-8136,
271-4002, 683-2576
Ogłoszenia i prenumeraty:
tel 727-7257

**GABINET
DENTYSTYCZNY**
Christine E. Marczuk, D.D.S.
Barbara B. Marczuk, D.D.S.
Ogólne leczenie dentystyczne
Przyjmujemy od poniedziałku do
soboty
Tel (514) 934-0181
4773 A Sherbrooke St. West
Westmount, Montreal (que.)
H3Z 1G5

Kursy języka angielskiego intensywne, codzienne i popołudniowe, 2 razy w tygodniu w renomowanej szkole języków obcych Montreal, tel

po 4 po poł

49 50 51

Uprzejmie zawiadamiamy szanownych czytelników o zwiększonej ilości punktów zajmujących się sprzedażą "Echa" w Montrealu. Można je obecnie kupować w następujących miejscach:

1. Kościół Sw. Trójcy - przed sumą.
2. Kościół M. B. Czestochowskiej - przed sumą.
3. Kościół Sw. Wojciecha - po sumie.
4. Sklep z gazetami - 3511 Boul. St. Laurent.
5. Sklep z gazetami - 12-48 Peel, k. Ste-Catherine.
6. Kiosk z gazetami - Ave des Pins, k. Boul. St. Laurent.
7. Sklep spożywczy - 2657 rue Rouen, w p. Jałowy.
8. Sklep spożywczy - 3561 rue Belair, w p. Grocholski.
9. Sklep spożywczy, Marian - 4355 Boul. St. Laurent.
10. Boulangerie-Syrenka - 4371 rue Belanger, w p. Mitrowski.
11. Alfred Delicatessen - 1766 rue Centre, w p. Chrusciński.
12. Sklep spożywczy - 1903 rue Jolicoeur.
13. Fruiterie Ludmila - 65 90 Ave. Ville La Salle.
14. Sklep - Old Europe, Alexis Nihon Plaza, Metro Atwater.

We wszystkich sprawach dotyczących kupna i sprzedaży gazety, można się kontaktować

Tadeusz Kruszewski
737-39-45

Krystyn Piętka -
727-72-57

Z PRASY ZAGRANICZNEJ...

Zdawało się, że sprawa obywateli amerykańskich Juliusa i Ethel Rosenbergow, których wyrok śmierci został wykonany w 1953 r., dawno jest zamknięta. Matzenstwo to zostało skazane za udowodnioną kradzież technologii produkcji pierwszej na świecie amerykańskiej bomby atomowej i przekazanie jej Związkowi Radzieckiemu.

Ale skąd Kto ze stale rozrabiającej lewicy amerykańskiej dopuściłby, żeby 30-letnia rocznica zlikwidowania stalinowskich szpiegów-zdrajców (i to jakich!) - przeszła cicho. Wszystko tylko nie to.

Bo pamięć o tych, którzy działali na szkodę Stanów Zjednoczonych i wolnego świata - nie może zginąć. Wręcz przeciwnie, nawet dziś kiedy kryminalny charakter władzy radzieckiej jest jawny - czci się w USA i wspomina z lekka "bohaterów czerwonego świata".

Na pierwszej stronie sierpniowego NYT - Book Review "figuruje" duże dwuszpaltowe zdjęcie małżeństwa - szpicli Rosenbergow, a na str 14 tegoż pisma jest też (choc małe) zdjęcie "bohaterów" za kratkami.

Recenzję książki Radosza i Miltona "The Rosenberg File A search for the truth" napisał A M Derszowicz. To poszukiwanie prawdy o Rosenberkach na 608 stronach książki doprowadziło recenzenta do takich m in wniosków.

- Julius Rosenberg winien był szpiegostwa, ale jego żona Ethel nie była tak głęboko zaangażowana,

- Wiele spraw związanych z działalnością rządu USA - pozostaje do wyjaśnienia (A zatem, piszmy, towarzysze, nowe książki!),

- Niezbędne jest zapewnienie nietolerowania niesprawiedliwości bez względu na to, czy jest ona skierowana przeciw winnemu czy niewinnemu, szczególnie w czasie politycznej hysterii.

Przeczytawszy te talmudyczne zawijasy recenzenta Derszowicza - jasne, się staje (nawet dla kogoś, kto wciąż nie chce zrozumieć, że NYT jest może lepszą (zawodowo) gazetą niż osławiony "Washington Post" - ale to ta sama czerwona maska), że recenzent Derszowicz godzi się ze swoim "czcigodnym (venerable)" rozmówcą prawnikiem amerykańskiej partii komunistycznej.

A oto co ten "czcigodny" prawnik powiedział Derszowiczowi (str 14, druga szpalta)

- "oczywiście, Rosenbergowie byli winni, ale Pan nie może mnie cytować (Ale cwaniak! dopisek CZYTELNIKA) Oficjalnie Rosenbergowie byli niewinni. Ale coż złego zrobili? Gdybym ja był na ich miejscu - zrobiłbym to samo. Coż w tym złego, że pomogli Stalinowi w uzyskaniu

ROSENBERGOWIE ZNÓW NA TAPECIE

(tajemnic) A-bomby? To był OBOWIĄZEK dobrego komunisty zrobić wszystko, co mogło pomóc Czerwonej Armii w zwycięstwie (o ile dobrze pamiętam w początkach 50-tych lat, Armia Czerwona oficjalnie odpoczywała, nie licząc pomocy w podboju Korei Południowej. Dop CZYTELNIKA) Niech Pan nie myśli, że tak głupi, że bym nie wierzył w zaangażowanie Rosenbergow w szpiegostwo."

Ciekawe? ale nie tylko to. Bo recenzent Derszowicz nam opowiada, że "amerykańska partia komunistyczna w końcu zdecydowała, że to może i lepiej, żeby Julius Rosenberg skoczył w fotelu elektrycznym - bo "za dużo mówi". Natomiast należy uratować jego żonę - Ethel."

Kampania obrony Rosenbergow wystartowała pod hasłem "Ethel nie była zamieszana w działalność szpiegowskiej żony". Ale ta teoria spaliła na panewce w świetle zeznań świadków i dokumentów, że to Ethel była motorem całej sprawy wykradzenia (przez tow Gringlasa) tajnych rysunków i obliczeń pierwszej bomby atomowej. Ostatni wniosek autorów tej jubileuszowej (30 lat minęło) książki o Rosenberkach wymaga przepisania także dlatego, że jest to przestroga dla wszystkich chętnych do służenia Związku Radzieckiemu czy nawet konsulatu PRL, że na wdzięczność KGB można liczyć tylko na tamtym świecie.

"Nearly all those involved - from the Soviet intelligence agency KGB to the FBI, even to some of the Rosenbergs' own 'defenders' - were willing to see the Rosenbergs die so their case could be used to serve partisan interest."

Ta "zbrodnia wieku" (jak ją nazwały "cioty rewolucji" - tej z 1917 r) jest stale wspomniana nie tylko w USA, ale we wszystkich ośrodkach prokomunistycznych jako, że "the two young idealists" (to słowa recenzenta Derszow-

bijący Polaków, a także Ukraińców i Kazachów "prze-transportowanych" przymusowo kilkanaście lat przed Polakami - oto cechy tej zycznej ziemi zniszczonej przez sowiecką władzę.

Czytając tę książkę na długo zapamięta prezydentem a kolchozu im Czałowa-Grigorija Siemianowicza, który od czasu do czasu "odwiedzał" rodzinę autorki i i uprzejmym zapytaniem "Nu sztoż, jeszcze nie podochli?" dawał dowód swojej troski i pamięci o nas" (str 59).

Ta książka powinna się znaleźć w każdym polskim domu - bo jest jeszcze jednym świadectwem czerwonej zbrodni. Świadectwem, którym można zatkać wrzask prosowieckich sprzedawczyków grasujących w każdym narodzie. Niestety nie brak też takich między Polakami.

Piotr Guzy KRÓTKI ŻYWIOT BOHATERA
POZYTYWNEGO
Wyd Instytut Literacki - Paryż 1982

Książkę tę napisał autor w latach 1964/65. Od tego czasu paryski Instytut Literacki wydał ją dwa razy, co świadczy o jej poczytności i nieustającej aktualności.

Książka, choć nietatwa dla przeciętnego czytelnika z uwagi na monolog wewnętrzny, jest świetna.

Bohaterem tego krótkiego żywota jest pozytywny, ale tylko w swojej własnej ocenie, ubowiec "spowiadam się Bogu, Ojcu Wszchemogącemu, my polską klasę robotniczą respektu uczylismy dla Władzy Ludowej, że ojca mego własnego zamknąłem w domu wariatów, musiałem, proszę księdza, chciał oddać legitymację". Czytelnikom, którzy swój wiek dojrzały spędzili w Kraju - wystarczy powiedzieć, że ta 150-stronicowa spowiedź ukazuje nie tylko życie partyjniaka nie najwyższej rangi, ale całą ohydę mechanizmu aparatu komunistycznego w Polsce od 1944 roku poprzez krwawe wypadki poznanskie do wczesnych lat sześćdziesiątych. Tego aparatu, który na swoim sumieniu ma dziesiątki tysięcy ofiar tych, których "uczono respektu dla Władzy Ludowej" i tych, którzy okazali się w "danym momencie historycznym" niewygodnymi lub niepotrzebnymi dla tejże Władzy Ludowej.

Guzy napisał świetną i wstrząsającą książkę. Nie można o niej pisać spokojnie, może dlatego, żeśmy tam byli, kiedy

czy) są niezapomnianym przykładem ofiary złożonej na ołtarzu komunizmu.

My znamy inne ofiary

- bestialstw Lenina, Trockiego, Dzierżyńskiego
- szalonego mordercy setek milionów ludzi - Stalina
- zimnego kata KGB - Andropowa

A Rosenbergowie powinni pozostać w naszej pamięci - jako przestroga przed tymi, którzy nas - widzających co się dzieje wokół - nazywają "p-a-r-a-n-o-i-c-y".

Niech nazywają nas jak chcą - prawda jest nasza
MY BIJEMY NA ALARM NIE CHCEMY BYĆ OFIARAMI KOMUNIZMU!

Starsi ludzie mają wspomnienia i choć nie zawsze miłe, przychodzą czasem do głowy. Pozwólcie, Państwo, że opowiem autentyczny wypadek.

Musiał to być rok 1956, może 1957 - w Warszawie. Moją synek miał chyba 10 lub 11 lat i chodził do szkoły podstawowej, do której to, w środku roku szkolnego doszła dziewczynka (w tym samym wieku co mój Kazik), mówiąca tylko po angielsku i rosyjsku. Okazało się, że przyjechała z Kanady, a tata małej jest amerykańskim fizykiem atomowym. Mojemu Kazikowi przydzielono w klasie Basię, żeby jej pomagał w polskim. Basia bywała często w naszym domu, Kazik w jej, w tej samej dzielnicy. Nigdy, żona, nie widzieliśmy rodziców Basi, ani nie byli w ich mieszkaniu.

Tego wieczoru, kiedy stwierdziliśmy, że Kazik powinien już być w domu, zadzwoniliśmy do rodziców Basi z prośbą o odesłanie Kazia. Zostaliśmy zaproszeni na kawę, bo i tak chcieli nas poznać itd i itd. Oczywiście pokazano nam mieszkanie. I tu oniemieliśmy z wrażenia w sypialni rodziców nad ich łóżkiem wisiały dwa portrety Lenina i Stalina. Nie oczekiwaliśmy obrazów świętych, ale szok był zupełnie nieprawdopodobny. Widzieliśmy wprawdzie takie Leniny i Staliny nad małżeńskimi łóżkami, ale tylko na filmach radzieckich w 1940 roku, w okupowanym Lwowie. To jeszcze nie wszystko.

Nad biurkiem ojca rodziny poza dyplomami wisiała fotografia otoczona kirem. Pan domu widząc nasze zainteresowanie wyjaśnił (w tonacji "Marsza żałobnego") - "to ofiary zabite przez imperializm amerykański - to towarzysze Ethel i Julius Rosenbergowie".

Szybko pożegnaliśmy się i zabraliśmy Kazika do domu. Nigdy więcej Kazio nie chodził do Basi, nigdy więcej Basia nie przychodziła do nas.

Rodzice Basi do dziś pracują (?) w Polskiej Akademii Nauk.

CZYTELNIK

bohater książki towarzysz Ostuda był panem życia i śmierci takich jak my.

CZYTELNIK

P S Przeczytajcie koniecznie nowy fragment prozy Guzego w tegorocznym numerze styczniowo-lutowym "KULTURY".

ZASŁYSZANE ... PRZECZYTANE...

LEILA GENSER - PÓŁ-POLKA, PÓŁ-TURCZYŃKA - ŚPIEWA CHOPINA...

Od 1963 r., z inspiracji słynnego pianisty Michelangelo Benedetti, odbywa się, co roku, Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Bergamo i Brescii.

Biorą w nim udział dyrygenci, pianiści i śpiewacy.

W 1983 r. wystąpiła na tym Festiwalu - Leila Genser, sopran - słynna ze swoich ról królowych Anny Boleyn, Elżbiety i Lady Macbeth.

Tym razem śpiewała 17 melodii Chopina (op 74) łącznie z krotką mazurką na głos solowy.

Te pieśni po raz pierwszy zostały wykonane w 1974 roku, przez Tatianę Menotti, ale po włosku.

Genser zaśpiewała po polsku.

Jest Turczynką, ale matka jej jest Polką, która zaszczerpiła w niej miłość do Polski.

Genser mówi "Lubię wracać do jednej z moich dwóch ojczyzn, czuję, że śpiewam moją miłość do Polski".

Genser wykonała te pieśni przy akompaniamencie wybitnego interpretatora Chopina, rosyjskiego pianisty Nikity Magaloff'a.

RECENZJE

Maria Januszkiewicz KAZACHSTAN
Wyd Instytut Literacki - Paryż - 1981

Ten dokument historyczny będzie włączony do aktów oskarżyciela w przyszłym procesie, jaki Polska wytoczy Związkowi Radzieckiemu za ludobójstwo w okresie od 1939 r. do kapitulacji tego krwawego molocho.

Autorką zapisu jest Maria Januszkiewicz (w książce Marysia) jedna z osmioosobowej rodziny wywiezionej na podstawie decyzji "sowieckiej władzy" do kolchozów Kazachstanu. Bezpośrednim powodem wywozki było aresztowanie przez NKWD Ojca autorki za to, że do czasu grabieży sowieckiej, zajmował wyższe stanowisko w szkolnictwie polskim.

Książka-zapis notuje fakty od chwili załadowania przesiedleńców do bydłych wagonów do chwili kiedy po sześciu latach w dniu 30 marca 1946 roku - wyszły z pociągu ludzkie zmory, dorośli i dzieci, wygłodzeni, wychudli - w strzępach fufajek i watowanych spodni w groteskowych strojach, zeszytych z kawałków różnych materiałów - z zapadłymi, zgaszonymi oczami - ukłękli na torach wyciągały ręce do nieba, całowały ubity żwir i czarny żuzel między torami, który dla nich był odżywką po latach udreki - ziemię ojczystą" (str 195).

Autorka tej biografii męki pisze o swojej książce "wspomnienia te stanowią jakby zbiór ułożonych chronologicznie obrazów - takich jakie pozostały w moich myślach i powracają z całą ostrością w koszmarach snach".

Pierwszym miejscem pobytu "panów z Polski" był kolchoz w Poputni, następnymi Awierjanowka, Korniejewka, a ostatnim Juznoje. Podajemy nazwy tych kolchozów świadomi tego, że w Kanadzie żyją Polacy, którzy przeszli mękę zsyłki w głąb Rosji Sowieckiej i choć niektórzy zapomnieli o złych czasach, ale ich dzieciom i wnukom może książka Januszkiewiczowej otworzyć oczy na to jak to było i jest ten komunizm w kraju, gdzie tak wolno "dyszy" człowiek.

Głód, febra syberyjska (a zadnego drugostoru na rogu), gliniane chaty do połowy wkopane w ziemię, mrozy - 35°C inwazja wszy i pluskiew, dostawy dla armii, enkawudysci

CZYTANE

Partaczunie Słowo było wypowiedziane lirycznie i miękko. Ile to lat temu ta pieśczołliwo-ironiczna inwokacja rozpoczynała każdą z audycji radiowych w cyklu poświę-

MIEDZY

conym zwalczaniu produkcji bubli, czyli towarów bardzo niskiej jakości bądź wręcz nie nadających się do użytku? Piętnastcie, dwadzieścia lat? Już sobie nie przypomnę. Ra-

WIERSZAMI

diowa akcja, raczej efektowna niż efektywna, czemu de facto trudno się dziwić, nie była wcale jedyną. Podobne prowadziły, w różnych latach, rozmaite gazety. A był nawet czas, w dobie gierkowskiej żłudnej, a chwilowej obfitości towarów, że sam minister handlu wewnętrznego zabraniał wstawiania do sklepów i sprzedaży wyrobów bardzo marnych, aż do chwili kiedy producent nie nada im znośnej jakości, ministerialne werdykty publikowano w prasie. Dzis w PRL wszystkim brak - i towarów i surowców - ale partaczunio nadal nie braknie. "Marnotrawcy - von!" grzmiało w jednym z numerów Veto, a potem zaczęło prowadzić efektowną, jak wszystkie inne na przestrzeni dziesięcioleci prasowe przedsięwzięcia tego charakteru, akcje "buble wysiadka".

Jakież to buble? Ano, koszulka gimnastyczna za jedne 148 zł kurcząca się po pierwszym praniu prawie o połowę, ponadto "badania wykazały także nierowne podkroje pach i dekoltoń, krzywe szyi i obniżoną odporność wybarwień. Wartość zakwestionowanego towaru wynosi 2,3 mln zł". Inny buble - czajnik za 560 zł, którego dno stopiło się kiedy wygotowała się woda. Jeszcze inny - a raczej inne - to buty. Cytat tym razem z Życia Warszawy: "Na rynku (w 1982 r.) panowała nieprawdopodobna posucha, importowaną za z trudem zdobyte dewizy skórę i inne surowce należało oglądać trzy razy, aby ich nie zepsuć, a mimo to knocono nieludzką. Mimo że wymagania handlu na pewno nie były przesadnie surowe, zakwestionowano 1 mln 164 tys. par obuwia. Stwierdzono "nadmierne różnice długości, niedoklejenie spodów, fałdy wewnątrz obuwia, zniekształcenie czubków i pięt, trwale zdeformowanie spodów, plamy i zabrudzenia, przepuszczone i przewane ścięgi szycia". Wrocmy znów na chwilę do Veto: "Niespodziewane kontrole w zakładach mleczarskich kwestionują przeciętnie ok. 70% wyrobów".

Veto zastanawia się, ile tysięcy ludzi zostało nabytych w butelkę nabywając wyroby jakości wołającej o pomoc do nieba i ile reklamowało je w sklepach. Nie sądzi, żeby reklamowało zbyt wielu. Na bezrybiu i rak ryba, lepszy rydz niż nic. Kwasny, wodnisty ser wprowadzie z obrzydzeniem, ale można zjeść, trudno natomiast nie jeść w ogóle. Zdrową długowieczność wszelkim "wystrzałowym" prasowym akcjom spod znaku nagonki na buble bądź partaczunio zapewniała i zapewnia sytuacja, w której - jak to lapidarnie scharakteryzowała w Polityce Krystyna Piotrowska-Hochfeld, celem (doraźnym) państwa jest wzrost produkcji, ale produkcji, która nie służy konsumpcji, lecz produkcji dla produkcji. Autorka tego rzeczowego artykułu uzyla sformułowania enigmatycznego ("produkcja dla produkcji"), bo i nie mogłaby napisać, że owo "dla produkcji" oznacza w rzeczywistości "dla zbrojenia" lub na tzw. eksport, tak zwany, bo wymuszony i kosztem zaspokojenia własnych potrzeb, do "wielkiego brata".

Kiedy towaru na rynku brak, producent rozszuchwała się i zaczyna uważać, że może na ten rynek wypychać wszystko. To jasne. Zbyt długo żyłam jednak w PRL, żeby zdając sobie sprawę z tej sytuacji przystać mimo niej na zalamywanie rąk i nie przyklaskiwac próbom walki o jakość towarów trafiających na głodny rynek. Nie musiałaby to być może mimo wszystko walka z wiatrakami, zależy tylko, jakich środków użyć. Ba, właśnie Veto gromkim głosem domaga się ustawy o zwalczaniu marnotrawstwa, zwalczaniu "twardo i zdecydowanie". PRL ma podobno najlepszą w świecie ustawę antyalkoholową i największy procent pijaków na ulicach. Tyle i warte ustawy.

Bicie bublarzy po kieszeni? To już realniejsze. Przedstawiciel inspekcji handlowej stwierdza na łamach Veto, że w czasie kilkudniowych kontroli prowadzonych przez inspektorów w mleczarniach "jakość przetworów mleczarskich się poprawia, a nawet zaczyna być właściwa". Z rozbijającą szczerością zwierza się też, że "PIH oblicza przy okazji kontroli kwotę, którą stracili nabywcy kupując wadliwe wyroby. Po pomnożeniu wyniku przez 2 otrzymuje się sumę kary, którą musi wpłacić do budżetu państwa niesolidny producent". Czyli klient, obywatel traci, a państwo z racji tej straty napelnia sobie kieszenie. Brawo, brawo! Pewnie to i cała tajemnica, że sankcje finansowe, które gdyby były tak skonstruowane, aby faktycznie stały się dotkliwe dla producenta, to by jakos działały - inspektor ocenia z odcieniem znuzonego zrezygnowania "W I i II kwartale zakłady byc może nie odczuwają tych kar, ale w III i IV, kiedy podlicza się premie - kto wie? Może to zmusi do poprawy jakości?".

Życie Warszawy panaceum na potworne brakorobstwo (w roku ubiegłym każda sprzedana klientowi statystyczna pralka automatyczna była naprawiana w ramach gwarancji więcej niż raz, a statystyczny telewizor kolorowy prawie 3 razy!) widzi w dobrej kontroli. Dobra według autorki artykułu to taka, która istniała przed kilkoma laty, niezależna w dużej mierze od producenta i przedsiębiorstwa handlowego, premująca kontrolera, który wykrył buble. Ale przecież i wtedy partaczunio nie brakło, są oni zjawiskiem w PRL niesmiertelnym. "O skuteczności kontroli można mówić wówczas, gdy uruchamia ona mechanizm zmian personalnych. Jest to najefektywniejszy sposób wdrażania odpowiedzialności" - to już nie Życie Warszawy, to K Piotrowska-Hochfeld w Polityce. Ale właśnie taka skuteczność jest w peerelowskich warunkach niemożliwa. Naruszenie błogostanu i poczucia stabilności kasty biurokracji gospodarczej (a świadomość przynależności do kasty kielkować może na stanowiskach dosyć niskich, bywa że już u majstra), tego filaru ustroju, to rzecz nie na miarę żadnej ekipy rządzącej. Zachwieje się filar, dach może pęknąć. Więc doprawdy komus, kto myśli o ukroceniu szalejącego brakorobstwa pozostaje tylko bezradne rozłożenie rąk?

Veto apeluje, by "przypomnieć zapomniane", przywrócić życiu współczesnemu słowo - i pojęcie - rzetelności, które "stało się archaizmem". Apel to w stylu nieco idealistycznym. "Z rzetelnym żyje się łatwiej i przyjemniej. Spróbujmy więc! Recepta jest niezwykle prosta - idzie o rzetelne wypełnianie swoich codziennych obowiązków". Przysnam, że sama jestem osobą archaiczną. Słucham ze zrozumieniem opinii ludzi przybywających z Polski, iż ogólnie niechęćni brakiem wszelkich życiowych perspektyw, przygnębienie warunkami życia w najszerszym, nie tylko materialnym, lecz i społecznym znaczeniu, uniemożliwia zrobienie czegokolwiek dla podniesienia gospodarki, uniemożliwiałoby też choćby nawet i jej reforma była często ekonomicznie sensowna i prawdziwa - jak nie jest. Pojmuję - a tak naprawdę w głębi serca nie jestem w stanie zrozumieć człowieka, który z obojętnością partoli buty wiedząc, że zimą dzieci chodzą w tenisówkach, bo butów w sklepie nie ma.

Tylko, że partoląc, on o tych dzieciach z reguły nie myśli. Dewaluacja pewnych pojęć i zasad, groźniejsza od obumierania samych słów typu "rzetelność, rozpanoszenie cwaniactwa i nieodpowiedzialności to efekty "socjalistycznego" wychowania, niekoniecznie tego werbalnego, lecz tego poprzez przykłady i fakty - a właśnie takie przecież się liczy. Gorzko jest mówić rzeczy niemiłe o swych rodakach, z którymi przeżyto się w kraju całe życie, do tych którzy żyją na obczyźnie, o tyle źle, że za motto wziąć by można słowa poety "o, rękę karaj, nie ślepy miecz". I dość już na dziś tych przydługich rozważań. Czemu umarła rzetelność i niejedno zbliżone do niej pojęcie - spróbuj powiedzieć następnym razem.

Karolina Jankowska

opus 19, tragedia

Justysia szła ulicą, jedną z tych wielu ulic dużego szarego miasta. Miasto było spokojne, ludzie mijali ją usmiechając się, a nawet kłaniając się jej.

Starala się pozdrowić każdy dom, przypomnieć go sobie i zapamiętać też tę chwilę z nim. Ale domy nie odpowiadały na jej pytania, a i ludzie milczeli.

I wtedy Justysia spostrzegła, że wszystko znika, że tego świata nie ma. Przez chwilę była tylko ona, zupełnie sama.

To jest jej miasto, myślała, jej jedyne miasto jej jedyne-go życia. Zna je przecież, stara się mu wybaczyć różne wybryki.

To są jej domy, nawet te stare kamienice. Stały się jej własnością zupełnie niezauważalnie, wystarczyła jedna chwila, jeden wieczorny spacer.

Wszystko jest twoje, Justysiu, bądź spokojna o swój los, wszystko jest twoje.

Domy wracały, ulice wracały, jak przedtem. Tylko cienie były dłuższe, bo czas mijał.

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI
Seattle, 11 października 1981

NOWE WYDANIE HISTORII LITWY

Sygnalizujemy drugie, poprawione i uzupełnione wydanie "HISTORII LITWY" piora Jerzego Ochmanskiego (Wyd. Ossolineum, Wrocław 1982 r., str. 413). Książka ta jest na półkach torontonskich bibliotek.

Redaguje
Magda CZYŻYCKA

Anna Swirszczynska debiutowała już w 1936 roku, ale prawdziwą burzę kontrowersyjnych opinii wywołała u czytelników i krytyków jej tomik poezji - "Jestem baba", który ukazał się drukiem na początku lat 70-tych. Jedni zarzucali tej poezji brak jakichkolwiek wartości literackich, inni okrzyknęli tomik doskonałym zbiorem liryków erotycznych, odważnych, bezkompromisowych, czystych w wyrazie. Najważniejszym motywem w poezji Swirszczynskiej jest swoista kwintesencja kobiecości, związana z prostą erotyką i przez jej pryzmat patrzy poeta na cały świat zewnętrzny. Gdy stwierdziła Swirszczynska - "jestem baba", zacisnął się wokół niej krąg codziennych spraw kobiety i stał się dla poetki fenomenem, kryterium ocen i koncowym punktem odniesienia. Poezja Swirszczynskiej jest wyzywająca, pisana jakby na przekór, kanciasta i chropowata i niejednokrotnie jeszcze wywoła krytykę ze strony "męskiej części świata".

Dzieci się zadziwiają

Cicho zamknęły się drzwi za odchodzącym. Nie obudziły się śpiące dzieci.

One dopiero rankiem się zadziwiają, że tak cicho zawalił się w nocy ich dom.

Powrót męża
Cofa się
krok za krokiem

Nie zasłoni jej stół,
nie zasłoni jej łóżeczko dziecka,
nie ukryje jej ściana

Nie obronią jej ludzie za ścianą
przed tym, który stanął
na progu

Najmłodsze dzieci anioła
Gdy pocałowałeś mnie pierwszy raz,
stał się parą
najmłodszych dzieci anioła,
które się właśnie zaczęły
pierzyć

Zamilkłe w poł ruchu,
ucichłe w poł oddechu,
zadziwione
aż do krwi,
słuchają ciałem,
jak wyklują się im na topatkach
pierwsze piorko

Chłop jak lusterko
Poszła go szukać do gospody
Wyszła kolysząc się,
ręce w kieszeniach,
gieroj, chłop jak lusterko,
piękniejszy niż przed ślubem

Spojrzał ze śmiechem
na jej brzuch,
rozdęty czwartą ciążą

Na łące

Ostania nas przed światem
jeden biały rumianek
i moje zamknięte oczy

PRAWO I TY

Mecenas January

SPRZEDAŻ RUCHOMOŚCI

Ciąg dalszy

Typowego przykładu gwarancji dostarcza transakcja kupna nowego samochodu Sprzedawca zobowiązuje się usunąć wszelkie defekty w samochodzie, lecz kupujący nie może uznać transakcji za niebyłą tylko dlatego, że drzwi nie domykają się dość szczelnie, lub nie da się zamknąć w samochodzie okien. Innymi słowy, klamka zapada w momencie złożenia podpisu na dokumencie kupna i jeśli będziemy z pojazdu niezadowoleni, nie będziemy go już mogli następnego dnia odwieźć do firmy handlującej samochodami i domagać się zwrotu gotówki lub wymiany na inny wóz, tak jak to jest możliwe np. przy kupnie czajnika u Eaton. Gdyby jednak udało się nam wykazać, że warunek kontraktu nie został spełniony, wtedy kontrakt straciłby ważność natychmiast. Sądzę, że takim warunkiem jest na przykład obecność silnika w samochodzie. Można przypuszczać, że nie byłaby ważna umowa kupna sprzedaży, gdyby się okazało, że samochód sprzedany jako nowy, silnika nie posiada.

Sprzedaz na podstawie próbki Sale by sample

Jednym z milcząco przyjętych warunków transakcji jest zasada, że to, co kupujący otrzyma - będzie odpowiadało okazanej mu próbce. Kupujący musi mieć możliwość zbadania próbki. Wynikałoby z tego, że jeśli zamiast czerwonej kanapy, którą wybieraliśmy w sklepie meblowym, dostarczono nam zieloną, umowa kupna-sprzedaży stała się nieważna. Zgodność z próbką jest bowiem warunkiem kontraktu, a przed chwilą przedstawiliśmy zasadę, że niepełnienie warunku unieważnia kontrakt.

Sprzedaz na podstawie opisu Sale by description

W takich przypadkach obowiązuje zasada, że towar musi odpowiadać opisowi.

Jakość lub zdolność towaru Quality or Fitness of Goods

Obowiązuje ogólna zasada, że umowa nie obejmuje gwarancji ani warunku, dotyczącego jakości towaru, ani że towar będzie się nadawał do jakiegoś specjalnego użytku. Są jednak dwa wyjątki.

- Obowiązuje milcząco przyjęty warunek, że towar nadaje się do sprzedaży, jeśli został zakupiony u sprzedawcy, który specjalizuje się w tego typu towarach.
- Obowiązuje milcząco przyjęta zasada, że warunkiem umowy jest, by towar nadawał się do określonego użytku, jeśli kupujący poinformował sprzedawcę, do jakiego celu zamierza użyć towaru.

Ciąg dalszy za tydzień

Sprzedaz absolutna warunki i gwarancje

Warunki Conditions

Jako warunki umowy kupna-sprzedaży, prawo określa warunki, które są dla umowy tak ważne, że ich niewypełnienie powoduje utratę ważności umowy.

Gwarancje Warranties

W rozumieniu prawa, gwarancja to rodzaj warunku umowy kupna-sprzedaży. Nie jest to warunek zasadniczy z punktu widzenia głównego celu umowy. Niewywiązanie się z gwarancji przez stronę nie unieważnia kontraktu, lecz daje podstawę do wniesienia do sądu skargi o odszkodowanie.

Domniemane warunki i gwarancje Implied Conditions and Warranties

Umowa kupna-sprzedaży zawiera domniemane, milcząco przyjęte warunki, że sprzedawca ma prawo sprzedać towar będący przedmiotem umowy. Obowiązują też dwie, milcząco przyjmowane gwarancje:
- Ze kupujący będzie musiał zwrócić zakupiony towar trzeciej stronie, która ma do niego większe prawo,
- że towar sprzedany będzie wolny od jakichkolwiek opłat na rzecz stron trzecich.

WYCIECZKI W ZNANE I NIEZNANE

Jak powstają filmy science-fiction? odc. I

Oglądając filmy z gatunku science-fiction zastanawiamy się zawsze, w jaki sposób reżyser ma nas złudzeniem przestrzeni kosmicznej, innych światów, galaktycznych potworów, międzygwiazdnych wojen. Aby rozwiązać tę zagadkę, zdając sobie sprawę, że trzeba z istnienia czterech różnych technik produkcji tego rodzaju filmów. Pierwszą z nich to tzw. technika kompilacyjna, polegająca na trickach w rodzaju komponowania zdjęć aktorów w animowane tło, na zdjęciach makiet, połączonych z reprodukcją fotografii, czy na deformacji optyczno-laboratoryjnej zdjęć.

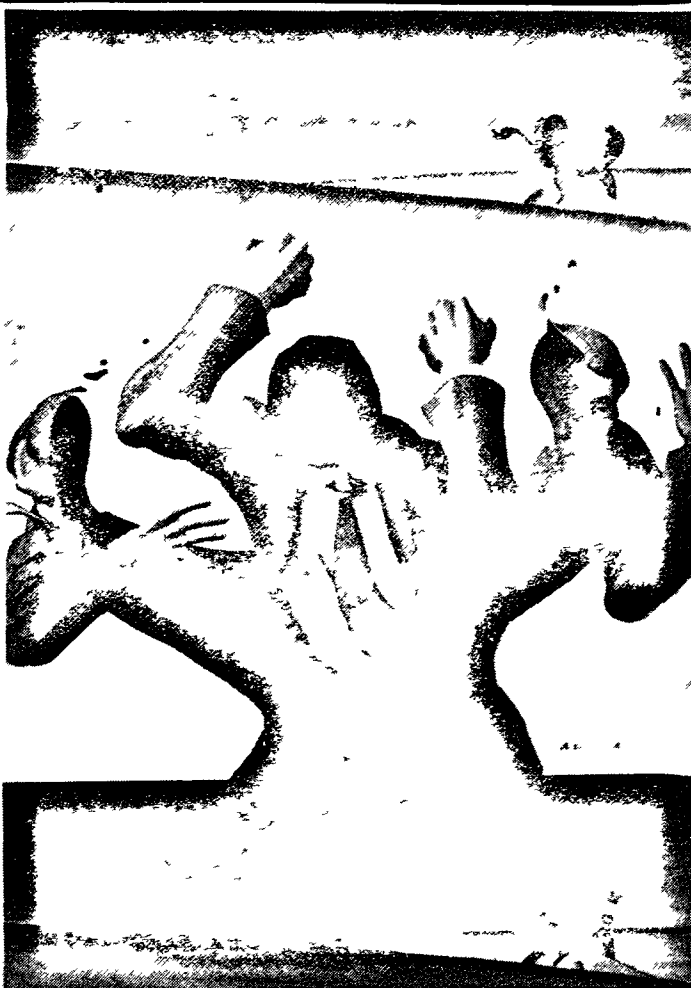
Drugi rodzaj techniki, to technika telewizyjna, oparta na przetransponowaniu metod rejestracji telewizyjnej na taśmę filmową. Znamy poza tym technikę trójwymiarowości i holografii, w efekcie stosowania której powstają filmy przestrzenne, oraz technikę komputerową, pozwalającą na tworzenie filmów przy użyciu komputerów. Przykładowo na zastosowanie tych technik szukać należy we współczesnej kinematografii.

cdn

Drzewo - kobieta

Drzewo, którego budowa jest zaskakująco podobna do budowy organizmu kobiety, odkrył w Nigeru włoski biolog-amator, Loris Reggioli.

Czterometrowe drzewo posiada własny organ rozrodczy, który wydaje owoce po okresie dziewięciomiesięcznej "ciąży". Delikatne, zielone liście wychodzą z 42-centymetrowych łodyg, o kształcie ludzkich piersi. Łodygi te wyrastają nie z gałęzi, a bezpośrednio z pnia. Każda z nich zakończona jest zalaznią, otoczoną czterema liśćmi, służącym do ochrony organu rozrodczego, z którego bezpośrednio "rodzą się" kwiaty (a nie z pączków, jak bywa zwykle). Jeżeli kwiaty zostaną zapłodnione, "rodzą się" kwiaty (a nie z pączków, jak bywa zwykle). Jeżeli kwiaty zostaną zapłodnione, "rodzą" owoce, które - jak płód w łonie matki - rozwijają się przez dziewięć miesięcy. Drzewo to zostało uznane za absolutne curiosum flory tropikalnej.

Musze metamorfozy

Od lat specjaliści - genetycy przeprowadzają eksperymenty w zakresie dziedziczenia genów. Gerald Rubin z Baltimore po raz pierwszy dokonał przeniesienia muszowego kodu DNA do organizmu innej muchy.

Eksperyment udało się doskonale, przeniesiony gen jest dziedziczony przez następne generacje i - co ważne - ujawnia się w cechach zewnętrznych "młodego pokolenia". Proba ta otwiera duże możliwości w dziedzinie genetyki. Kto wie, może doczekamy się mutantów w postaci muchosłonia?

Goście z Marsa

Na Antarktydzie odnaleziono dwa meteoryty, których budowa wskazuje na marsjańskie pochodzenie. Naukowcy twierdzą, że 1 200 000 lat temu Mars przeżył zderzenie z meteorytem, co spowodowało eksplozję i częściowe uszkodzenie jego skorupy.

POLIMEX

NAJWIĘKSZY - WYPRÓBOWANY - USTABILIZOWANY

GWARANTUJEMY PEŁNĄ JAKOŚĆ NASZEGO SERWISU

PACZKI MORSKIE DOSTAWA 5-8 TYGODNI

PACZKI LOTNICZE DOSTAWA 2-3 TYGODNI

NASZ ADRES

"POLIMEX"

2053 DUNDAS ST WEST, TORONTO, ONT TEL 537-7914

POLIMEX = NAJSZYBCIEJ, NAJTANIEJ, NAJPEWNIJ

Do nabycia towaru po bardzo atrakcyjnych hurtowych cenach. Np. kawa ziarnista 1 funt - \$3.20

KORZYSTAJCIE Z USŁUG NAJSTARSZEJ, WYSPECJALIZOWANEJ FIRMY WYSYŁKOWEJ W TORONTO

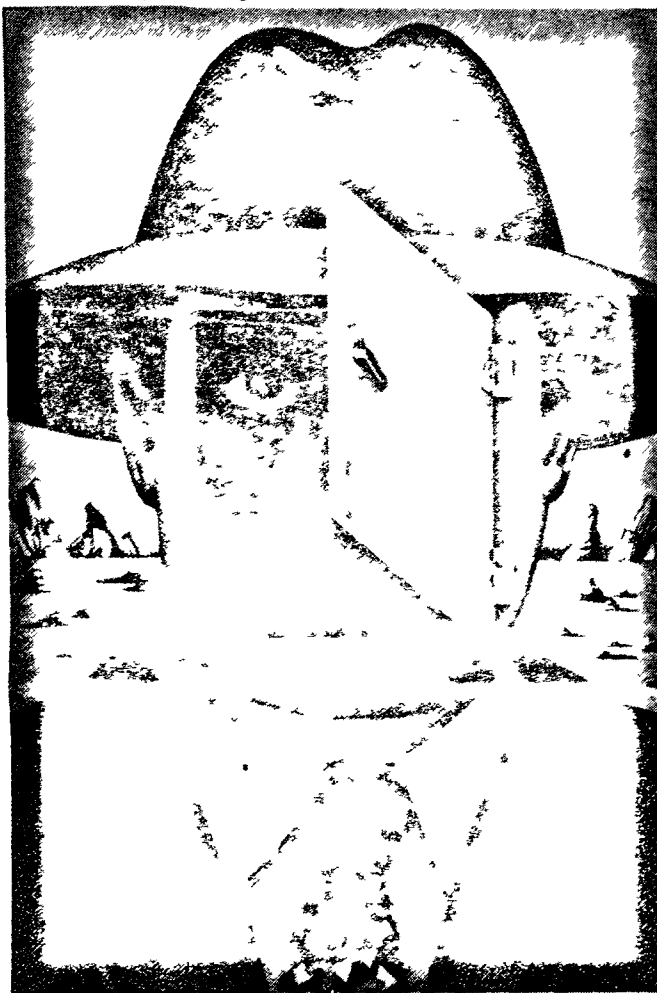
LOKALNI PRZEDSTAWICIELE W CAŁEJ KANADZIE

OPOWIADANIE

STACZ

Tego dnia zasnął i mimo że pospiesznie zjadł śniadanie, dy wyszedł na dwór switało już. Jeszcze na klatce schodowej złapał się za kieszeń marynarki i usiadł sobie, że apomnił okularów. Nie chciało mu się wracać. Windy, cholera, nie mogą naprawić. I jeszcze taka pieska pogoda. Widział już, że na zewnątrz wszystko spowite było w gęstej ak wata mgły. Po chwili odczuł też, że było na dodatek rzenikliwe zimno. Zapisał dokładnie guziki płaszcza i ruzyl chodnikiem między megablokami. Chodnik był zbyt błisko, aby mógł go zobaczyć, kierował się więc na wylaniające się z przodu pomarańczowe punkty lamp sodowych. Po chwili doszedł do kiosku z gazetami. Miał szczęście tego dnia dowiedziano więcej niż zwykle numerów "Trybuny Kolejniczej". Tylko dlaczego ta mała się tak guzdra? Nie wiedzi, że ludzie się spieszą? Wyszarpnął gazetę szybcim ruchem, rzucił pieniądze na ladę i pospieszył w kierunku centrum handlowego. Co jakiś czas z mgły wylaniali się udzie. Za każdym razem zaskakiwało go to i nieomal zdeżał się z nimi. Wtedy chciało mu się kłać, ale zwykle było już za tozno, gdyż znikali we mgły. Pewnie idą do centrum B. Cwaniaki myślą, że tam będą lepsze dostawy. A może naja jakiś cynk? Nie było warto się trudzić. Szansa na nadzwyczajne dostawy do centrum B raczej niż do A była taka sama, a po co nakładac kilometr piechotę? Po kilkunastu minutach wyteżonego marszu dotarł do dwóch podłużnych baraków sklebowych, które ktos kiedys, dla żartu chyba, nazwał "Centrum Handlowym A". Mgła między barakami była rzadsza więc widział, że przed wszystkimi wtrynami stały już Kolejki. Cholera, spoziłem się. Zosia miała rację - pomyślał o karczemnej kłotni jaką sprawiła mu corka, gdy zauważyła rano, że zasnął. Przez chwilę zastanawiał się gdzie Stanac. Przy "Rzeźniku" czy może do "Delikatesow"? Uśmiechnął się do siebie zdawszy sobie sprawę, że ciągle jeszcze myśli archaicznymi nazwami. Dla niego trzecia w ciągu takich samych wystaw to jeszcze ciągle był "Rzeźnik", a piąta to "Warzywny", a nie tak jak teraz mówiono nowoczesnie po prostu Sklep Młodzi to już nie pamiętają nawet starych nazw i właściwie bardzo dobrze, przynajmniej nie są świadkami chaosu jaki wtedy panował. Poczuli lekką igielkę na myśl, że przecież sam kiedys oponował przeciwko zniesieniu nazw. Był to środek zapobiegawczy przeciwko ciągłym pomyłkom dostawców mięso przywozili do meblarskiego, a meble sprzedawano w rybnym, więc na koniec zaradzono temu przez zniesienie nazw i teraz wszystko można było kupić w każdym sklepie. To przecież takie proste. Przynajmniej wszyscy mają równe szanse i nikt się niczemu nie dziwi. Przyglądał się okiem znawcy najbliższej Kolejce. Niejednokrotnie już udało mu się przewidzieć, co zostanie dostarczone dzięki bacznemu przyglądaniu się kolejkowiczom. Ich ubior, postawa, ba nawet wyraz twarzy mogły dac wskazówki, co do tego jakie dana osoba może mieć "kontakty" i co za tym idzie jakie informacje o dostawach. Najbliższe twarze rysowały mu się jako zamazane plamy, ale dalsze widział wyraźnie i jeden rzut oka wystarczył mu, aby określić, że był to przypadkowy zbior amatorów. Niechętnym wzrokiem obrzucił opatulone w fufajki baby wiejskie. Wydało mu się, że jest ich więcej niż w innych Kolejkach co po chwili wahania skłoniło go do przyłączenia się. Wiedział, że wieszniaczki Stoja, jedynie z mięsem i w razie przywiezienia czego innego odejdą więc wtedy może zostanie więcej dla innych. I nie można by temu też jakos zaradzic? Mięso w sklepach jest tansze niż w skupie od chłopow, O K, ale dlaczego ci tutaj mają zerowac na dobroci. Przywodcy? Odebrać by im karty identyfikacyjne i byłoby po kłopotcie. Deliberował przez chwilę nad nieprzeniknionymi zamysłami. Woli. Musiały byc przecież jakies ukryte powody, dla których nie odbierano przybyszom dokumentow uprawniających ich do Stania. Bo przecież można było załatwic się z nimi krotko, tak jak kiedys z bumelantami. Ludzie zwalniali się z pracy, aby Stac no to ciaaach, smiałym posunięciem rozwiązano problem. Od tego czasu wolno było Stać tylko ludziom w wieku poprodukcyjnym. Przyglądał się Krotkiej Kolejce. Zgraja cwaniakow. Ciekawe, jak oni sobie te formywieje załatwili? Dwie główne grupy uprawnione do formowania bocznych Kolejek stanowiły matki z dzieckiem i inwalidzi. No, na przykład ta trzecia od konca. Przecież to dziecko ma najwyraźniej mongolskie rysy, zupełnie do niej niepodobne. Założę się, że nie jej, tylko wypożyczone do Stania i odurzone jakimś swinstwem, żeby nie płakało. Inwalidzi, ha, ha, ha. Szczwane łobuzi. Tez kiedys spadłem z roweru i szprycha poharatała mi mięśnie. Trzeba to było pokazac jako ranę wojenną, to nie, uczciwosci mi się zachciało. Jaki to człowiek kiedys frajer był! A tak by się dobrze stało z połową ludzi przed sobą, ech. No, do otwarcia jeszcze dwadzieścia minut, co tam dzisiaj w nekrologach? A może dobre krzyzowki przygotowali? Zamknął gazetę dopiero, gdy sklep otwarto i ekspedientka wyszła na zewnątrz. Powiedziała, że mają do sprzedazy dziesięć lasek kiełbasy i dwadzieścia kalendarzy na zeszyły rok. Co te baby się tak wiercą? Chyba nie mam zadnych szaris. Pech. Na co mi zresztą zeszloroczny kalendarz? Chociaz obrazki ładne mogłyby byc, fakt. Lemiej

szybko zając miejsce w innej Kolejce zanim się reszta zorientuje. Szybko wysunął się z ogonka i przemaszerował wzdłuż alei. W wypadku niepowodzenia przetasowanie było najważniejszą operacją dnia. W momencie, gdy stawało się jasnym co do jakiego sklepu dowiedziano, ludzie opuszczali Kolejki, w których nie spodziewali się niczego dostac i dołączali do tych, w których była jeszcze szansa. Od refleksu w ciągu tych pięciu czy dziesięciu minut zamieszania, po którym Kolejki stabilizowały się na nowo, zależało powodzenie zakupow. Zostawiając za sobą gorączkową krzątaninę obszedł szybkim krokiem prawy barak. Mijał wylaniające się z mgły Kolejki. Zewnętrzny ciąg sklepow otwierano dopiero za poł godziny więc ludzie byli tu milczący, czekali w napięciu na dostawy i gorączkę przetasowywanie mieli jeszcze przed sobą. Zauważył, że za nim ciągnie większa grupa ludzi. Pewnie tak jak ja chcą spróbować szczęścia drugi raz. No, nie wyprzedzą mnie już

Trzeba się było orientowac, he, he, he. Zawahał się na chwilę przy kusząco krotkiej Kolejce po czym przyspieszył kroku. Doszedł już niemal do konca baraku i zaczynał załować, że nieobacznie przepuścił dobrą okazję gdy stanął jak wryty. Przypatrywał się w niemym zdumieniu fascynującemu zjawisku. Przed minutą przysięgałby, że to niemożliwe, ale przecież był to fakt. Przed trzecią wtryną z brzegu nie było Kolejki! Boże, dzięki Ci za mgłę. Wystawa była zamalowana od wewnątrz na bialo jak wszystkie inne, a przed drzwiami nie było nikogo. A, co ma się nosa, cwaniaki-mięczaki? Trzeba stanac w samych drzwiach aby nikt, nawet jakiś wazniak inwalida nie mógł mu zając najlepszego miejsca. Po chwili usłyszał przybliżające się odgłosy gromady ludzkiej. Ludzie tak jak on poprzednio lustrowali poszczególne Kolejki i zaczynali pomrukiwac zdawszy sobie sprawę, że są już przy samym koncu baraku. Pierwsza para wyloniła się oparów niespodziewanie. Na jego widok zamemowili na chwilę, po czym szybko, po kociemu, bez zadawania zbędnych pytan uplasowali się tuż za nim. To samo powtarzało się co chwilę. Po kilku minutach przykustykało nawet kilku inwalidow i pojękujące matki z dzieckiem tak, że wkrótce Kolejka wyglądała tak jak inne. A niech sobie Stoja, co mu to szkodzi. Ciekawe co przywozją? Może ech, nie warto. Co tam dzisiaj w telewizji? Nie zdążył otworzyc gazety, gdy z mgły wyprysnęli dwaj zakapturzeni młodzienicy, którzy lisimi ruchami zbliżyli się do grupy ludzi i przyjrzawszy się im uważnie mrugnęli sobie O K. Wyszarpnęli zza pazuchy po pliku ulotek i nerwowymi ruchami wcisnęli je siłą do toreb i kieszeni każdemu ze Stojących. Usłyszał za sobą głos sąsiada czytającego ulotkę. Precz z Przywodcą. Cała władza w ręce Komitetow Kolejkowych. Niech żyje wolność! Czekajcie, czekajcie - sąsiad chciał ich chyba o cos zapytac, ale młodzi ludzie tak nagle jak się pojawili tak teraz zniknęli w wacie. Po chwili przemknęło bezszelестnie dwóch Smutnych w oraltionach, którym sąsiad wyraźnie dawał jakies znaki ręką. Niezle sobie wykombinowali ci młodzi, nie? Kto? No ci przed chwilą. Nic nie widziałem. Nie był głupi. Sąsiad, pewnie tez Smutny, i chciał go naciagnac na szczeniacki trik. Albo może tylko grozbą donosu wygrzyc go z Kolejki? Co ci ludzie z tyłu tak sarkają? Nie mogą ustac spokojnie na

miejscu? No, rzeczywiście powinni już otwierac Banda bumelantów. Miał ochotę puscic wiazankę przekleństw w stronę sklepu, ale w tym momencie z wewnątrz dobiegły go odgłosy krokow i szcęk rozsuwanych sztab. Na zewnątrz wychynał człowiek w roboczym kombinzonie. A wy tu czego? Nie widzicie, że sklep jest oddany do remontu? Nie ma sprzedawania. No, już wynocha stąd. Niedbale słowa robotnika nie od razu do niego dotarły. Znieruchomiał zupełnie i tylko oczyma wodził-dookola. Ludzie, ten kretyń wyprowadził nas w pole. Przez cały czas zasłaniał wywieszke o remoncie! Czy wy myslicie, że ja nie mam nic innego do roboty, jak zajmowanie się takim jak wy? Tez chciałem cos kupic - przemknęło mu przez głowę i uśmiechnął się do siebie głupkowato, co miało wygladac drwiąco, mimo że naprawdę chciało mu się płakac. Taka okazja zmarnowana. Po chwili zobaczył wokół siebie rozmazane, upiorne, wsciekloscia wykrzywione twarze i nienawiscia gorejące oczy. Ludzie ja nie widziałem! Tuszczka przykryła go i czuł jak jego ciało wywija w powietrzu powolną woltę, a pod żebra wciska mu się kłujący ból. No, żeby parasolami człowieka, co za hołota!

Gdy wrocil do przytomności, leżał jeszcze ciągle przed sklepem. Nie był w stanie się poruszac, czuł tylko, że zagrożony jest w wilgotnej mazi, a głowa pulsuje mu gorącym i po policzkach spływają mu palące struzki. Włosy uwierały go jakby były czymś usztywnione. Wrażenia dochodziły do niego w zwolnionym tempie. Także myśli. Z trudnoscia przychodziło mu formułowanie pełnych zdani. Stracił poczucie czasu. Jak z zaswiatow usłyszał Patrz jakiś staruszek zasnął. Tak, podobno zawołali ambulans, ale wiesz jak to jest, zaniem przyjadą to będzie już zimny. Następnym wrażeniem, które z trudnoscia przetłumaczył sobie na myśli, było uczucie pływania albo poruszania się w stanie nieważkości. Dopiero gdy nosze wstawiono do ambulansu zdał sobie sprawę gdzie jest i zaczął sobie przypomnac co się stało. Nie czuł bólu, ale zaczynało go niepokoić to, że nie mógł się poruszac. Z wysiłkiem sformułował myśl. Pewnie mnie sparaliżowali jakimś narkotykiem. Irytował go wiercący sygnał karetki i trzęsawka jakiej doznawał na wybojach. Chciał cos powiedziec, ale nie mógł. Skoncentrował się na słuchaniu i wtedy dotarły do niego strzępy rozmowy. Wyłącz i tak nas nie ruszczą, co za ludzie zadnej kultury, jakby to tak oni tu, ech, cholerne korki, Widziałem jego kartę identyfikacyjną? Wiek poprodukcyjny to do szpitala N. Byles tam kiedys? Nie nigdy. Rownie o nim mówią. Zupełny paraliz, nie pociągnie długo. To ostatnie zdanie nie zmartwiło go. A może umrę? Ha, ha, ha. Jakaż to wielka powaga smierci. Zawsze chciałem wiedziec jak to będzie. No i w ogole się nie boję. Tak, trzeba byc twardym. Na jakiś czas znowu stracił przytomność, a gdy przebudził się, poczuł, że siedzi nagi na wozku i zobaczył, że ktos przyczenia ma drutem kartę identyfikacyjną do dużego balca stopy. Potem powieziono go w głąb długiego, oświetlonego jarzeniowkami korytarza. Po jakimś czasie dotarli do roznoczynającego się w nieskonczonosci białego tunelu łańcucha postaci. Ludzie z orzodu leżeli na noszach, kucali pod scianami lub byli na wozkach tak jak on. Po jakimś czasie cos z orzodu ruszyło się i sanitariusz przechnął go o kilka metrow do orzodu. Zobaczył pochylającą się nad sobą maskę twarzy ludzkiej i niespodziewanie łagodny głos powiedział. To ja już pojde, proszę pana. Ten pan z tyłu ma lewą rękę w porządku i obiecał, że będzie pana pchał do orzodu w miarę jak tam przyjmują na operacje. Powodzenia. Maskę zniknęła. Co jakiś czas poruszali się do przodu i wtedy widział, że czasami mijali ciemne boczne korytarze. Wylaniali się z nich ludzie w białych kombinzonach, którzy niektórych pacjentow wrzucali na wózki elektryczne i wywozili w głąb tuneli. Patrz pan, wynoszą nieboszczyków - usłyszał za sobą głos nie-widzialnego pchacza.

Czy tam na koncu naprawdę jest szpital czy Kolejka kurczy się jedynie dzięki wywozenu trupow - to pytanie dręczyło go do samego konca.

Radek Sikorski

BARANCZAK W TORONTO

STOWARZYSZENIE TECHNIKOW POLSKICH

W medzele dn 23 pazdziernika br, o godz 3 po poł w Domu SPK, 206 Beverley St, w Toronto p Stanisław BARANCZAK, profesor Harvard University wygłosi odczyt pt

"Pokolenie literackie 68 roku"

Prelegenta wprowadzi p Wacław Iwanuk

Prof Baranczak jest wybitnym poetą nowej fali w literaturze i sztuce polskiej, która przysła do głosu po odwilży Związany jest z Solidarnoscia. Do Harvard'u został zaproszony z Polski.

Zapraszamy uprzejmie wszystkie osoby zainteresowane tematem odczytu, nie tylko członkow

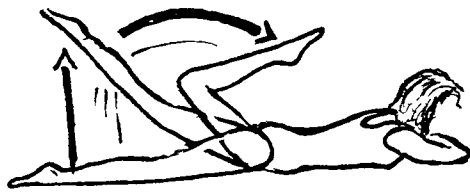
ZARZĄD ODDZIAŁU

NIE TYLKO DLA KOBIEC

Skórzane stroje codzienne

Stroj na co dzien jest zawsze atrakcyjny jesli zostal uszyty z miękkiego zamszu w jednym z kolorow jesieni. Komplet przedstawiony na rysunku uzupełnia sweter wykonany skorzanymi aplikacjami

skory Sukienka pokazana dzisiaj ma zapięcie na linii ramienia oraz wstawkę z innego koloru skory asymetrycznie wkomponowaną w całość. Takie elementy kroju opisywaliśmy już wcześniej jako akcenty powtarzające się w najnowszych projektach

Wyszczuplanie bioder

Położ się na brzuchu podkładając pięści pod brodę. Wyciągnij palce stop. Podnieś prawą nogę do góry tak wysoko jak tylko zdołasz. Zegnij ją następnie, po czym powróć do pozycji wyjściowej. Tak samo ćwicź lewą nogę. Im częściej będziesz powtarzać ćwiczenie, tym skutek będzie pewniejszy.

O farbowaniu włosów

Zmiana koloru włosów musi sprawić, że będziesz wyglądać lepiej nie zaś tylko inaczej. Przed przystąpieniem więc do wyboru koloru musisz zadać sobie kilka pytań. Czy chcesz mieć taki kolor włosów, który w każdej sytuacji jest odpowiedni? Ile czasu spędzasz na słońcu? Być może potrzebujesz tylko przyciemnienia słowiałych włosów. Jaki kolor dominuje w Twojej szafie z ubraniami? Nie możesz przeczec przyjsc do domu z rudą głową i stwierdzić, że Twoje ubrania są dla brunetki.

Kolor włosów powinien też być uzupełnieniem dobrze obciętych włosów. Na ogół nie powinno się zmieniać naturalnego koloru włosów na zupełnie inny. Zwykle najlepsze efekty daje tylko podbarwienie, ożywienie koloru na-

turalnego. Ma to jeszcze jedną dobrą stronę: mianowicie odrastające włosy nie odcinają się od włosów farbowanych.

Kolor jest bardzo istotnym elementem urody. Może on sprawić, że Twoje włosy wydają się być grubsze albo, że skóra twarzy "ściemnieje" lub "rozjaśni" się.

Jesli sama farbujesz włosy, koniecznie przestrzegaj instrukcji umieszczonej na opakowaniu. A jesli jest to twoje pierwsze farbowanie, spróbuj ten pierwszy raz użyć środka, który farbuje tylko na krótki czas. Pomoże Ci to dobrać odpowiedni odcień. Pamiętaj - każdy rodzaj włosów inaczej przyjmuje barwnik, więc jesli kunsz farbę, której używa koleżanka licząc na to, że będziesz miała takie włosy jak ona, mozesz się zawiesc

MY THREE SONS RESTAURANT
153 Roncesvalles Ave
Tel 536-6119

DANIA POLSKIE I KANADYJSKIE
PIEROGI ZUPY DOMOWE
- W KAŻDĄ SOBÓTĘ - FLACZKI
ZAPRASZAMY

SWÓJ DO SWEGO PO RZETELNĄ OBSŁUGĘ

YANKA REALTY INC.

151 Roncesvalles Ave
Tel 537-4156

KUPNO, SPRZEDAŻ DOMÓW I INTERESÓW

LUDWIKA BURAKIEWICZ
KOSMETYCZKA

przyjmuje
DERMATONE

2285 Dundas St West

Toronto

TEL 537-0542

Od wtorku do piątku w godz 11-7 pm

sobota 9 30 - 6 pm

Tel. domowy 533-2482

KAWA ZIARNISTA DO POLSKI

*Najwyższa jakość *Gwarantowana i szybka dostawa *Przesyłamy potwierdzenia odbioru
*Nie pobieramy dodatkowych opłat *Paczki doręczamy do rąk adresata

CENA za 5 kg - 32,5 dol kanadyjskich
Zamowienia wraz z czekiem lub "money order" prosimy wysyłać na adresy

KACZOR Tadeusz - "BAŁTYK SERVIS"

9850 Papineau # 16 Montreal

H2B 1Z8 tel (514) 382-3817

OSTROWSKA Irena - "BAŁTYK SERVIS" # 83

251 - 90 Ave SE Calgary Alta

T2J 0A4 tel (403) 259-6439

LESZCZYNSKI Marian - "WISŁA Parcel Service"

49 Roncesvalles Ave Toronto, Ontario

M6R 2K5 tel (416) 534-9864

FUNDAMENSKI Czesław - "WISŁA Parcel Service"

16 Elm Street, Hamilton, Ont

L8M 1Y1 tel (416) 544-7541

Posiadamy ponad 100 artykułów do wyboru, oraz atrakcyjne zestawy. Oferujemy najniższe ceny w Ameryce Południowej. Cenniki wysyłamy bezpłatnie

ANKA & PETER/photographers

2374 Bloor Street West, Toronto, m6s 1p5

769 4488

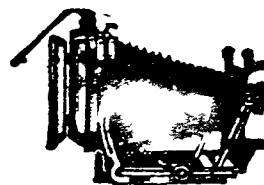
ZDJĘCIA I PORTRETY NA RÓŻNE OKAZJE

INTERNATIONAL
CAMERA REPAIRS

3351 Bloor St West - kolo Islington
TORONTO ONT M8X 1E9

Tel 239 1882

KUPNO, SPRZEDAŻ, WYMIANA I NAPRAWA
APARATÓW FOTOGRAFICZ-
NYCH RÓŻNEGO TYPU
Właściciel Stan NYCZ

DECORA ART STUDIO

2340 Dundas St. W. Toronto M6P 4A0

Tel. 531-7651

Dużo wyprzedaz obrazów olejnych, nowoczesnych plakatów po cenach hurtowych

Duże obrazy olejne "SOFA SIZE" \$59 00

Plakaty oprawione od \$39 00

Oprawiamy obrazy - zdjęcia - wyszywanki - dyplomy - ceny hurtowe

Codziennie od 10 AM do 7 PM

Eurolux

ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI

WYMIANA USZKODZONEJ

ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA

PRZEMYSŁOWE I DOMOWE

SPECJALNOŚĆ

OŚWIETLENIE OGRODÓW

(LANDSCAPING LIGHT)

Tel 497-8441

PACZKI
LOTNICZE
MORSKIE

SUPER-EKSPRES
LOTNICZY - 2-4 DNI
ODBIÓR Z LOTNISK

PROMPOL INTERNATIONAL PARCEL SERVICE
CENTRALA 2120 Bloor St W, Toronto, Ont Can
M6S 1M8 Tel (416) 762-7253
FILIA 51 Roncesvalles Ave (416) 536-8040

STANDARD

CUKIER
EX-18 OWOCE CYTRUSOWE -
CYTRYNY
POMARANCZE
Waga brutto
EX-9
KAWA ZIARNISTA

\$24 80
40 00 lbs
\$19 84
6 60 lbs
13 40 lbs
20 00 lbs
\$26 04
6 lbs

DO LARY

NABYCIA NA
KAWA, POŃCZOCHY, ARTYKUŁY
NA WYSYŁKĘ BEZ PODATKU

BONY
CASH
MIEJSCU

POLSKI PRZEZ
PROMPOL INT'L
ARCEL SERVICE

KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE

ZDROWIE

LEWORECZNI

Cała seria nowych badań naukowych wykazuje, że osoby leworęczne, jak się wydaje, są bardziej, niż pozostali, narazone na pewne zaburzenia i dolegliwości

A więc istnieje większa szansa, że będą mieć trudności w uczeniu się, że będą się jękać, cierpieć na migreny oraz na choroby, w których organizm atakuje własne tkanki - choroby takie jak colitis i myasthenia gravis

Autorzy tych badań podkreślają jednak, że osoby leworęczne nie są bynajmniej upośledzone pod względem biologicznym. Uznają leworęczność raczej za formę biologicznego zróżnicowania, która, obok pewnych konsekwencji negatywnych może, przynosić także korzyści. Ostateczny pogląd na tę sprawę nie ustalili się jednak, dopóki nie przeprowadzi się wielu dalszych badań.

Czołowym badaczem w tej dziedzinie jest dr Norman Geschwind. Jego prace, a także inne badania, sugerują, że specyficzne cechy osób leworęcznych prawdopodobnie wynikają z różnic w rozwoju mózgu w okresie płodowym, związanych z płcią płodu. Możliwe, że różnice te są związane z męskim hormonem testosteronem.

W procesie rozwoju lewa strona mózgu rośnie wolniej niż strona prawa, co prowadzi do odwrócenia zazwyczaj spotykanych funkcji kontrolnych połkul mózgowych. Wiadomo jednocześnie, że testosteron wywołuje zakłócenia w rozwoju systemu immunologicznego, zarówno przed urodzeniem jak i w późniejszym okresie. System immunologiczny organizmu spełnia funkcję rozpoznawania inwazji obcych organizmów i tkanek i obrony własnego organizmu przed tą inwazją.

Poprzednie badania wykazały, że leworęczność łączy się z takimi cechami, jak lepsza orientacja w przestrzeni, większa ekspresywność emocjonalna lewej strony twarzy, szybsze odzyskiwanie mowy po uszkodzeniach mózgu, a także większa skłonność do nadużywania tytoniu i alkoholu. Leworęczni mają zdecydowaną przewagę nad praworęcznymi w niektórych dyscyplinach sportowych, zwłaszcza w tenisie.

Dr Geschwind, neurolog pracujący w szkole medycznej Uniwersytetu Harvardzkiego i w Beth Israel Hospital w Bostonie, doszedł do przekonania, że około 70 procent ludności przejawia zwykły typ funkcji kontrolnych połkul mózgowych. U ludzi tych lewa połkula kontroluje język i posługiwanie się rękoma i sprawia, że większość z nich to osobniki praworęczne. U pozostałych 30 procent, funkcje kontrolne połkul mózgowych są podzielone bardziej symetrycznie i wśród tych osób około jedna trzecia to ludzie zdecydowanie leworęczni.

W Londynie istnieje specjalny sklep dla leworęcznych. Spośród jego klientów wybrano 253 osoby, które poddano badaniom.

Okazało się, że w porównaniu z praworęcznymi, trudności w uczeniu (na przykład dysleksja) występują wśród nich dwanaście razy częściej, a choroby w których organizm sam się atakuje - trzy razy częściej.

Drugie badania przeprowadzono w Glasgow. Wyniki były podobne.

W najnowszych badaniach, jeszcze nie opublikowanych formalnie, stwierdzono, że wśród leworęcznych zdecydowanie częściej są alergie wieku dziecięcego.

Wszyscy uczeni zajmujący się leworęcznością podkreślają potrzebę dalszych badań. Jest prawdopodobne, że z leworęcznością łączy się też cechy pozytywne, przystosowawcze. Wiadomo już, że leworęcznych znajduje się częściej wśród architektów, sportowców i artystów. Czy spotyka się ich rzadziej wśród ofiar niektórych chorób zakaźnych i niektórych rodzajów raka? Z odpowiedzią musimy czekać na wyniki dalszych badań.

OTWARCIE NOWEGO GABINETU LEKARSKIEGO

Dnia 1 października br., w budynku - Jane-Bloor Center 2 Jane Street, Suite 203 (telefon - 763-5956) Toronto, Ontario M6S 4W3, na przeciw stacji kolejki podziemnej Bloor-Jane, otworzyła gabinet lekarski i zaczęła przyjmować pacjentów młoda, polonijna lekarka, dr Mary Donna PIETRASZEK

Dr M D Pietraszek (z domu Słusarczyk) przyjechała w dzieciństwie ze swoją rodziną do Toronto. Tutaj ukończyła High School - Bloor Collegiate Institute z dyplomem wyróżnienia. Następnie, w roku 1971, studiowała nauki ścisłe na uniwersytecie - York University, Downsview.

Napotykając na wiele trudności w przyjęciu na studia lekarskie na uniwersytecie w Toronto, młoda studentka wyjechała do Polski, do Akademii Medycznej w Warszawie i tam w latach 1973-1979 ukończyła studia medyczne i otrzymała dyplom lekarza.

Po powrocie do Kanady swój dyplom lekarza nostryfikowała w Toronto i odbyła praktykę lekarską w The Doctor's Hospital. Po odbyciu praktyki w The Doctor's Hospital pracowała w St Joseph's Health Centre.

Będąc na studiach w Polsce, na Akademii Medycznej, panna Mary Donna Słusarczyk poznała kolegę studenta Bogdana Pietraszkę i ta znajomość i przyjaźń została utrwalona i uwienczona ślubem. Po ukończeniu studiów młodzi absolwenci już jako małżeństwo przyjechali do Kanady.

Gruntowne, wieloletnie studia w Polsce, praktyka i doświadczenia w szpitalach torontonskich dały Dr M D Pietraszek gwarantowaną, pełną kwalifikację profesjonalną, lekarską, a jej niezwykłą pracowitość i uprzejmość powiększają wartość jej lekarskiej kwalifikacji.

Te cenne zalety charakteru i doskonale przygotowanie naukowe i praktyczne wprowadzają zaszczytnie młodą lekarkę do grona znanych i cenionych lekarzy polonijnych i ogólnokanadyjskich. Będzie ona dobrą, wnikliwą i wyrozumiałą panią Doktor, leczącą swoich pacjentów nie tylko medycyną, lecz także i miłym słowem pociechy, tak bardzo potrzebnym ludziom chorym i cierpiącym.

Z pełnym zaufaniem idźmy do jej gabinetu, gdzie będziemy przyjęci uprzejmie! Zbadani dokładnie! I zostanie przepisane nam odpowiednie lekarstwo, skutecznie leczące nasze niedomagania i choroby.

SPRZEDAŻ ECHA TYGODNIA

W CENTRUM

LICHTMAN'S
KSIĘGARNIA CZASOPISM
34 ADELAIDE WEST

W DON MILLS

DON MILLS VARIETY
Fleming Park Shopping Centre
(Róg Don Mills i Getewey Blvd)
Otwarty 7 dni w tygodniu

ETOBICOKE

MINI MART

Otwarty 7 dni w tygodniu
PLAZA
Dr Steven i Barry Road

W SCARBOROUGH

HOFFMANN'S Meats & Delicatessen

2357 Eglinton Ave E (przy Kennedy Rd.)

TEL 757-5752

można nabyć tu polskie wyroby

NASZ SERWIS GWARANTUJE ZADOWOLENIE
NADAWCOM I ODBIORCOM!
JEDYNA FIRMĄ POSIADAJĄCĄ KANADYJSKI SERWIS
W POLSCE

TransCanPol PACZKI DO POLSKI

Termin dostawy paczek morskich do 8 tygodni
Termin dostawy paczek lotniczych do 3 tygodni

W szczególnych przypadkach termin dostawy do 5 dni

- ★ Paczki są dostarczane do domu odbiorcy bez względu na miejsce zamieszkania
- ★ Odbiorca nie ponosi żadnych opłat za doręczenie
- ★ Wysyłający otrzymuje potwierdzenie odbioru podpisane przez odbiorcę w Polsce
- ★ Wszystkie przesyłki są ubezpieczone

WYSYŁAMY

- Paczki własne klientów bez ograniczenia wagi
- Paczki standardowe i do wyboru z własnych magazynów w Toronto, Chicago, Warszawie
- Przekazy pieniężne
- Sprzęt gospodarstwa domowego

SOLIDNIE — SZYBKO — TANIO

UWAGA POSIADAMY NA SKŁADZIE DUŻY WYBÓR TOWARÓW

PO ATRAKCYJNYCH CENACH

W METRO TORONTO BEZPŁATNIE ODBIERAMY PACZKI Z DOMU

TransCanPol

Centrała 393 Roncesvalles Ave., Toronto Ont M6R 2N1

TEL 535-9944

SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

ONTARIO

ARKA
3635 Cawthra Rd
Mississauga
Tel 276-3902

SEMEHEN WHOLESALE
MEAT PRODUCTS
1572 Bloor St West
Toronto Ont
Tel 534-2423

JAN REINERT
301 Beatrice St
Welland Ont
Tel 732-4568

BETA BOUTIQUE
145 Roncesvalles Ave
Toronto Ont. M6R 2L2

BARTON CENTER
774 Barton E
Hamilton Ont
Tel 549-8652

WELLINGTON DELI
623 Upper Wellington
Hamilton Ont
Tel 385-9730

HELEN'S DELICATESSEN
50 James St
St Catharines
Tel 685-0452

OSHAWA
MEAT PRODUCTS
1818 Dundas St E
Whitby Ont
Tel 725-5821

HOFFMAN'S MEAT
2357 Eglinton St E
Scarborough Ont
Tel 757-5752

OLD EUROPEAN DELI
555 Ritson Rd S
Oshawa Ont
Tel 576-2225 lub 278-5515

MARY'S DELICATESSEN
602 Dundas St
Woodstock Ont
Tel (519) 539-1190

EUROPEAN
FOODS & RESTAURANT
399 St Clair
Chatham
Tel (519) 351-4435

CZESŁAW JEDLIŃSKI
1332 Hall St
Windsor
Tel (519) 254-4035

IRENA DEBILKA
50 Gillard St
Wallaceburg Ont
Tel (519) 627-1958

BALTYK DELICATESSEN
406 Hamilton Rd
London Ont
Tel (519) 434-4025

CUNNINGHAM'S
INTERNATIONAL
DELICATESSEN
596 Plains Road East
Burlington
Tel (416) 637-6488

KENT KITCHEN
1231 Dufferin Ave
Wallaceburg
Tel (519) 627-1017

KRAKUS DELI
850 Colborne Rd
Sarnia Ont
Tel (519) 337-6724

VINCENT SURDYK
Barrie R5 L4M 457
Tel (705) 722-4692

ODESSA DELICATESSEN
486 Merritt St
St Catharines L2P 1P3
Tel 682-8700

JAMISON VARIETY
291 St. Johns Rd
Toronto Ont. M6S 2J9
Tel. 767-0642

ALBERTA
POLONEZ TRAVEL
AGENCY LTD
10154 — 103 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-0521

INTERLOT TRAVEL LTD
10856 — 97 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1648

B & C GROCERIES LTD
10570 — 96 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1732

JAVE & CENTRAL ST
w godz 10 rano — 6 wiecz.
Calgary Alta

BETTY'S EUROPEAN
DELICATESSEN
Market Mall
Shaganappi Tr N W
Calgary Alta
Tel 286-1077

BRITISH COLUMBIA
ALAMCO LTD
3994 Fraser St N
Vancouver B C
Tel (604) 434-6444

MANITOBA
PARCEL SERVICE
TEMPO
358 Selkirk Ave
Winnipeg Man
Tel (204) 586-5817

23 — 1700 Burrows Ave.
Winnipeg Man
Tel (204) 632-5878

MIRACLE BAKERY
1386 Main St
Winnipeg Man
Tel (204) 586-6140
586-5750

HONEY BEE BAKERY
284 Selkirk Ave.
Winnipeg Man
Tel (204) 582-4202

SPECJALNA OBSŁUGA
paczek z domu
Winnipeg Man
Tel 783-4689 786-2702

QUI BEC
VOYAGES
BATORY TRAVEL
1598 boul Saint Laurent
Montreal
Tel 845-2108

MARCHE W & S MEAT
MARKET REG D
2657 Rouen St
Montreal
Tel 526-0991

HOROSKOP TYGODNIA

16.10. - 22.10. 1983 r.

ANNA KEPLER

BARAN (Aries)
21 03 20 04

Prawdopodobnie w nadchodzącym okresie uda ci się załatwić wiele spraw, jeśli tylko nie będziesz zwlekał z decyzjami. To samo dotyczy służbowej podróży. Albo natychmiast wyruszasz w drogę albo nie zwracaj sobie tym głowy. Jeśli masz wspólnika to wygląda na to że nie jesteś zaadowolony z takiego rozwiązania, że chętnie wybrałbyś samodzielność. Ale tej sprawy nie rozwiążesz zbyt szybko, przynajmniej jeszcze nie w zbliżającym się tygodniu.

Partner jest bardzo wyrozumiały, ale swymi odrębnymi drogami nie doprowadz do sytuacji, gdy zamiast iść obok siebie to znajdziecie się w znacznym od siebie oddaleniu. Dziecko z wielką umiejętnością przystosowuje się do życia innego niż w domu. Jesteś z tego powodu zadowolony.

Sprawy serca zaczynają zdecydowanie dominować i jesteś prawie pewien że spotkałeś wymarzony ideał.

Musisz postępować zgodnie z zaleceniami lekarza, a nie zdawać się na własne rozeznanie zdrowotnych dolegliwości.

WAGA (Libra)
14 09 23 10

Przeszłość nauczyła cię pewnej umiejętności postępowania w trudnych okolicznościach i sytuacjach. Własnie w nadchodzącym okresie może być ci potrzebna cała twoja dyplomacja. Masz pewne idee i zamierzasz wprowadzić je w życie. Powinno ci się to udać, ale nie sądzę że sukcesy osiągniesz łatwo. Bądź przygotowany że ktoś po kim się tego najmniej spodziewasz czeka na twoje poknięcia, a także zechce twoje słowa przekazać dalej w całym innym znaczeniu. Z tej konfrontacji powinieneś wyjść obronną ręką, ale napsuje ci trochę krwi. Z drugiej strony będziesz jednak musiał bardziej kontrolować swoje zamierzenia i wypowiedzi. Postępuj więc przezornie. Jakies więzy które ci ciąży własnie teraz mozesz przeciąć w taktowny sposób.

Zdecydowanych rozstrzygnięć wymagają pewne sprawy między tobą a partnerem, gdyż nie pomoże odkładanie ich stale na jutro. Dziecko prawdopodobnie czeka trudny sprawdzian życiowy.

Jakże często zgadzasz się z tym wybranym tylko dla świętego spokoju, chociaż nie zgadzasz się z jego zdaniem ani postępowaniem. Na dłuższą metę taka metoda nie prowadzi do niczego dobrego.

BYK (Taurus)
21 04 21 05

Prawdopodobnie zaczynasz odczuwać pewne znużenie za wodowymi sprawami. Brakuje ci cierpliwości w zajmowaniu się podobnymi zagadnieniami. Najchętniej to wsadziłbyś akta do ostatniej szuflady na tydzień i zamknął na klucz w ogóle nie zając się nimi. Jednak nie możesz tego zrobić. Dołóż wszelkich starań, aby nie tylko na bieżąco wywiązać się z obowiązków, ale również nadrobić pewne zaległości. To własnie one powodują twoje frustracje. Powinieneś się z tym wszystkim uporać. Jeśli to uczynisz, to kto wie, czy nie spotka cię miła niespodzianka w postaci upragnionego awansu lub podwyżki.

Jesteś zadowolony ze swego związku, ale mogą cię zaskoczyć propozycje partnera domagających się pewnych zmian w trybie waszego życia. Po przemyśleniu tylko częściowo przyznasz mu rację i nadchodzący tydzień nie skonczy waszych dyskusji. Dziecko przejawia coraz większą ambicję pchając się do przodu.

Chcesz podjąć istotną decyzję, jednak posłuchaj mojej rady i przesuń ją do następnego tygodnia.

SKORPION (Scorpio)
24 10 - 22 11

Trudną finansową sytuację udało ci się już opanować, ale jeszcze nie na tyle, abyś był zaadowolony. Wymagało to jednak odłożenia pewnych zawodowych spraw, które teraz będziesz musiał nadrobić. Nie zostaw żadnego zagadnienia na późniejszy okres, gdyż prawdopodobnie będzie on jeszcze trudniejszy w obowiązkach. Wszystko wskazuje na to że bierziesz się z losem za bary. Masz oryginalne pomysły i tylko więcej potrzebują przemyślenia i dostosowania do rzeczywistości. Jakas ocena z zewnątrz bardzo ci się przydała w tych sprawach. Ten przyjaciel o którym myślisz jest dobrym wyborem.

Za bardzo zaniedbujesz partnera kosztem towarzyskich spotkań, więc nie dziw się jego wymówkom. Gorzej będzie jak zacznie milcząco obmyślać innego rodzaju reakcję na twoje niezbyt mądre zachowanie. Pomóż dziecku przezwyciężyć obawy pierwszych poważniejszych kontaktów z dorosłymi i zyciem.

Z wybraną osobą świetnie się bawisz, ale wasze zapatrywania na życiowe problemy są tak odmiennie, że mogą doprowadzić do poważnych rozdziewków.

Za bardzo przesadzasz z wyrażaniem wszystkich

BLIŹNIĄKI (Gemini)
22 05 21 06

Nadchodzący okres może przynieść ci sporo sukcesów zawodowych, jednak nie unikniesz jakichś finansowych rozczarowań. Sukcesy będą sprowadzały się do uznania z jakim spotkają się twoje pomysły. Uznania tak przezłożonych jak kolegow i wspólników. W dziedzinach twórczych może to być uznanie odbiorców. Natomiast finansowych kłopotów jeszcze nie będziesz mógł rozwiązać ku swemu zadowoleniu. Wygląda na to że potrwają one jeszcze jakiś czas i ich usunięcie będzie wymagać zwiększonych wysiłków. Chociaż trzeba przyznać że starasz się jak mozesz polepszyć swoją sytuację.

Partner doskonale wczuwa się w twoje psychiczne stany i to sprawia że rozumie ciebie w polowie słowa i stara się jak może aby ci pomóc. Potrafisz w dziecku zaszczepić idee które przyswajają twojemu postępowaniu.

Osoba wolna zaczyna się przyzwyczajac do myśli że z tym kims wkrótce zwiąże się urzędowymi więzami. Przedtem uwazałeś to za ograniczenie swobody.

Mimo dietetycznych zaleceń ty postępujesz po swojemu i rezultaty tego mogą być opłakane.

STRZELCĘ (Sagittarius)
23 11 21 12

Prawdopodobnie nadchodzi okres na jaki długo czekałeś. Już w pierwszych dniach poczujesz więcej optymizmu i swobody w zawodowej działalności. Wiele spraw będzie układać się po twojej myśli, a jedna ze znaczących osób sama zgłosi się do ciebie z propozycją współpracy lub zasięgnięcia porady, co przyniesie ci może znaczny finansowy profit. Twoje ambitne plany mogą spotkać się z opozycją, jednak dość łatwo przekonasz przeciwników i co więcej mogą oni stać się twoimi zwolennikami. Z koncem tygodnia jedna z dyskusji dotycząca twoich zamierzeń będzie miała decydujący wpływ na twoją przyszłość. Postaraj się do tej rozmowy przygotować wcześniej.

Partner jest trochę zaszokowany twoją rosnącą popularnością, gdyż starał się wszystko widzieć w rodzinnym gronie i w czterech ścianach domu. Dziecko chętnie przyjmie każdą twoją uwagę.

Niespodziewanie uwikłałeś się w romantyczną przygodę, która przestaje być chwilową rozrywką, lecz czymś trwałym i zobowiązującym.

RAK (Cancer)
22 06 23 07

Prawdopodobnie pewnie zmiany w zawodowych czynnościach albo sam wprowadzisz albo zostaniesz zaproponowane przez przełożonych. Wynikną z tego jakieś konfliktowe sytuacje, które jednak uda ci się załagodzić, czym zyskasz dodatkowe uznanie. W nadchodzącym czasie unikaj raczej jakichkolwiek spekulacji finansowych, gdyż nawet propozycje rokujące duże korzyści mogą okazać się zawodnymi i przynosić ci tylko straty. Wygląda na to że poznasz kogoś kto w dość krótkim czasie zyska twoje zaufanie i może stać się wspólnikiem w realizacji przedsięwzięcia, jakie przygotowujesz od dłuższego czasu. Kto wie, czy dzięki temu pomysły nie staniesz mocniej na własnych nogach.

Jakas niejasna sytuacja wytworzyła się między tobą a partnerem i wywołuje gwałtowniejsze spięcia. Tylko spokojna i rzeczowa rozmowa może wszystko wyjaśnić i poprawić domową atmosferę. Z dzieckiem rozumiesz się dobrze, ale swoje osobiste sprawy omawia z kims innym w rodzinie.

Z koncem tygodnia może w twoim życiu pojawić się osoba, która zawiąże na wielu dalszych krokach i posunięciach.

KOZIOROŻEC (Capricorn)
22 12 20 01

Nadchodzący okres będzie dość zmienny. To co do tej pory wydawało ci się niemożliwe, teraz nabierze realnych kształtów. Natomiast sprawy według ciebie zapięte na ostatni guzik nagle okazą się niedoraczone, do końca Z zawodowymi obowiązkami albo sam poradzisz sobie doskonale, albo będziesz musiał szukać porady jednego z przyjaciół, który ci nigdy jej nie odmówił. Na swoje plany patrz perspektywnie. Ich realizacja może być przyspieszona przez kogoś mającego duże możliwości, a który zostanie przekonany do Twoich pomysłów.

Nie wracaj do dawnych spraw, chcąc nimi usprawiedliwić swoje obecne błędy. Partner o minołym zapomni dla niego liczy się dzień dzisiejszy. Dziecko może wplątać się w jakąś historię, która sprawi kłopotu całej rodzinie.

Osoba wolna może w najbliższym czasie poznać kogoś kim będzie bardzo zainteresowana, lecz w miarę upływu dni, twoje uczucie będzie coraz chłodniejsze.

Za często jesteś niezadowolony z życia, bo też wszystko przyjmujesz z smutno zamiast z usmiechem.

LEW (Leo)
24 07 23 08

Juz ci się zdaje że zapięles swoje plany na ostatni guzik i teraz tylko wystarczy zacząć ich realizację. Ale w nadchodzącym okresie raczej nie rozpocznieś nic nowego. Pewne stare sprawy znowu powrócą na twoje biurko i będziesz miał sporo zajęć z ich uporządkowaniem i załatwieniem. Okaze się że w przeszłości ktoś coś zaniedbał i teraz musisz poprawiac jego robotę. Prawdopodobnie przyniesie ci to jakieś dodatkowe finansowe profity. Nie będą jednak tak duże jak sądzisz. Ktos z bliskich przyjaciół popieszy ci z pomocą przy trudniejszych kwestiach w twoich inwestycyjnych zamysłach i uchroni cię przed wieloma kłopotami. Jeśli myślisz o dalszym dokształcaniu się, to zabieraj się do tego natychmiast.

Postaw się w polozenie partnera, a wiele spraw ujrzyz inaczej i wtedy przyznasz mu rację. Dziecko sprawia wiele niespodzianek swoim postępowaniem.

Marzenia osoby wolnej związa ne są z kims nie tak dawno po znanym, ale marzenia mogą być często wyolbrzymianiem czegoś małego i szarego.

WODNIK (Aquarius)
21 01 19 02

Twoje zawodowe sprawy nie rozwijają się tak pomyslnie jak byś sobie tego życzył. Może nie za dobrze organizujesz swoje zajęcia i nie mozesz się pozbyc pewnych przyzwyczajen utrudniających ci kontakt z współpracownikami. Ale to wszystko mozesz zmienić i wtedy pojasnieje dookoła ciebie. Obrona droga, wcale nie jest zła. Masz duże doświadczenie i nie mozesz narzekac na intuicję. Nieraz ci pomogła w trudnych sytuacjach i teraz powinno być podobnie. Pieniądze, jeżeli mozesz odkładać.

Prawdopodobnie partner nosi się z zamiarem zmian w domowym kołowrocie. Chciałby częściej widzieć cię przy sobie i uczętniczyć w twoich towarzyskich spotkaniach. Dziecko potrafi cię przekonać do jakiegos większego wydatku.

Mozesz spotkać kogoś komu od dawna imponowałeś i kto nie bardzo wierzyl że uda mu się osiągnąć bliskie porozumienie z tobą.

Twoje napięcie i obawy są juz wystarczającym powodem złego samopoczucia.

PANNA (Virgo)
24 08 23 09

W nadchodzącym okresie najwięszą uwagę będziesz poświęcał rozwiązaniu pewnych problemów finansowych. Nie dają ci spokojnie spać i konieczne chciałbyś się uporać z nimi jak najszybciej. Prawdopodobnie z koncem tygodnia spotkasz się z osobą, której będziesz mógł w tych sprawach zaufać i która powinna udzielić ci naprawdę korzystnych rad. Na własną rękę raczej niczego nie rob, gdyż twoje rozeznanie w tych sprawach może okazać się niewystarczające.

Sam nie będąc bez winy nie rob ostrzych wymówek partnerowi w finansowych sprawach domowych. Raczej staraj się wspólnie decydować przy omawianiu rodzinnych potrzeb. Po wodzenie dziecka może wywołać zazdrość twoich znajomych i jego kolegow.

Zgodzisz się na propozycję zalegalizowania związku, choć twoje tak powiesz z pewnym wahaniem.

Adaptujesz się bardzo szybko do nowych warunków i to wpływa do korzystnie na twoje samopoczucie.

RYBY (Pisces)
20 02 20 03

Więszego znaczenia nabiorą dla ciebie stosunki z przełożonymi, układy ze wspólnikiem, względnie kontakty z osobą z którą cię łączą inne finansowe powiązania. Dokładnie przeanalizuj prowadzone sprawy, gdyż jedna z nich może doprowadzić do konfliktów. Stale rozmyślasz jak by powiększyć swoje materialne zasoby i obecnie nosisz się z zamiarem nabycia jakiegos posiadłości. Bądź przygotowany na trudności związane z tym zamierzeniem.

Partner nie zgadza się na twój sposób rozporządzania finansami, uważając że masz lekkomyślną rękę. Zastanów się czy nie marzą ci kims dobre wrażenie i dlatego go cznie zmieniac zewnętrzną wykład.

Intrygujesz kogoś i w koncu może nawet zgodzisz się na randkę, ale nie przykładasz do tej znajomości większego znaczenia.

Ostrożnie postępuj ze wszystkim co może zaszkodzić twemu zdrowiu, gdyż nadchodzący tydzień może przynieść jakies chorobsko.

PRACA
Zespół dwuosobowy - małżeństwo potrzebny do sprzątnięcia biur w zakładzie przemysłowym, pomieszczeń produkcyjnych i terenu zakładu na południowej zmianie. Zgłoszenie prosimy kierować do Dye Master Tool, Toronto, tel 273-7111.

53
Operator prasy przemysłowej - punch press operator potrzebny do prac w fabryce. Praca na zmianę. Zgłoszenia prosimy kierować do Dye Master Tool, Toronto, tel 273-7111.

53
Pani w młodym wieku z zamieszkaniem na miejscu potrzebna do dwojga dzieci w wieku 6 i 3 lata w Mississauga, tel 276-8083.

SUN
ALUMINUM SIDING—FASCIA—SOFFITS—EAVESTROUGHS
THERMAL WINDOWS—ALUMINUM STORM DOORS & WINDOWS
TORONTO 239-9544 W.GANDERA 1-723-2811 OSHAWA

Wystawa rzeźby na Roncesvalles w Toronto, w Credit Union sw. Kazimierza, 220 Roncesvalles, w sobotę 18 września o godz. 19 00 zostanie otwarta wystawa rzeźby w drzewie LESZKA CELUCHA w niedzielę 19 września wystawa otwarta od godz. 15, w pozostałe dni tygodnia, do 25 września, od 17 do 19

IMIENINY
13 C Edwarda, Gerala, Kalmana, Reginalda, Ziemustawa
14 P Alana, Fortunaty, Kalksta, Liwil, Rodzima
15 S Długostawy, Jadwigi, Teresy
16 N Ambrozego, Florentyny, Gawła, Radzistawa
17 P Ignacego, Małgorzaty, Wiktora, Sulistawy
18 W Juliana, Justysa, Łukasza
19 S Pawła, Piotra, Skarbumura, Ziemowita

POSZUKUJE ŁOZECZKA
Nowo przybyła poszukuje lozeczka dla 5-miesięcznego dziecka tel 239 7873

PRACA
Poszukuję perkusisty z instrumentem, do współpracy Hamilton tel 547-3098

BRYDZ

CZY MUSIAŁEŚ LEZEĆ ?

ODCINEK

44

♠ = ASY ♣ = KORY ♡ = KIER ♠ = KARO ♣ = "RE" BA = BEZ ATU
 ♠ = KONTRA ♠ = REKONTRA --- A = AS ♣ = KRÓL ♣ = DAMA ♣ = WALET ♣ = ♣
 ♠ = POŁECC ♣ = ZACHÓD ♣ = WSCHÓD ♣ = DEKLARANT (ROZGRYWAJĄCY)

ZAKOŃCZENIE ODPOWIEDZI NA PYTANIA EGZAMINACYJNE

Partner	Ty
35 - 1 BA	- 2 trefl
- 2 kier	- 3 kier
- 4 kier	- PAS
36 - 1 BA	- 2 trefl
- 2 p-k	- 3 BA, mam 10 - 13 PH
- 4 kier	wolę grać 4 kier w składance kierowej zamiast 3 BA z wątpliwym trzymaniem w karach
37 - 1 BA	- 4 pik Nie warto szukać składanki kier
- PAS	gdyż ten kolor mamy bardzo słaby
38 - 1 BA	- 4 kier Ryzykowne ale realne
- PAS	
69 - 1 BA	- 3 kier " Partnerze mam 13 - 15 PH
	może nawet więcej oraz 6-okart kier
	Mozliwe że mamy szlemika "
- 4 karo mam Asa karo	- 4 kier Mam Asa kier
- 4 BA A ile masz tych Asów "	- 5 karo Sorry, amigo tylko jednego"
- 6 kier No to tylko szlemik "	- PAS

ROZWIĄZANIE ZADANIA DOMOWEGO NR 26

Wyjście Królem kier jest dla nas bardzo nieprzychylnie Liczmy lewy przegrzający w pikach może 1 w kierach 1 a w karach może 2 Jak się ratować? Należy nie dopuścić gracza W do ręki Jego zagranie waleta kier do Króla w pierwszej lewie wskazuje na posiadanie również 10 Singiel jest mało prawdopodobny z uwagi na nasze krótkie kierzy Zakładamy również, że gracz Z posiada Asa karo

A więc przepuszczamy pierwsze kier i Z jest nadal na rękę Przepuszczalnie zagra kier Bierzemy Asem i gramy małe pik do stołu Odwracamy ze stołu pik i impasujemy waletem Z wziął 2-ą Damę i znów jest na rękę Impas był zabezpieczeniem na wypadek gdyby W posiadał 3-ą Damę Mógłby wówczas podegrać karo i nas położyć

Z może jeszcze wygrać jedno karo ale nas nie położy

Oto skład wszystkich rąk

Ten typ rozgrywki spotkać można dość często przy grze Bez Atu

Cała sztuka w tego rodzaju rozgrywce polega na niedopuszczeniu gracza dla nas niebezpiecznego do ręki

♠ Axxx
 ♠ xx
 ♠ xx
 ♠ KQxxx
 ♠ P
 ♠ xx
 ♠ J10xx
 ♠ QJ10x
 ♠ xxx

♠ Qx
 ♠ KQ987 A
 ♠ Axxx
 ♠ xx
 ♠ KJxxx
 ♠ Ax
 ♠ Kxx
 ♠ AJx

Stuknął roczek
Roczek minął
W kalendarzu pierwsza krecha
Z tej okazji
parę słów na temat "Echa"
Wprost nie sposób
w to uwierzyć, co się zdarza,
choć "Echo"
to za nikim nie powtarza
I fakt drugi,
ten tak samo mnie zadziwia,
choć "Echo",
często pierwsze się odzywa
A już prawie
czarodziejską "Echa" cechą,
że potrafi
wywoływać w ludzach echo
Tak nawiasem
mówiąc, gdzie też nie ma "Echa",
jest w oddechu,
jest w uśmiechu,
jest u Lecha!
Stąd podobno
wiele osób "Echo" ceni,
(gdybym jeszcze
fakt ten odczuć mógł w kieszeni)
I na koniec
wyjaśnienia krótka strofa
tak to jest, że
swoje "Echo"
każdy kocha!

Utworek okolicznościowy
 wy piora LESZKA
 MECHA

LISTY

Szanowny Panie Redaktorze,
 Z prawdziwym uznaniem przeczytałem w "Echu Tygodnia" dn 22 września rozważania p Zofii Woynarowicz pod tytułem "Metody najnowsze" na temat ludzi skrycie lub jawnie popierających władzę PRL za pośrednictwem polonijnych środków masowego przekazu
 Niestety, Autorka ma w pełni rację, stwierdzając to Od chwili przybycia do Kanady przed trzema laty interesuję się działalnością ich i wiele już razy miałem okazję przekonać się o słuszności poruszanej przez nią tej sprawy
 Przykładowo na to można by zacytować wiele, ograniczę się tu jedynie tylko do zacytowania następujących "Poswięcamy tę piosenkę tym wszystkim, którzy przyczynili się do wojny światowej" A więc niedwuznaczna aprobata między innymi polityki Stalina "Ojczyznę wolną p o b ł o g o s ł a w P a n i e" (Boże, cos Polskę) Wyrazna aprobata narzuconego bagnetami Armii Czerwonej systemu komunistycznego w Polsce
 Stwierdzenie Redakcji "Echa Tygodnia", podzielające opinie p Karoliny Jankowskiej o tym, że towarzysz KTT (Krzysztof T Toeplitz) "już od pewnego czasu stał się człotowym autorem politygodnika "Związkowiec", który z wyraznym zacięciem przedrukowuje jego felietony!"
 Smutne to jest, ale niestety prawdziwe (b h)

**PRAGNIESZ STAC SIĘ WŁASCICIELEM
 DOMU,
 DOMKU LETNISKOWEGO?
 STAN SIĘ NIM PRZY POMOCY
 NAJWIĘKSZEJ NA SWIECIE PARAFIALNEJ**

**CREDIT UNION
 SW STANISŁAWA I
 SW KAZIMIERZA
 KTORA OFERUJE
 NA POWYZSZE CELE
 TRZY TYPY HIPOTEK,**

**O ZMIENNYM
 OPROCENTOWANIU — 11%
 ZAMKNIĘTE — 11%
 OTWARTE — 12%**

**WSZYSTKIE
 UBEZPIECZONE
 NA ZYCIE
 DO SUMY
 \$ 30 000 00**

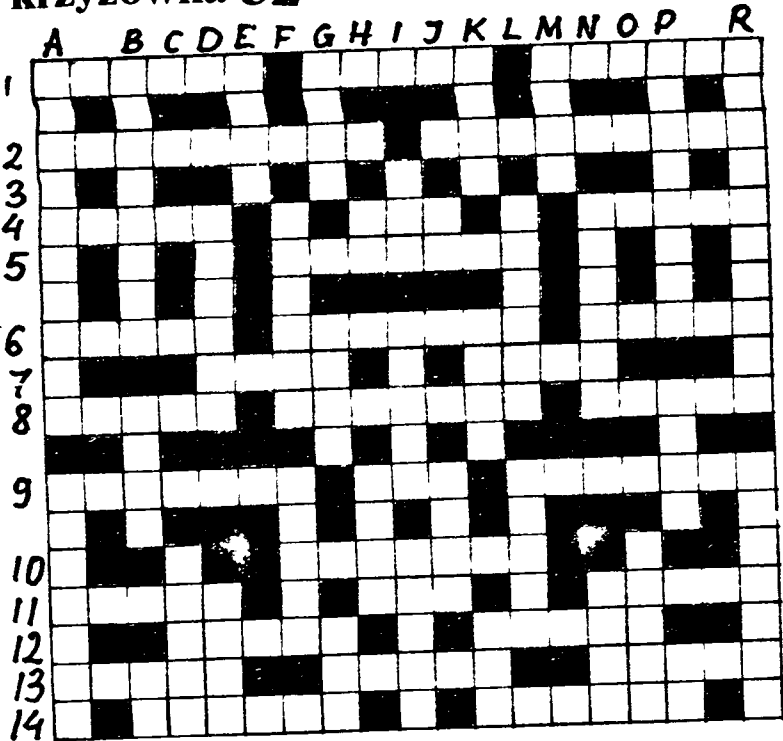
**CREDIT UNION
 SW STANISŁAWA
 I SW KAZIMIERZA**

220 Roncesvalles Ave
 tel 537 2181

2987 Bloor Str W
 tel 236-1225

12 Denison Ave
 tel 863 0996

krzyżówka 52

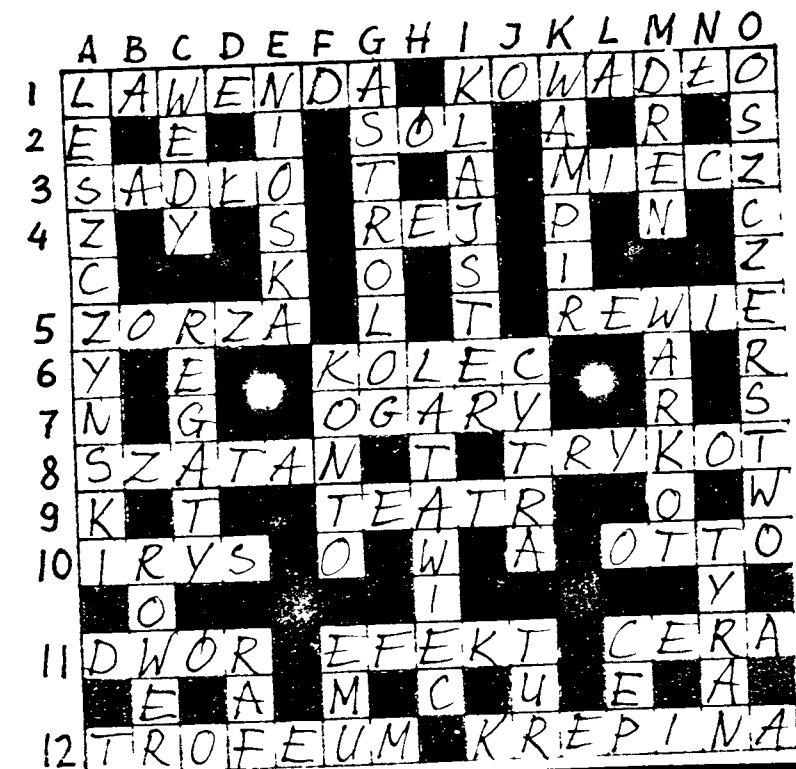

Pozomo

- 1-A rzymski pojazd
- 1-G gospodarz na Podhalu
- 1-M przeciwnik biblijnego Dawida
- 2-A zginął w zamachu w Sarajewie
- 2-J ąwiacja
- 4-A rodzaj pieczywa
- 4-H organizacja ukraińska w latach międzywojennych
- 4-N znak obniżenia dźwięku o pół tonu
- 5-F chrześcijańska świątynia
- 6-A zamknięty cudzysłowem
- 6-F sowiecki konstruktor lotniczy
- 6-N współtworzą słąski krajobraz
- 7-D czepia się psiego ogona
- 7-K firma samochodowa
- 8-A ośmiennne zaświadczenie o nadejściu przesyłki
- 8-F grabież
- 8-N cyrkowa scena
- 9-A teatrzyk o lekkim repertuarze często satyrycznym
- 9-H ulubione słowo botanikawca
- 9-L bije się w niej monety
- 10-F pracownik kasyna gry
- 11-A imię żeńskie
- 11-H zmarły chiński przywódca
- 11-N owacje
- 12-C domek z lodu
- 12-K tryka
- 13-A część zasowy
- 13-G drzewo owocowe
- 13-N powstaje na skutek zadymki śnieżnej
- 14-B uczucie bliskie miłosterdziu
- 14-K czteroczęściowy utwór instrumentalny

Pionowo

- 1-A ruch dzięki,ktoremu powstały wyznania protestanckie
- 1-B muzyk kierujący zespołem
- 1-E żeńskie imię rosyjskie
- 1-G dzwicząca tarcza
- 1-K najmniejsza część pierwiastka
- 1-M przenoszą cechy dziedziczne
- 1-P Konstantynopol
- 1-R jaskiniowiec
- 3-I nony

**Szukamy
 kolporterów
 Echa Tygodnia**

**w polskich
 skupiskach
 w Kanadzie**

**Płacimy \$ 30 za
 100 sprzedanych
 egzemplarzy.**

**Nasz adres i telefon Patrz
 str 2 tego numeru, z lewej
 strony z góry**

- 4-D zwierciadło
- 4-F pojazd jednosładowy
- 4-H układ Tokio-Berlin-Rzym
- 4-J symbol chem niku
- 4-L ptak śpiewający
- 4-N miejsce zryte przez dziki lub zwinęta lina
- 6-G skwar
- 6-I w żołnierskim bucie
- 6-K kolonia grecka - miasto w Azji Mniejszej (w starożytności)
- 8-B dawniej w chałupie czarna i biała
- 8-P tytuł władcy w wielu krajach Zatoki Perskiej
- 9-A maszyna budowlana
- 9-F miasto w Japonii

- 9-H liczne zbiegowisko
- 9-J grecka muza historii
- 9-L jej liscie dla jedwabnika
- 9-R zamek pochodzenia mauretańskiego w miastach Hiszpanii
- 10-C dowod nieobecności na miejscu przestępstwa
- 10-I kolek
- 10-Śszata liturgiczna
- 11-D kamień polszlachetny
- 11-N placówka wojskowa
- 12-G czasem staje w gardle
- 12-K rodzaj głosu męskiego
- 13-B w pasiece
- 13-P organizacja paramilitarna w Niemczech w latach międzywojennych

STRONY BOLKA i LOLKA

Redaguje
**LESZEK
MECH**

“POLONIA REVIEW”

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY
NADAWANY W DZIELNICY
PARKDALE I ETOBICOKE

WTORKI GODZINA 7 30 wieczorem
SRODY GODZINA 11 30 rano
PIATKI GODZINA 7 30 wieczorem

Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia Polonii
Kanadyjskiej “Polonia Review” jest niezależnym
polskim programem niepodległościowym

“Pani Jadwiga”

Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville
od godziny 1 do 2 w każdą sobotę
Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty
przyjmuje się telefonicznie - 691-8789

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05
od poniedziałku do piątku włącznie.

ze stacji CHIN FM 100 7
tel. 531-9991

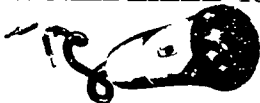
Prowadzi Karola Kęsik.

Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze.
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe
i wszelkie komunikaty

TRZY RAZY W TYGODNIU

PROGRAM RADIOWY POLONEZ

W PIĄTKI 9.00-10 00 1250 AM
w soboty 3.30-4.30 1250 AM CHWO
W NIEDZIELE 10 30-11:30 a.m. 1190 AM CJMR

ADRES REDAKCJI POLONEZA
2120 BLOOR st W
MAREK J GOLDYN TORONTO, ONT M6S 1M8
PRODUCENT TEL (416) 762-7401

“RADIO VICTORIA”

od 10:30 a.m. do 11:00 a.m.

w NIEDZIELE
na stacji WHLD 1230 AM.

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

• PONTIAC, BUICK, CADILLAC
Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS
pożyczka na samochód
Specjalizujemy się w otrzymaniu
pożyczki na samochód
dla nowo przybyłych

Minimalna wpłata
Niskie miesięczne spłaty

Po kupno zgłaszajcie
się do naszego polskiego przedstawiciela.

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko

ARNOLD PENK

(Wyróżniony przez GM jako „Senior master salesman”).
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW
LUB UBEZPIECZEŃ PROSZĘ DZWOŃC 964-3211 LUB DO
DOMU W KAŻDYCH GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC
NAZWISKO I NUMER TELEFONU

832 BAY ST., TORONTO (przy College St.)

UWAGA!

Kolosalna wyprzedaz modeli 83
Ogromne zniżki!

PAMPALINI i SŁOŃ

Helikopter obniżył lot nad polaną Pilot otworzył drzwiczki kabiny i butem lekko popchnął gruby worek Spojrzał w dół Pakunek trafił prosto w namiot i rozplaszczyl go na ziemi

- O mamma-mia - westchnął przebudzony Pampalini - Znowu poczta

Na czworakach wypętl z robitego namiotu Helikopter odleciał W trawie leżał wypchany worek Mysliwy zaczął przeglądać listy

- O donna Klara! Wszędzie powtarza się jedno i to samo prosimy o schwytanie indyjskiego słonia Za białego płacimy podwójnie

- Pampalini usmiechnął się - Podwójna zapłata to najlepszy środek pobudzający łowcę zwierząt do błyskawicznego działania.

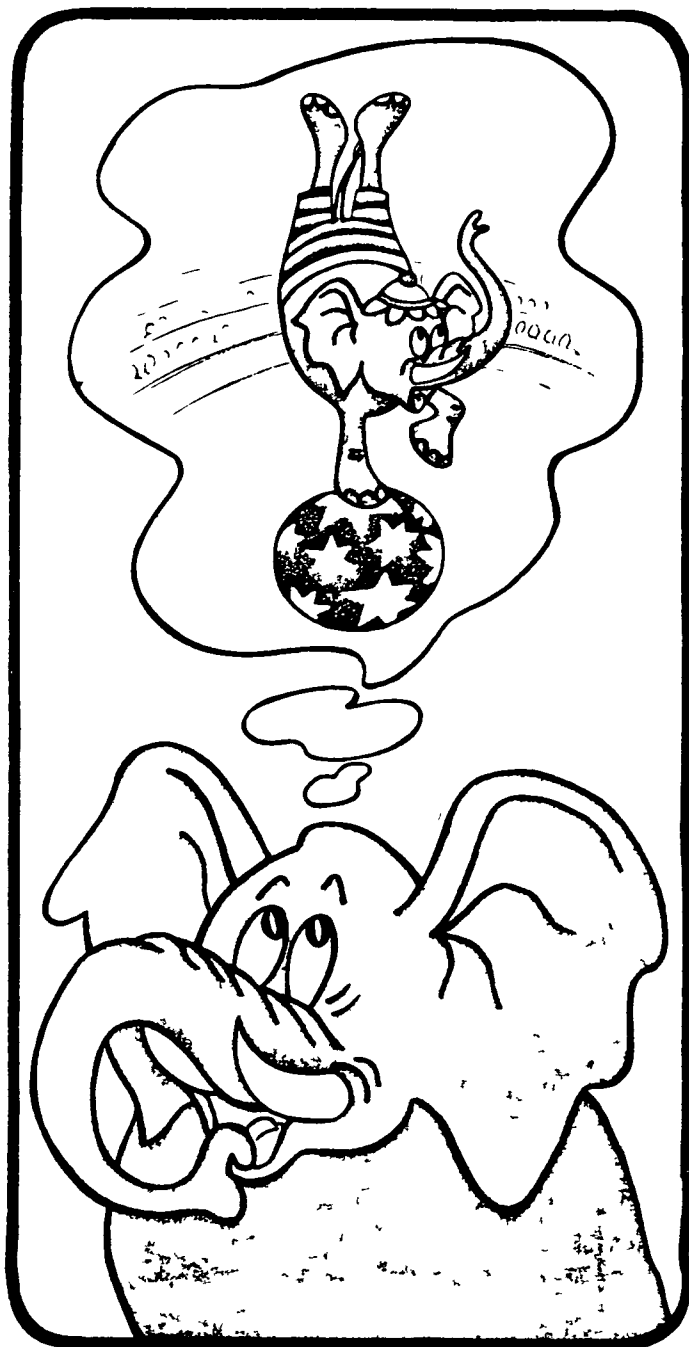
Pod namiotem odszukał lunetę i wspiął się na wierzchołek drzewa rosnącego na polanie Z radości podskoczył i spadł na niższą gałąź W pobliżu pasło się stado olbrzymich zwierząt

- O donna Klara! Same szare W tej sytuacji nie mam wyboru i zastawiam pułapkę na pierwszego z brzegu

Najbliższe zwierzę leżało w wysokiej trawie. Poobiednia drzemka olbrzyma ucieszyła Pampalini

- Długi i spokojny sen po posiłku na pewno wpływa na dobre samopoczucie Wazna jest jeszcze treść samego snu, ale słoniom marzy się zawsze jedno rola gwiazdy na cyrkowej arenie Zwierzęciu wystarczy pokazać bilet do cyrku i pojedzie za tobą jak tresowany piesek

Pampalini spośród bagazy wybrał dwie rzeczy dużą gumową piłkę i mały woreczek z tabaką Piłkę nadmuchał do rozmiarów balonu, umiescił obok drzemającego słonia Szczyptą tabaki posypał czubek trąby zwierzęcia Otrzeptał dłonie i cofnął się kilka kroków Palcami zatkał uszy Gwałtownie kichnięcie olbrzyma miało siłę grzmotu Pampalini chwilę poczekał i lekko wskoczył na piłkę Słoń otworzył jedno oko i momentalnie rozbudził się

Na kolorowej piłce ujrzał balansującego Pampaliniowego Zwierzęciu wydawało się, że to sen trwa jeszcze Potrząsnął głową, lecz obraz nie zniknął Usmiechnięty artysta nadal popisywał się gimnastyką Nagle Pampalini zeskokczył i gestem ręki wskazał na piłkę Słoniowi nie trzeba było powtarzać zaproszenia W jednej chwili stanął na nogach, odbił się od ziemi i wskoczył na piłkę TRAAACH!

Gumowa powłoka nie wytrzymała tak wielkiego ciężaru Oszołomiony olbrzym leżał na grzbiecie i bezradnie przebierał nogami w powietrzu Pampaliniemu chciało się śmiać i płakać jedno-

czesnie Próbował obrócić olbrzyma na bok, ale nie mógł nawet go poruszyć Wreszcie słoniowi udało się podnieść Z pogardą popatrzył na myśliwego, trąbą pochwyił pękniętą piłkę i odrzucił daleko Po wysapaniu złości ruszył ku pobliskiej rzece

- O mamma-mia, zupełnie klops - jęknął Pampalini i szybko pobiegł śladem olbrzyma - Kochany słoni, niech cię nie zraża drobne niepowodzenie Masz moje słowo, że czeka na ciebie wielka kariera Cały świat będzie podziwiał twoje występy Słyszysz mnie, kochany słoni?

ciąg dalszy nastąpi

Nowe bajki

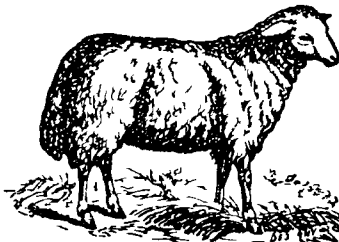
WILK I OWIECZKA

Wilk wybrał się na wycieczkę i święcie sam sobie przyrzekł, że nie zaczepi nikogo, nawet gdy spotka owieczkę to słinkę przelknie najwyżej i dalej podąży drogą

- Tym razem barany, owce, nie zwiódą mnie na manowce! -

To rzekłszy wyprzeżył uszy i prosto przed siebie ruszył Patrząc na zagle chmurek minął dolinkę, pagorek, aż dotarł nad gorską rzeczkę I tutaj spotkał owieczkę Na widok wilka drząc cała owieczka zbaraniała

Wilk pamiętając o słowie szybko odwrócił głowę - A kysz! A kysz, pokuso! Przepadnij! Zgin! Uciekaj! -

Owieczka nie wierzy uszom Wilka poznaje z głosu, lecz żeby mowić w ten sposób Prawdziwy chwilk nie czeka tylko do gardła skacze A ten postępuje inaczej Wbrew swojej wilczej naturze A jeśli to ktos w przebraniu

Na przykład w wilczej skorze przyszedł jeden z baranów, który przestraszył pragnie małe, bezbronne jagnie

- O bratku! Mnie nie oszukasz, Nie uda ci się ta sztuka, wystarczy krociutka chwilka

To mówiąc owca do wilka bez lęku podchodzi blisko i skórę podnieść próbuje co siły ciągnąc za uszy Zamknęło oczy wilczyśko, lecz ból coraz większy czuje Siąd sprawą jest oczywistą, jedna sekunda katuszy zmieniła sceneryę całą Wilk przestał być turystą Z owieczki nic nie zostało

A moral tej opowiesci jest krotki w słowach i w treści niech się nikomu nie zdaje, że łatwo zmienić zwyczaję, że wilk byc może motylikiem Wilk zawsze zostanie wilkiem

SPORT SPORT

Siatkarze wicemistrzami Europy!

Moje pytanie z poprzedniego numeru "Echa" czy Polska siatkówka wroci do światowej czołówki? doczekało się odpowiedzi twierdzącej

POLSKA Lech Łasko, Andrzej Martyniuk, Zbigniew Zielinski, Waclaw Golec, Tomasz Wojtowicz, Wojciech Drzyzga oraz Włodzimirz Nalazek, Ireneusz Kłos, Krzysztof Stefanowicz Nie grali w tym meczu, ale też zdobyli srebrne medale Piotr Koczan, Janusz Wojdyga i Jacek Rychlicki

SOWIETY Szkurichin, Sawin, Zajcew, Sorokaljet, Loor, Panzenko oraz Sielwanow, Sapiega Dillenborg Sędziowali Marti (Francja) i Muhle (RFN)

Pierwszy set zupełnie bez historii, tylko 15,5 minuty Polacy w wymianie ciosow zdecydowanie ustępowali drużynie sowieckiej. Nie pomogły żadne zmiany (Nalazek za Zielinskiego, Kłos za Golca), żadnej tajnej broni nie zauważono **3 15'** Drugą partię nasi rozpoczęli zostką Kłos, Martyniuk, Wojtowicz, Łasko, Drzyzga, Nalazek Trochę to pomogło, ale nie za wiele Set był dłuższy od poprzedniego o 9 minut, walka trochę ostrzejsza

Trzeci set Sowieci znakomicie bronią w polu, kontratakują, blokują, 6 1 dla nich Wreszcie nasi się budzą, grając teraz znacznie lepiej przy siatce, ofiarnej w obronie. Nareszcie równa walka Remis 6 6, atak Golca, który gra za Łaskę i 7 6, blok Martyniuka 8 6, atak Drzyzgi bo skosie 9 6 Teraz zespół sowiecki zaczyna się gubic, tryby tej maszyny też się zacinają jak dobrze przycisnąć Ale długo to nie trwa, lecz nasi już są w transie, walczą i to jak! Drużyna Platonowa zdobywa przewagę po ostrych atakach Szkurichina i Sielwanowa Przeważa 11 9, Golec pięknie ataku-

je, potem Wojtowicz - remis 11 11, blok Nalazka 12 11 dla Polski Gry Polakow nie trzeba się już wstydzic Nalazek zdobywa trzynasty punkt, Martyniuk czternasty, chwilę potem Kłos wygrywa seta 29 minut i 15 11

Czwarta partia Cała nasza zostka z Golcem zamiast Łaski gra początkowo bardzo dobrze Ostry boj o każdy punkt 2 2, 3 2, 3 3, potem jednak dokładniejsi i robiący mniej błędów siatkarze Sowietow zdobywają coraz większą przewagę Set przegrany do 9 1 mecz 1 3

Drużyna Huberta Wagnera przegrała wprawdzie 1 3 ostatni mecz z Sowiecami, ale zwyciężyła we wszystkich poprzednich spotkaniach

Droga do wicemistrzostwa Europy nie była łatwa, nasi grali dość nierówno, częstowali nas dreszczowcami, jakie się mogą snic po nocach W Suhl w eliminacjach 3 2 z Francją, 3 1 z Włochami, 3 2 z Rumunią Co mecz - to drama Potem w finale w Berlinie 3 1 z NRD, także dramatyczne 3 2 z Bułgarią, 3 0 z CSRS i 1 3 z Sowiecami Tylko jedna przegrana w turnieju-maratonie, przegrana zresztą z nie byle kim - mistrzem olimpijskim i świata Serdecznie gratulujemy siatkarzom i trenerowi wicemistrzostwa Europy Przymnijmy, że to już piąty tytuł wicemistrzowski, wywalczony przez Polakow w ME

Rozpoczęło się w 1975 roku w Belgradzie (drużynę wówczas także prowadził Wagner), a potem były srebrne medale na kolejnych mistrzostwach Europy Ta piękna seria nie została więc przerwana

Trzecie miejsce i prawo gry w styczniowym turnieju kwalifikacyjnym o jedno, ostatnie już miejsce w olimpijskich zawodach 1984 wywalczyli siatkarze Bułgari Kolejne lokaty w finale 4 Włochy, 5 CSRS, 6 NRD

* Na odbywającym się w Vancouver turnieju tenisowym Wojciech Fibak uległ w meczu pocieszenia Torontozcykowi Glennowi Michibata 3 6, 3 6 Kanadyczyk rozegrał najlepszy mecz w swojej dotychczasowej karierze Poprzednio obaj ci tenisisci zostali wyeliminowani z turnieju przez Roscoe Tannera i Jimmy Connorsa

* Opublikowano listy najlepiej zarabiających tenisistów obliczając sumy wygrane w dotychczasowej karierze przez graczy którzy nadal grają zawodniczo

- 1 Ivan Lendl \$1,188,478,
- 2 Guillermo Vilas \$619,635,
- 3 John McEnroe \$611,981,
- 4 Mats Wilander \$335,912,
- 5 Jimmy Connors \$328,647,
- 6 Tomas Smid \$326,247,
- 7 Brian Teacher \$290,798,
- 8 Yannick Noah \$265,669,
- 9 Kevin Curren \$265,452,
- 10 Bill Scanlon \$259,372,
- 11 Jimmy Arias \$255,582

- 1 Martina Navratilova \$1,185,697,
- 2 Chris Evert Lloyd \$323,686,
- 3 Andrea Jaeger \$236,621,
- 4 Pam Shriver \$214,529,
- 5 Wendy Turnbull \$155,425,
- 6 Sylvia Hanika \$139,375,
- 7 Kathy Jordan \$134,099,
- 8 Jo Dune \$131,659,
- 9 Billie Jean King \$131,633,
- 10 Andrea Temesvari \$125,576

Tennis

Dobrze licytowali

WENECJA XVII międzynarodowy festiwal brydza sportowego przyniósł Polakom duże sukcesy Wśród 598 par trzy czołowe lokaty przypadły naszym reprezentantom Pierwsze miejsce zajęła para stołecznego Marymontu, Maciej Nalberciak i Artur Rutkowski, drugie przypadło Jackowi Romanskiemu (Marymont) i Krystianowi Rudo (Spojnia W-wa), a trzecie - Piotrowi Gawrysiowi (Czarni Słupsk) i Apolinaremu Kowalskiemu (budowlani Poznan) Sukcesem jest także 12 miejsce w tym turnieju pary kobiecej Jadwiga Frenkiel (Spojnia) - Wilga Zakrzewska (Hutnik W-wa)

Wśród 100 teamow triumfowała reprezentacja Włoch w b silnym składzie Beladonna - Garozzo, Franco - de Falco, a trzecie miejsce zajęli brydzyści krakowskiej Wisły Aleksander Jezioro, Wit Klapper, Andrzej Marczykiewicz, Andrzej Wilkosz i Adam Zimnielski

W czołówce turnieju mikstow były także dwie polskie pary Wilga Zakrzewska i Włodzimirz Ilnicki (Marymont) zajęli trzecie miejsce, zaś Ewa Harasimowicz i Piotr Gawrys (Czarni Słupsk) - czwarte

Ogłoszenia

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Konta depozytowe 7 % rocznie
Specjalne konta depozytowe 6 1/4 % rocznie
(minimalny depozyt \$5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)

3-miesięczne certyfikaty .. 8 % rocznie
6-miesięczne certyfikaty .. 8 1/2 % rocznie
1-letnie certyfikaty .. 9 1/2 % rocznie
3-letnie certyfikaty .. 10 % rocznie

3-letnie certyfikaty
Non-redeemable ... 11 1/2 % rocznie
RRSP i RHOSP 9 1/2 % rocznie
Pozyczki personalne .. 14 1/2 % rocznie
Hipoteki .. 13 1/2 % rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz SOBOTY od 10 do 12.30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

THUNDER BAY
PACZKI DO POLSKI

MORSKIE \$ 1 80
LOTNICZE \$ 4 15

The Right Fit 126 N May Street
Tel 622 - 2571

Masz mało gotówki
A MARZYSZ O KUPNIE
DOMU
ZADZWOŃ NA NUMER

622-9533
BOHDAN
STARUSZKIEWICZ
w X DE LIMA REALTY
pokaze ci, że jest to
MOZLIWE! 51-62

CHIŃCZYCY

NAPIERAJA

SZANGHAJ Podczas Narodowych Igrzysk Chyńskich w Szanghaju Zhu Jianhua poprawił swój rekord świata w skoku wzwyż o centymetr, uzyskując wynik 2 38 m Dwudziestoletni zawodnik zaliczył tę wysokość w drugiej próbie, przeskoczywszy poprzednio 2 26, 2 30 i 2 34 Po ustanowieniu rekordu - bez powodzenia atakował 2 40 Poprzedni rekord padł 11 czerwca w Pekinie Zhu zajął na mistrzostwach świata w Helsinkach trzecie miejsce z wynikiem 2 29

mach Continuing Education Studies, 10-tygodniowy kurs ćwiczeń relaksowo koncentrujących wzorowanych na jodze który prowadzi b. znany specjalista polski prof. X. leusz Pasek

Prof. Pasek referował polski, pionierski w tym zakresie, dorobek naukowy na światowym Kongresie Medycyny Psychosomatycznej w Montrealu w 1981 r a obecnie wykłada Oriental Relaxation Strategy na University of Toronto Zgłoszenia należy kierować School of Physical and Health Education U of T Tel 978-4810, 978 3448 Liczba miejsc ograniczona

Jesli masz problemy z wrzodami, nadkwasotą żołądka lub niestrawnością, oraz wszelkimi ropieniami ran ciętych lub wyrzutami na skórze mozesz uzyskac porade, dzwoniąc na numer telefonu w Toronto 654-1203 Prosic Annę 50-62

AGATA FUR

Futra, kapelusze, nowe i okazjne Renowacje, czyszczenie Wysylam do Polski Wl Halna KOZŁOWSKI 366 Mayor Str suite 414 Montreal Tel (514) 845-0508

Konferencja
na temat
POKOJ — POCZĄTKIEM
LUZKIEJ POTĘGI
odbędzie się 15 października 1983 o godzinie 7 wieczor w OISE, 252 Bloor St West, w Toronto Organizuje Brama Kumarys World Spiritual University Blizsze informacje tel 537-3034

YOGA DLA POLAKOW

University of Toronto School of Physical and Health Education organizuje od października, w ra

- ▲ Legia — Wisła 4 2
- ▲ Ruch — Widzew 0 0
- ▲ ŁKS — Bałtyk 2 1
- ▲ Pogon — Śląsk 2 1
- ▲ Cracovia — Lech 1 0
- ▲ Górnik Z. — Zagłębie 2 0
- ▲ Gornik Włb — Motor 2 0
- ▲ Katowice — Szombierki 3 1

TABELA I LIGI

1. Widzew Łódź	5	4	0	14 4	13-3
2. Lech-Poznań	7	0	3	14 4	12-5
3. Górnik Wałbrzych	6	1	2	13 5	20-8
4. Pogon Szczecin	6	1	2	13 5	17-8
5. Ruch Chorzow	5	2	2	12 6	12-10
6. Legia Warszawa	4	3	2	11 7	14-11
7. Górnik Zabrze	3	4	2	10 8	10-8
Motor Lublin	4	2	3	10 8	10-8
9. ŁKS Łódź	3	2	4	8 10	9-17
10. Szombierki Bytom	3	1	5	7 11	8-11
11. GKS Katowice	3	1	5	7 11	16-21
12. Cracovia	1	4	4	6 12	7-11
13. Śląsk Wrocław	2	2	5	6 12	12-17
14. Zagłębie Sosnowiec	0	5	4	5 13	5-14
15. Bałtyk Gdynia	1	2	6	4 14	8-14
16. Wisła Krakow	0	4	5	4 14	9-20

TABELA

GRUPA I

1. Gwardia — Zagłębie L 0 0	5	Motor-Jelcz	9 7	7-5
2. Odra W — Stilon 1 0	6	Lechia	8 6	11-3
3. Zagłębie Włb — Odra O 1 1	7	Olimpia E	8 8	4-6
4. Piast — Olimpia P 0 1	8	Piast	8 8	6-9
5. Chemik — Victoria 2 1	9	Arka	7 9	8-8
6. Olimpia E — Moto-Jelcz 1 0	10	Stilon	7 9	9-11
7. Celuloza — Lechia 1 0	11	Victoria	7 9	7-9
8. Stal Stocznia — Arka 1 1	12	Zagłębie Włb	6 10	13-14
9. Olimpia P	12 4	Odra O	6 10	9-12
10. Stal Stocznia	11 5	Zagłębie L	6 10	6-14
11. Odra W	11 3	Gwardia	5 11	7-8
12. Chemik	10 6	Celuloza	5 11	5-11

II LIGI

GRUPA II

1. Hutnik K. — Hutnik W 3 3	5	Hutnik W	9 7	12-9
2. Błękitni — Stal M 0 1	6	Stal M	9 7	6-4
3. Bron — Resovia 2 2	7	Polonia	9 7	10-9
4. Stal St W — Włokniarz 0 0	8	Włokniarz	9 7	6-5
5. Jagiellonia — Rakow 1 0	9	Iskopol	8 8	6-9
6. Iskopol — Radomiak 1 1	10	Rakow	7 9	7-5
7. Wisła — Korona 0 0	11	Resovia	7 9	9-8
8. Górnik — Polonia 2 1	12	Hutnik K	7 9	9-10
9. Korona	11 5	Bion	6 10	7-11
10. Wisła	10 6	Jagiellonia	6 10	6-13
11. Górnik	10 6	Stal St W	5 11	5-9
12. Radomiak	10 6	Błękitni	5 11	4-9

SPORT SPORT

Srebro

Tylko nestor polskich zapasników Andrzej Supron stanął na podium zakończonych w Kijowie mistrzostw świata zapasników w stylu klasycznym. Dotychczas zapasnicy przyzwyczajali nas do większej liczby medali. Do decydującego pojedynku przystąpił Supron w trudnym momencie. Jego przeciwnikiem był młody, 20-letni reprezentant Sowiec Michał Mamiaszwili. Wiadomo było, że będzie walczył jak lew - aby podreperować przed własną publicznością mocno nadwątloną do tego momentu reputację Sowiec - tylko jeden zdobyty złoty medal to klęska dla takiego potentata sportowego. O wszystkim zdecydowała, fatalna dla naszego reprezentanta, 45 sekunda. Mamiaszwili skontrował Suprona, wykonał rzut z wysoką amplitudą i zdobył 4 punkty. Później obaj dorzucili jeszcze po punkciku, co nie mogło już zmienić rezultatu. Polak przegrał. Nie ma szczęścia do IO i MSW - tylko w San Diego w 1979 zdobył tytuł mistrzowski, mimo że w ME robił to wielokrotnie. A przecież pokonał tylu znakomych rywali. Po wolnym losie 12 0 z Robinsonem Konaszewiczem (Izrael), położył na łopatkach Jima Andre (USA), wygrał 4 0 z Rogerem Tallrothem (Szwecja) i pokonał swego "mola", czyli Stefana Rusu (Rumunia). Na drodze do złota stanął najmłodszy z przeciwników, ale najlepszy. W jeszcze gorszym aniezi Polacy nastroszyli opuszczając Kijów Węgrzy, którzy błyszczeli na ME - zaledwie jeden brąz. To, co działo się w drugim i trzecim dniu zapasniczych mistrzostw świata w stylu klasycznym, jawi się jak najczarniejszy sen. Zaczynamy od **Andrzeja Maliny** w wadze do 82 kg. Zgodnie z przewidywaniami pokonał przez przewagę techniczną Kanadyjczyka Luisa Santere'a. Później trafił na słynnego Iona Draice (Rumunia). Obojętne, czy do Draicy wychodził poprzednio Jan Dołgowiec, czy ostatnio Andrzej Malina, w polskim obozie zawsze można było zaobserwować olbrzymią nerwowość. A jednak po ostatnim ich spotkaniu w Budapeszcie - wierzyliśmy, że mimo porażki kompleks

Andrzeja

Rumuna został przełamany. Nic z tego! Andrzej Malina, podobnie jak podczas ME, narzucił swój styl walki i po wykonaniu dwóch wozków (niestety z podporządkowaniem, a więc za jeden punkt) prowadził 2 0. Fenomen Draicy polega jednak na kapitalnym wręcz opanowaniu sztuki blokowania. Tylko od kompletnego sędziowskiego zależy, czy jego rywal dotrwa do ostatniego gongu. Malina, pomny nauki z Budapesztu, kiedy to dał się skontrować rywalowi, walczył spokojnie, zwłaszcza że prowadził 2 0. Sędziowie natomiast - również ze stoickim spokojem - szafowali ostrzeżeniami. Choc Draica nie zdobył ani jednego punktu, on właśnie w ich ocenie był bardziej aktywny. 23 sekundy przed końcem drugiej rundy Polak został zdyskwalifikowany i ze łzami opuścił matę. Myśleliśmy przynajmniej, że będzie walczyć o brązowy medal. Nic z tego! Oto bowiem o olbrzymią niespodziankę postarał się Lennart Lundell (Szwecja), zwyciężając Rumuna 4 3. A przecież Szwed do jednej bramki przegrał z naszym reprezentantem. Zwycięstwo Szweda zepchnęło na drugie miejsce w grupie Draice, a dopiero na trzecie Malinę (gdy przegrał przez dyskwalifikację z Draicą i otrzymał za ten pojedynek 0 punktów). Koniec marzeń o medalu. W walce o piąte miejsce Malina bez problemów pokonał Siegfrieda Seibolda (RFN) 7 1.

Niestety, nie tylko w przypadku Maliny o pozycji Polaka w grupie decydowali rywale. Taką samą sytuację mieliśmy w wadze 68 i +100 kg. **Jerzemu Kopanskiemu** (68 kg) po porażce z mistrzem świata i Europy Gienadijem Jermilowem (0 3) wystarczyło wygrać walkę o medal brązowy i stanąć na podium. Nic z tego! O wielką niespodziankę postarał się bowiem Irancyk Muhammad Bana. Polak wygrał z nim 4 2 i chyba nikt się nie spodziewał, iż tak nagle zwycięstwo pozabawi katowiczana medalu. Tak, tak bowiem Bana wszedł dzięki punkcikowi zdobytemu z Kopanskim jako trzeci do finałowej rozgrywki i tu musiał się spotkać z Jermilowem.

SUPRONA

Musiał przegrać! Jermilow, to przecież bodaj najsilniejszy punkt ekipy sowieckiej. W Kijowie Jermilow przegrać nie może! A jednak? Irancyk wygrał 4 2 i podobnie jak Lundell w 82 kg Draice, zepchnął Jermilowa na drugie, a Kobanskiego na trzecie miejsce w grupie (i tym razem zdecydował o kolejności jeden punkt). Gdyby bowiem Kobanski zdobył go w walce z Jermilowem, byłby pierwszy w grupie Bana, wykonany pojedynkiem z Jermilowem, został zdeklasowany przez Tapio Sipilaa (Finlandia), a Kopanski nawet nie wiedział, że jego walka o piąte miejsce została przyspieszona i pojechał do hotelu. Walkowerem wygrał w tej sytuacji Kanadyjczyk Douglas Yeats.

A inni? Mistrz świata w wadze 62 kg **Ryszard Swierad** zwyciężył 12 8 Guentera Reichelta (NRD), następnie przez przewagę techniczną pokonał Ozgura Allatnema (Turcja), w trzeciej rundzie miał wolny los, a w kolejnej 5 0 wypunktował mistrza olimpijskiego z Moskwy Stylianosę Migiakisa (Grecja).

Z Bułgarem Ziwo Rangelowem miał walczyć dopiero w niedzielę 25 bm organizatorzy przyspieszyli jednak program i zupełnie zaskoczony i słabo rozgrzany Polak przegrał do jednej bramki z Bułgarem 4 14. W walce o piąte miejsce pokonał Bemda Gabriela (RFN).

W 52 kg **Roman Kierpacz** pokonał 12 0 Jeffa Clarke'a (USA), przegrał 1 5 z mistrzem świata Benurem Paszajanem (ZSRR). Kolejna porażka, tym razem z Bułgarem Lubomirem Czekowem 4 9 zepchnęła go na trzecie miejsce w grupie. W pojedynku o piąte w turnieju pokonał Japonczyka Atsuję Miyahare. **Piotr Michalik** w 57 kg przegrał w IV rundzie z Kamilem Fatkulinem (ZSRR) 1 10 i pogrzebał medalowe szanse. Nie liczyliśmy specjalnie na **Bogusława Dąbrowskiego** w 90 kg. Wolny los, później przegrał po słabej walce z Mickiem Houckiem (USA), a został wyeliminowany przez Ilię Matei (Rumunia) 4 6. Nie zajął piątej lokaty najlepszy **Krzysztof Mudrecki**, który przegrał z Węgrem Csabą Vadosem 3 6.

Europejska superliga w tenisie stołowym

Polscy tenisisci stołowi nie mogą przełamać Anglików, z którymi nie wygrali jeszcze żadnego oficjalnego meczu. Przed rokiem w Warringtonie prowadziliśmy w spotkaniu superligi 3 2, lecz ulegliśmy rywalom 3 4. W środę w Hali Ludowej, gdzie zgromadziło się ponad 2 tys widzów, Polacy znow doznali porażki 3 4 w europejskich rozgrywkach, choć tym razem mecz był zacięty (trwał 2 45 godz.) i emocjonujący. Nasi reprezentanci zdołali pokonać nie zwycięzonego dotychczas przez nich (Andrzej Grubba - 4 porażki, Stefan Dryszel - 2), 16-letniego wicemistrza Europy juniorów, **Carla Preana**. Używa on dwóch różnych okładzin na rakietce, gra destrukcyjnie, czego

tak bardzo biało-czerwoni nie lubią.

Przy stanie 3 3 do stołu stanął Andrzej Grubba, obecnie nr 10 w Europie i stary wyga, 28-letni Desmond Douglas (nr 4 na kontynencie). Polak nie raz wygrywał z szesciokrotnym mistrzem Anglii, czarnoskórym (urodzony na Jamajce), leworęcznym zawodnikiem Borussia Duesseldorf. Pokonał go między innymi w ubiegłorocznym spotkaniu o punkty w superlidze. We Wrocławiu, choć gorąco zagrzewany przez publiczność, nie dał rady. W pierwszym secie prowadził 13 12, po czym przegrał pięć kolejnych, własnych piłek serwisowych. Od tego momentu jakby stanął, przestał wierzyć w możli-

wosc wygranej. Inna sprawa, że Douglas wciąż reprezentuje najwyższą światową klasę i aby go pokonać, trzeba być w superformie.

Najwięcej emocji dostarczył pojedynek Dryszel - Prean. W pierwszym secie z 6 9 nasz reprezentant wyciągnął na 13 12 i w koncowce właściwie rozbił szczuplego okularnika, który zupełnie nie wygląda na sportowca, raczej na zahukanego prymusika. W drugim secie Dryszel przegrywał 1 12, by w mgnieniu oka przestoczyć się w zupełnie innego gracza. Wyciągnął na 12 13, a następnie zwyciężył 21 19. Wynik spotkania brzmiał wówczas 3 3. O wyniku ostatniego pojedynku wieczoru państwo już wiecie.

Kącik handlowy

INSURANCE
AUTO • HOME • BUSINESS
FOR LOWER RATES
COMPARE BEFORE
YOU BUY OR RENEW
CALL Victor W Krupowicz
Westown Real Estate & Insurance Ltd
268 Roncesvalles 533-8573

DIVORCE AID
K BELDOWSKI
Rozwód \$155
226 Queen St W suite 200
Toronto, Ont M5V JZ6
tel (416) 598-1127

POLSKA KUCHNIA
NA MIEJSCU I NA WYNOS
Bogaty wybór smacznych dań
Przyjmujemy zamówienia
na wesela, "showery", chrzciny
i wszelkie inne uroczystości
ANNA'S ROASTERIA
2340 Dundas St W
TEL 536-0601

jolanta interiors
- POLSKA FIRMA
SPECJALIZUJĄCA SIĘ W ARCHI-
TEKTURZE WNĘTRZ UDZIELI CI
PRADY JAK URZĄDZIĆ GUSTOW-
NIE I WYGODNIE TWOJE MIESZ-
KANIE LUB DOM
POSIADAMY BOGATY WYBÓR
TOWARÓW IMPORTOWANYCH
Szeroki asortyment prezentów na każdą
okazję
2368 Bloor Str W, Toronto,
Ont M6S 1P5 tel 762 9638

SPRZEDAŻ
Sprzedam tanio mieszkanie
własnościowe (3 pokoje z
kuchnią) w Warszawie oraz
dom letniskowy z dużą
działką nad Piłką
Wiadomość
Montreal Tel (514) 483-4489

JUNAK STUDIO
wykonujemy
zdjęcia paszportowe 5 minutowe
kolorowe portrety wesela oraz
wszelkie prace fotograficzne
kopiowanie i odnawianie
starych zdjęć
Telefonować 533 2056
W L I J Marczewscy
165 Roncesvalles Ave Toronto
(naprzeciw kościoła św. Kazimierza)

POLSKA KSIĘGARNIA
WYSŁĘKOWA
posiada słowniki francuskie,
angielskie, techniczne i inne,
książki do nauki języków, kul-
tarne, młodzieżowe, bajki, reli-
gijne, karty świąteczne
MONTREAL P Q
Postal Box - 647
N D G H4A 3R1 Canada
Tel (514) 489-0396

Malowanie z zewnątrz i wew-
nątrz domów, biur, pomieszczeń
przemysłowych i handlowych,
cyklinowanie podłóg,
oraz wszelkie prace stolarskie i
remonty. Tania i fachowo
Tel TORONTO, 530-1246
rano do 8.30 i po 9 wieczór

Kursy szoferskie
ERMAN SZKOŁA JAZDY Licen-
cjonowani polscy instruktorzy Samo-
chody wszystkich typów Ceny konku-
rencyjne 128 - 22nd ST
Tel 259-0619

COPERNICUS MEAT PROD
79 Roncesvalles Ave
Tel 536-4054
Posiadamy świeże mięso wykrojone
na zyczenie. Szynki, boczki, balerony,
kielbasy na sposób polski oraz
wiele innych wędlin i delikatesów -
ogórki kiszzone, kapusień z beczki,
słedze, pierogi
T S PAKULSKI

DENTYSTYCZNE PROTEZY
G RYTWINSKI D T
z 25-letnim doświadczeniem
404 A Roncesvalles Ave,
Toronto
(obok kina Revue)
Tel 531-8545

HOMETARIO
REAL ESTATE LTD.
& insurance brokers ltd

- KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU
 - UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY - OD OGNIA - KRADZIEŻY I INNE
- 171 RONCESVALLES AVE
Tel 531-3506

WF WAWROW
FOODS
POLSKIE DANIA
przygotowujemy przyjęcia
na wszystkie okazje
sprzedajemy pierogi, gołąbki,
barszcz, patyczki itp
po cenach hurtowych
570 Annette St, TORONTO
Tel 767-7323

Dr V T, BLOK
GŁOWCZYŃSKA, M A, O D
Optometrysta - Okulista
Badanie oczu, okulary,
contact lenses,
2391 - A Bloor St W (Jane Subway)
Tel 766 - 5580

Codziennie
z wyjątkiem wtorków

Bayer's Delicatessen
2988 Dundas St West
Skrzyżowanie Dundas i
Pacific

Domowe wyroby - smaczne
dania - pierogi, gołąbki, fla-
czki, naleśniki, sałatki i inne
europejskie - na miejscu i na
wynos
Specjalizujemy się w przygo-
towaniu wszelkich uroczystości
Otwarte 6 dni w tygodniu, od
poniedziałku do soboty, od
godz 9 do 6
Tel 767-2018

SOLID
AUTOREPAIR
wszelkiego rodzaju naprawy
samochodowe, dożywna
gwarancja na zainstalowane
hamulce oraz tłumiki (mufflers)
201 Schell Avenue Toronto
(koło Caledonia i Shell, 2 blok
na północ od Eglinton)
Tel 787 2702
WŁADYSŁAW DAKOWICZ

NOWOOTWARTA POLSKA RESTAURACJA
CHOPIN RESTAURANT
z pełną licencją alkoholową
polecana
TRADYCYJNĄ POLSKĄ KUCHNIĄ
Obiady i kolacje z 3 dan
z mięs polską obsługą
PRZYJMUJEMY ZAMÓWIENIA NA
*ślubiny
*wesela
*chrzciny
oraz na wszelkie inne okazje do 200 osób włącznie
DANCING z doskonałym zespołem
"BATTERY SOUND" BAND
PIĄTEK SOBOTA NIEDZIELA
8:00 wiecz 1:00 rano
KIEROWNICTWO Z WIELELETNIĄ PRAKTYKĄ
KULINARNĄ,
1720 QUEEN ST W TORONTO ONTARIO
(w pobliżu Roncesvalles A e J)
TEL 532-9768